

Ársskýrsla og staðtölur

2016

Sjúkratryggingar
Íslands

Efnisyfirlit

Inngangur forstjóra	2
Hlutverk, framtíðarsýn og gildi	4
Rekstrarumhverfi og rekstur	5
Mannauður	7
Skipurit og skipulag	9
Lykiltölur	12
Yfirlit yfir samninga í gildi í árslok 2016	14

Sjúkratryggingar

Tafla 1.1	Útgjöld sjúkratrygginga í samanburði við útgjöld hins opinbera 2007-2016, milljónir kr.	19
Tafla 1.2	Útgjaldaflokkar sjúkratrygginga 2012-2016, í milljónum kr.	20

Lyf

Tafla 1.3	Lyfjaútgjöld eftir lyfjaflokkum 2014-2016, millj. kr.	21
Tafla 1.4	Lyfjaútgjöld SÍ, 25 kostnaðarmestu lyfjaflokkarnir 2014-2016, millj. kr.	22
Tafla 1.5	Lyfjaútgjöld vegna S-lyfja og leyfisskyldra lyfja 2016	23

Lækniskostnaður

Tafla 1.6	Komur til sérgreinalækna á samningi og útgjöld SÍ á komu, 2014-2016	24
Tafla 1.7	Útgjöld vegna sérgreinalækninga, fjöldi sérgreinalækna, komur og skipting á kostnaði 2016.	25

Tannlækningar

Tafla 1.8	Fjöldi sjúklinga og útgjöld sjúkratrygginga vegna almennra tannlækninga 2007-2016.	40
Tafla 1.9	Fjöldi barna og viðgerða hjá tannlæknum með kostnaðarpáttöku SÍ 2006-2016	42

Hjálpartæki

Tafla 1.10	Hjálpartæki og næring, útgjöld flokkuð niður á útgjaldaflokkum 2008-2016, milljónir króna	43
Tafla 1.11	Dæmi um úthlutun nokkurra hjálpartækja og útgjöld vegna þeirra 2008-2016	45

Þjálfun

Tafla 1.12	Fjöldi sjúklinga og komur til sjúkráþjálfara ásamt útgjöldum sjúkratrygginga 2014-2016	47
Tafla 1.13	Fjöldi sjúklinga í talþjálfun og fjöldi koma/skipta 2013-2016	48
Tafla 1.14	Fjöldi sjúklinga í iðjubjálfun og fjöldi koma/skipta 2010-2016	49

Annað

Tafla 1.15	Fjöldi sjúkrafluga 2014-2016	51
------------	------------------------------	----

Slysatryggingar

Tafla 2.1	Helstu útgjaldaflokkar eftir greiðsluflokkum 2010-2016, þús. kr.	54
Tafla 2.2	Helstu útgjaldaflokkar eftir tryggingaflokkum 2010-2016, þús. kr.	57
Tafla 2.3	Fjöldi þeirra sem metnir hafa verið 10-49% öryrkjar í kjölfar slyss 2009-2016	55
Tafla 2.4	Greiðslur flokkaðar eftir tegund greiðslu 2011-2016, kr.	57
Tafla 2.5	Tilkynnt slys, flokkuð niður á tegund tryggingar 2006-2016	57

Sjúklingatrygging

Tafla 3.1	Sjúklingatrygging, fjöldi mála 2010-2016	59
-----------	--	----

Ársreikningar 2016

Sjúkratryggingar Íslands	61
Sjúkratryggingar	75
Slysatryggingar	90
Sjúklingatrygging	101

Steingrímur Ari Arason,
forstjóri Sjúkratrygginga Íslands

Inngangur forstjóra

Á árinu 2016 nam rekstrarkostnaður Sjúkratrygginga Íslands tæpum 1,5 milljarði kr. Greiðslur stofnunarinnar til sjúkratryggðra á Íslandi og veitenda heilbrigðisþjónustu námu á hinn bóginn samtals um 75,2 milljörðum kr. Greiðslurnar vörðuðu um 265 þúsund einstaklinga og runnu til um 1.500 veitenda heilbrigðisþjónustu. Mestu útgjaldaaukninguna mátti rekja til tilflutnings daggjaldagreiðslna frá Tryggingastofnun ríkisins í ársbyrjun, en greiðslur Sí til öldrunarstofnana námu um 27,1 milljarði króna.

Auk móttöku reikninga og útborgunar daggjalda til öldrunarstofnana voru endurbætt greiðslupáttökukerfi vegna heilbrigðisþjónustu og fjármögnunarlíkan fyrir heilsugæsluna ný og stór verkefni á árinu, sem kröfðust fjárfestingar í mannskap og hugbúnaðarkerfum. Samhliða var á ýmsum sviðum leitað við að bæta rafrænu samskiptakerfin sem fyrir voru. Þannig var t.d. áfram unnið að því að öll bréf sem verða til í afgreiðslukerfum Sí birtist sjálfkrafa á vefnum („mínum síðum“), þ.e. í gagnagátt þjónustuveitenda og réttindagátt sjúkratryggðra. Sett var upp ný fyrirlitssíða í réttindagáttinni og forsjáraðilum sem ekki eru með sama lögheimili og barn veittur aðgangur að upplýsingum um barnið. Í réttindagáttinni voru birt alls 186.629 bréf árið 2016, en bréf sem einnig voru prentuð og send í hefðbundnum bréfaþósti voru um 38.000. Þetta voru bréf með mikilvægum skilaboðum til sjúkratryggðra og fjöldinn sá sami og árið áður. Á hinn bóginn fjölgaði mikilvægum skilaboðum sem sjúkratryggðir móttöku og lásu í réttindagáttinni úr 31.359 í 38.810 eða um 24% milli ára. Óeitanlega stórt skref í rétta átt þar sem þá þurfti ekki að prenta bréfin út á pappír og senda í bréfaþósti.

Um vorið ákvað Alþingi að innleiða nýtt greiðslupáttökukerfi fyrir

heilbrigðisþjónustu með breytingum á lögum um sjúkratryggingar. Í framhaldinu hófst víðtæk undirbúningsvinna á vegum Sí sem hafði afgerandi áhrif á starfsemina það sem eftir lifði árs. Upphaflega var ætlunin að breytingin tæki gildi 1. febrúar 2017 en um áramótin var ákveðið að fresta henni til 1. maí 2017. Með nýja kerfinu er sett mánaðarlegt hámark á hlutdeild hins sjúkratryggða í heilbrigðiskostnaði vegna þjónustu heilsugæslustöðva, sjúkrahúsa, sjálfstætt starfandi lækna, sjúkrahjálfa, iðjubjálfa og talmeinafræðinga. Kostnaði er létt af þeim sem þurfa mikið á þjónustunni að halda og eru að greiða háar fjárhæðir í óbreyttu kerfi.

Á sama tíma og innleiðing nýja kerfisins kallaði á vandasama útfærslu bæði hjá Sí og veitendum heilbrigðisþjónustunnar kom það sér illa að endanlegar ákvarðanir um fjárhæðir, hlutföll og nákvæm skilyrði greiðslupáttökunnar drógust á langinn. Reglugerð um þessa þætti var ekki gefin út fyrir en þremur vikum fyrir gildistöku laganna. Óvissan kom niður á nauðsynlegu kynningarstarfi og gerði öllum sem unnu að undirbúningnum erfitt fyrir. Ákvörðun Alþingis að taka tillit til uppsafnaðs kostnaðar hins sjúkratryggða fimm mánuði fyrir gildistöku nýja kerfisins tryggði þeim lægri kostnað í upphafi sem nota heilbrigðisþjónustuna mikið. Í því efni voru menn reynslunni ríkari eftir innleiðingu nýja lyfjagreiðslukerfisins árið 2013, en þá naut enginn greiðslupáttöku sjúkratrygginga í upphafi fyrir en eftir lyfjakaup umfram tiltekna fjárhæð.

Í september náðist samkomulag um mikilvægar forsendur fyrir þjónustu og rekstur öldrunarstofnana sem reknar eru á daggjöldum. Rammasamningur til þriggja ára var síðan undirritaður 21. október með heimild til framlengingar til 31. desember 2020. Aðilar að samkomulaginu voru Samtök fyrirtækja í velferðarþjónustu, Samband íslenskra sveitarfélaga og Sjúkratryggingar Íslands

með aðkomu velferðarráðuneytisins og fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Samningurinn tók til samtals 2.517 dvalar- og hjúkrunarrýma og fól í sér 1.500 m.kr. aukningu útgjalda á árinu. Á ársgrundvelli fór heildarumfang samningsins yfir 26 milljarða króna. Ný gjaldskrá tók gildi 1. október og þurftu hjúkrunarheimili að staðfesta aðild að samningnum fyrir 15. nóvember til að eiga rétt á uppgjörsgreiðslum. Hinn 14. nóvember höfðu öll hjúkrunarheimili sem samningurinn var ætlaður, eða alls 45, staðfest aðild sína að honum (fyrir utan hjúkrunarheimilið Blesastaði sem hætti starfsemi í lok september). Á meðal þeirra hjúkrunarheimila sem samþykktu samninginn var Dvalar- og hjúkrunarheimilið Grund í Reykjavík, sem hafði þá verið starfrækt í 94 ár án samnings við ríkið.

Heilbrigðisráðherra ákvað í janúar að breyta fjármögnun heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins frá ársbyrjun 2017 þannig að fjármagn til reksturs einstakra heilsugæslustöðva endurspeglí áætlaða þjónustupörf. Markmiðið er að færa inn í rekstur heilsugæslunnar faglega og fjárhagslega hvata sem stuðli að betri þjónustu, hagkvæmari rekstri og geri heilsugæslunni kleift að vera fyrsti viðkomustaður fólks í heilbrigðiskerfinu. Fjármagna á allar heilsugæslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu á sömu forsendum óháð rekstarformi og um leið að umbuna fyrir skilvirka og góða þjónustu. Allir eiga

”Ákveðin skref voru tekin í þá átt að færa aðstoð við notendur til fagfólks heilbrigðiskerfisins, svo og viðhald og viðgerðir hjálpartækja til ytri þjónustuaðila.

að sitji við sama borð, hvort sem reksturinn er opinber eða á hendi einkaaðila. Jafnframt er stefnt að sambærilegu fjármögnunarkerfi á landsvísi og áformað að fjölga heilsugæslustöðvum á höfuðborgarsvæðinu. Sí var falið að ganga frá kröfulýsingu og auglýsa eftir allt að þremur nýjum rekstraraðilum. Nýtt fjármögnunarlíkan fyrir heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins kallaði á víðtækan undirbúning. Starfsmenn Sí komu að endurskoðun ráðuneytisins á kröfulýsingu fyrir heilsugæslustöðvarnar og útbjuggu útböðslýsingu og valmótel í samvinnu við Ríkiskaup til undirbúnings útböði fyrir nýjar stöðvar. Samtímis var unnið að hönnun og gerð hugbúnaðar til að auðvelda sjúkratryggðum að velja og skrá sig á heilsugæslustöð á mínum

síðum í réttindagátt Sí. Auk þess þurfti að útfæra upplýsingakerfi fyrir skráningu sjúkratryggðra á heilsugæslustöðvar og lækna, svo og fyrir nauðsynlega umsýslu og uppgjör til heilsugæslustöðva í samræmi við nýja fjármögnunarlíkanið. Unnið var að nauðsynlegum breytingum á samningum við þær sjálfstætt starfandi heilsugæslustöðvar sem fyrir voru, svo og við þá tólf heimilslækna sem störfuðu utan heilsugæslustöðva.

Í kjölfar útboðs sömdu Sjúkratryggingar Íslands um rekstur tveggja nýrra stöðva sem verða á Bildshöfða í Reykjavík og í Urðarharví í Kópavogi. Miðað var við að báðar stöðvarnar tækju til starfa á árinu 2017. Síðast var ný heilsugæslustöð tekin í notkun í Glæsibæ árið 2006, en íbúum höfuðborgarsvæðisins hefur fjölgað um 26.000 manns síðan þá. Frá og með júní var einstaklingum gefinn kostur á að velja heilsugæslustöð og að færa sig frá einni stöð til annarrar í réttindagátt Sí. Sumar stöðvar buðu einnig upp á skráningu á tiltekinn lækni.

Í lok árs vöktu Sí sérstaka athygli á mikilvægi skráningar á heilsugæslustöð til að tryggja bætt aðgengi og heildstæða heilbrigðisþjónustu, en þá var um tíundi hver íbúi eða rúmlega 21 þúsund íbúar á höfuðborgarsvæðinu enn óskráðir. Lögð var áhersla á að hver og einn gæti valið þá stöð sem honum hentaði með tilliti til búsetu eða atvinnu. Umfram allt gæti hann valið þá stöð sem að hans mati veitti góða þjónustu. Skráning á stöð gæti virkað sem viðurkenning og mögulegur flutningur á aðra stöð veitti aðhald.

Í júní var undirritaður samningur um fyrstu skref til framleiðslutengdrar fjármögnunar Landspítala sem byggði á alþjóðlega DRG-flokkunarkerfinu. Markmiðið er gagnsæ aðferð við fjármögnun þar sem þjónustan er kostnaðargreind, markviss úthlutun fjármagns í heilbrigðiskerfinu, hagkvæm nýting fjármuna og bætt eftirlit með gæðum og árangri þjónustunnar. Einnig að betur sé skilið á milli hlutverka kaupanda og veitanda þjónustunnar. Þessi fjármögnunaraðferð er nýmæli hér á landi en hefur tíðkast lengi víða erlendis, m.a. í sjúkrahúsrekstri annars staðar á Norðurlöndunum. Það hefur því lengi verið kallað eftir þessum áfanga, sbr. nefndarálit meiri hlut fjárlaganefndar við afgreiðslu fjárlaga 2015.

Í stað fjárveitingar á fjárlögum leiðir framleiðslutengd fjármögnun til greiðslna fyrir kostnaðargreinda þjónustu. Með því eiga framlöggin að samsvara raunkostnaði og auðvelda sýn á það hvernig fjármunum er varið og hvernig þeir nýtast. Við fjármögnun Landspítala er gert ráð fyrir að meginhluti rekstrarins verði framleiðslutengdur (þ.e. klínísk hlutinn), en kennsla og vísindastarf, stofnkostnaður, meiriháttar viðhald o.fl. verði á föstum fjárlögum. Samningurinn er til að afla reynslu og þekkingar á árinu

2016 og er ekki ætlað að hafa fjárhagsleg áhrif fyrr en á árinu 2017.

Tilskipun Evrópusambandsins nr. 2011/24/ESB um réttindi sjúkratryggðra til að sækja sér heilbrigðisþjónustu og fá útlagðan kostnað endurgreiddan til samræmis við kostnað aðgerðar á Íslandi, tók formlega gildi 1. júní 2016. Í reglugerð ráðherra er kveðið nánar á um réttindin og að framkvæmdin sé á vegum Alþjóðadeildar Sí, sem gegnir stöðu innlands tengiliðar á Íslandi. Með tilskipuninni er sett sú meginregla að sjúklingur þurfi ekki að sækja fyrirfram um samþykki til Sí til að sækja sér heilbrigðisþjónustu erlendis. Frá þessu eru þó undantekningar, t.d. ef meðferð krefst innlagnar á sjúkrahús í eina nótt eða lengur, ef meðferð er sérstaklega áhættusöm eða ef ástæða er til að efast um gæði þjónustunnar.

Endurgreiðsla á kostnaði vegna heilbrigðisþjónustu í öðru landi nemur að hámarki fjárhæðinni sem samsvarandi þjónusta hefði kostað í íslenska heilbrigðiskerfinu. Heimilt er að synja um endurgreiðslu og skal synjunin þá byggja á sjónarmiðum um almannahagsmuni, s.s. að tryggja fullnægjandi og varanlega nýtingu á innviðum heilbrigðiskerfisins og nauðsyn fyrir því að hafa stjórn á kostnaði. Sjúkratryggður sem staddur er í aðildarríki EES-samningsins getur leitað sér heilbrigðisþjónustu þar og ef þjónustan er nauðsynleg gildir einu hvernig hún er skipulögð, veitt eða fjármögnuð. Með öðrum orðum, þá á hinn sjúkratryggði við þessar aðstæður rétt á endurgreiðslu Sí þó að þjónustan sé veitt af einkarekinni stofnun eða aðila sem starfar utan opinbers heilbrigðiskerfis á viðkomandi stað. Frá 1. júní til áramóta fékk alls 51 einstaklingur sjúkratryggður á Íslandi endurgreiðslu á grundvelli tilskipunarinnar vegna lækniþjónustu á EES-svæðinu. Af þeim fengu 12 endurgreiðslu á grundvelli reglna um fyrirfram samþykki hjá Alþjóðadeild Sí, en 39 endurgreiðslu þar sem þeir höfðu leitað eftir bráðþjónustu (nauðsynlegri þjónustu) hjá aðila án samnings við hið opinbera.

Hinn 17. maí skipaði ráðherra Hákon Stefánsson, framkvæmdastjóra Credit Bureau Operation hjá Creditinfo Group, formann stjórnar Sí í stað Björns Zoëga. Samtímis kom Guðjón Bjarni Hálfðánarson, lögfræðingur, inn í stjórnina sem aðalmaður í stað Helgu Tatiana Zharov sem hafði óskað eftir að láta af störfum.

Í framhaldi stefnumótunar- og umbótavinnu, sem hófst á síðasta ári, fyrir þjónustu- og hjálpartækjamiðstöð Sí var markvisst unnið að innleiðingu stefnunnar á árinu. Ákveðin skref voru tekin í þá átt að færa aðstoð við notendur til fagfólks heilbrigðiskerfisins, svo og viðhald og viðgerðir hjálpartækja til ytri þjónustuaðila. Með aukinni

ábyrgð fagaðila utan Sí á umsóknum og rafrænni miðlun upplýsinga til Sí var lagður grunnur að skilvirkri þjónustu og lækkun umsýslukostnaðar. Þegar verst lét haustið 2015 var afgreiðslutími umsókna um hjálpartæki kominn í 5-7 vikur. Um veturinn tókst jafnt og þétt að stytta tímann og með vorinu 2016 var afgreiðslutíminn að jafnaði kominn niður í 1-2 vikur. Hlutfall rafrænna umsókna um hjálpartæki hækkaði úr 65% í ársbyrjun í um 80% í árslok.

Af öðrum áhersluatriðum á árinu má nefna breytingu á birgðahaldi endurnýtanlegra hjálpartækja úr „móttökulager“ í „afhendingarlager“. Með henni má

” Á hinn bóginn fjölgaði mikilvægum skilaboðum sem sjúkratryggðir móttóku og lásu í réttindagáttinni úr 31.359 í 38.810 eða um 24% milli ára. Oneitanlega stórt skref í rétta átt þar sem þá þurfti ekki að prenta bréfin út á pappír og senda í bréfaþósti.

straumlínulaga vinnuferla og minnka stórlega húsnæðið sem birgðahaldið krefst. Ásamt undirbúningi þessara víðtæku breytinga var unnið að úthýsingu viðgerðarþjónustu vegna bilana og þar með að gera skýran greinarmun á þeim og viðgerðum vegna endurnýtingar. Verkferlar tengdir móttöku hjálpartæka hjá Sí voru yfirfarnir og þá ekki síst með tilliti til flokkunar og merkingar tækja fyrir þvott.

Í byrjun október samþykkti stjórn Sí breytingar á skipulagi stofnunarinnar með tillit til áherslna í umsýslu hjálpartækja svo og vegna nýju verkefnanna sem tengdust heilsugæslunni, greiðsluþátttökukerfinu og öldrunarstofnunum. „Deild birgðahalds hjálpartækja og dreifingar“ var stofnsett og tók yfir verkefni „Deildar verkstæðis- og lagers“, samkvæmt eldra skipulagi, en einnig afmörkuð verkefni sem áður tilheyrðu „Þjónustudeild“ og „Deild hjálpartækja- og næringarmála“, svo sem umsýslu með „hvítum tækjum“ og eignakerfi. Sérstök áherslu er á dreifingu, innköllun og gæðaeftirlit með þjónustuaðilum. Skipurit „Deildar hjálpartækja- og næringarmála“ endurspeglar með samsvarandi hætti aukna áherslu á fræðslu og ráðgjöf til fagfólks utan Sí og virka þátttöku þess í undirbúningi og afgreiðslu umsókna um hjálpartæki. Á Tryggingasviði tókutilstarfa „Deild heilsugæslu og þjálfunar“ og „Deild hjúkrunarheimila og sjúkrahúsþjónustu“, að hluta til um verkefni sem áður tilheyrðu „Sjúkraþjónustudeild“, en fyrst og fremst til að annast nýju verkefni.

Hlutverk, framtíðarsýn og gildi

Hlutverk Sjúkratrygginga Íslands

Að tryggja aðgang að góðri og hagkvæmri heilbrigðisþjónustu.

Meginverkefni Sjúkratrygginga Íslands eru að:

- annast framkvæmd sjúkratrygginga
- semja um heilbrigðisþjónustu
- annast kaup á vöru og þjónustu sem stofnuninni ber að veita
- greiða fyrir heilbrigðisþjónustu sem veitt er samkvæmt lögum og samningum
- hafa eftirlit með gæðum og árangri starfsemi þeirra sem veita heilbrigðisþjónustu samkvæmt samningum
- sinna öðrum verkefnum sem stofn uninni eru falin samkvæmt lögum, stjórnvaldsfyrirmælum eða ákvörðun ráðherra.

Gildi Sjúkratrygginga Íslands

Virðing

- Við berum hag viðskiptavina fyrir brjósti
- Við berum virðingu fyrir samstarfsmönnum og verkefnum okkar og leggjum okkur fram um að vinna sem liðsheid

Framtíðarsýn Sjúkratrygginga Íslands

Sjúkratryggingar Íslands eru framsækin stofnun sem nýtur trausts og virðingar í samfélaginu.

- Markviss þróun og fagleg vinnubrögð skapa orðspor sem endurspeglar nútíma lega og áreiðanlega stofnun.
- Stofnunin er þekkt í samfélaginu fyrir gagnsæi, jafnræði og árangur

Sí veita þjónustu sem er aðgengileg og lipur.

- Lögð er áhersla á rafræna og skilvirka þjónustu sem auðveldar viðskiptavinum samskipti og tryggir jafnræði og gagnsæi.
- Þjónustan er einstaklingsmiðuð og byggir á vel skilgreindum réttindum. Upplýsingagjöf er skýr og miðuð að öllum hópum viðskiptavina.

Sí eru góður vinnustaður með hæft og ánægt starfsfólk.

- Starfsfólk sýnir metnað og er ánægt í starfi. Starfsfólk tekur virkan þátt í því að bæta vinnustaðinn og þjónustuna. Fræðsla og þjálfun skilar sér í síaukinni hæfni starfsmanna.
- Aðbúnaður starfsfólks er til fyrirmyndar og eftirsótt að starfa fyrir stofnunina

Sí vinna að gæðum og hagkvæmni í heilbrigðisþjónustu í góðu samstarfi við veitendur þjónustunnar.

- Samningar við veitendur heilbrigðisþjónustu tryggja góða og vel skilgreinda þjónustu.
- Hagkvæmni og traust kostnaðargreining eru lykilþættir um leið og jafnræðis er gætt. Eftirlit með framkvæmd þjónustunnar er árangursríkt

Sí eru ábyrg og vel rekin stofnun

- Agaður rekstur tryggir skilvirka starfsemi.
- Unnið er með hagsmunaaðilum að forgangsriðun verkefna og ríkir gagnkvæm traust á milli þeirra.
- Verkaskipting er skýr og tekur skipulag stofnunarinnar mið af ríkjandi áherslum

Fagmennska

- Við beitum öguðum vinnubrögðum sem endurspeglast í traustri þjónustu
- Við byggjum upp og nýtum þekkingu okkar til að veita þjónustu sem einkennist af sanngirni, jafnræði og gegnsæi

Framsækni

- Við leitum sífellt leiða til að gera betur og vinnum markvisst með hugmyndir að umbótum
- Við lítum á áskoranir sem tækifæri og erum jákvæð gagnvart breytingum

Rekstrarumhverfi og rekstur 2016

Rekstrarumhverfið á árinu

Á árinu 2016 var óvenjulega mikið í gangi hvað varðar innleiðingu og þróun nýrra og umfangsmikilla verkefna. Oftar en ekki er aðdragandi þessara verkefna skammur og greining þeirra ekki jafn góð og ákjósanlegt væri. Það hefur svo þau áhrif að það að sækja fjármagn til þeirra verður þyngra undir fæti.

Enn er rétt að benda á að það áhyggjuefni hve hægt hefur gengið að byggja nokkra grunnþætti í rekstri stofnunarinnar. Á árinu 2016 náðist þó sá áfangi að ráðinn var skjaltastjóri til stofnunarinnar. Eftir stendur það stóra mál að öryggismálum í upplýsingatækni er ekki komið með þeim hætti sem áskilið er.

til framtíðar

- *Undirbúningur verkefnis, tryggja viðeigandi mannafla og kaup á hugbúnaðarþjónustu*
- *Samráð og samtal milli SÍ og VEL um framgang verkefnis kostnaðar- og framkvæmdalega*
- *Reglubundin endurskoðun fjárhagsáætlunar og samhliða trygging fjármögnunar*

Þegar ekki tekst að halda utanum ný verkefni með þessum hætti þá er það ávísun á aukið álag á starfsmenn SÍ, fjármögnunarvanda og rekstrarvanda til framtíðar.

Almennt um einstaka rekstararliði Fjármögnun starfsemi Sjúkratrygginga Íslands

Rekstur SÍ er fjármagnaður annars vegar af ríkisframlagi og hins vegar af sértekjum / öðrum tekjum. Ríflega 50% af fjármögnun SÍ flokkast sem sértekjur. Í raun er hér um að ræða endurgreiðslu á útlögðum kostnaði eða ákvarðaðan umsýslukostnað t.d. stjórnunarkostnað vegna slysatrygginga.

Fjárveitingar á fjárlögum til Sjúkratrygginga Íslands voru um 740 m.kr. Millifærslur af öðrum fjárlagaliðum voru um 50 m.kr., þar af voru um 45 m.kr. til fjármögnunar nýrra verkefna, samtals um 790 m.kr.

Sértekjur / aðrar tekjur ársins 2016 voru samtals um 690 m. kr. þ.a. um 610 m.kr. vegna reksturs hjálpartækjamiðstöðvar. 66 m.kr. vegna rekstur slysatrygginga og um 9 m.kr. vegna annarra þátta.

Til framtíðar er mikilvægt að stofnuninni talist að tryggja sér aukið rekstrarfé til að styrkja grunnrekstur stofnunarinnar sem og að tryggja viðeigandi fjárheimildir til nýrra verkefna.

Launakostnaður

Launagjöld hækkuð um tæplega 100 milljónir á milli ára. Annars vegar vegna fjölgunar stöðugilda og hins vegar vegna kjarasamningshækkana. Þá voru og endurnýjaðir stofnanasamningar við nær öll félög háskólamanna í framhaldi af úrskurði Gerðadóms.

SÍ eru þátttakendur í svokölluðu bókun 2 verkefni. Verkefnið tryggir stofnuninni fjármagn sem notað var til að styðja við framkvæmd framgang verkefna á starfsáætlunum.

Skrifstofu og stjórnunarkostnaður

Ýmiss kostnaður vegna skrifstofuhalds var á árinu 2016 um 37 m.kr. á móti 35 m.kr. 2015. Stærsti einstaki kostnaðarliðurinn hér undir eru burðargjöld kr. 23 m.kr. hér hafa verið stigin ákveðin skref til hagræðingar t.d.

Ný verkefni og fjármögnun þeirra

Eins og áður sagði þá hafa stofnuninni verið falin mörg ný verkefni á undanförunum árum. Fá árinu 2015 hafa mörg þessara verkefna verið mikil að vöxtum.

Það er gríðarlega mikilvægt að viðtaka og úrvinnsla stofnunarinnar á slíkum verkefnum sé í formlegum ferli.

Meginþættir slíks ferlis eru eftirfarandi:

- *Frumgreining verkefnis, hvert er verkefnið og hver á afurðin að vera*
- *Áætlaður kostnaður, annars vegar við smíði kerfis og hins vegar við rekstur*

Starfsáætlanir

Á árinu 2016 var í fyrsta skipti lagt upp með formlegt ferli starfsáætlana niður á svið og einingar. Starfsáætlun hvers sviðs / inniheldur lýsingu á kjarnaverkefnum annars vegar og sérstökum áhersluverkefnum ársins hins vegar. Regluleg eftirfylgni var með framgangi starfsáætlana á S21 stjórnendafundum. Gerð og eftirfylgni starfsáætlana er öflugt verkfæri til stjórnunar og eftirfylgni og mikilvægt vel takist til í að festa þær í sessi.

með forritun sérstaks bréfakerfis sem tengir saman birtingu og lestur bréfa í Réttindagátt einstaklinga og útsendingu á pappír. Ljóst er hins vegar að gera þarf betur þar sem þessi kostnaður er að aukast um 4 m.kr. á milli ára.

Eignakaup

Hér undir falla kaup á tölvubúnaði, skrifstofubúnaði og ýmsum tækjum. Liðurinn lækkar um tæplega 5 m.kr. á milli ára og munar þar mest um kaup á sendibifreið 2015 kr. 6 m.kr. sem ekki voru endurtekin 2016.

Annar rekstrarkostnaður

Liðurinn innfelur ýmsan rekstrarkostnað s.s. kostnað við fæðis kaup, sameiginlega þjónustu og aðkeypt þrif. Kostnaður við fæðis kaup er um 14 m.kr. Aðkeypt þrif eru að hækka um 10,5 m.kr. á milli ára. Skýrist hækkunin af breyttri framkvæmd við þrif á hjálpartækjum.

Húsnæðiskostnaður

Stofnunin er með húsnæði á leigu á fjórðu hæð að Rauðarárstíg 10, Laugavegi 116 og 118. Alþjóðadeild og þjónustu- og hjálpartækjamiðstöð eru með aðsetur í húsnæði að Vínlandsleið 16. Á árinu voru teknar á leigu geymslur að Vínlandsleið

14 og hækka leigugjöld vegna þessa um 8,5 m.kr.

Liðurinn lækkar um 9 m.kr. vegna breytinga á bókun gjalda er tengjast Hjálpartækjamiðstöð. Ýmis smíðavinna er nú færð beint á réttindaflokkinn í stað þess að bókast fyrst á rekstur SÍ og koma svo til baka í gegn um sértekjur.

Aðkeypt sérfræðiþjónusta

Af 240 m.kr. heildarkostnaði á þessum lið eru 185 m.kr. vegna kostnaðar við forritun nýrra kerfa sem og kostnaður vegna viðhalds þeirra. Sá liður hækkaði um 45 m.kr. á milli ára og endurspeglar aukin kostnað við forritun nýrra kerfa.

Á milli árána 2015 og 2016 var gerð sú breyting á bókun að aðkeypt mót verktakalækna voru færð á slysatryggingar en sá kostnaður var um 17 m.kr. 2015.

Kaup á þjónustu af TR lækkar um 16 m.kr. á milli ára. Skýrist það af yfirtöku SÍ verkefna frá TR. Um er að ræða yfirtöku á almennum rekstri tölvukerfa. Eftir stendur að rekstur réttindaákvörðunarkerfa (vinnslukerfa) er enn í höndum TR. Umtalsverð rekstrarhagræðing myndi fylgja því að SÍ tæki yfir þann rekstur.

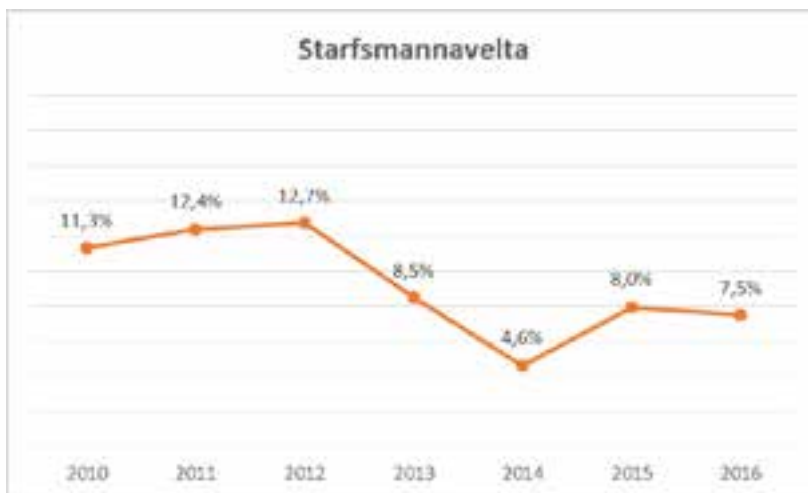

Mannauður

Í lok árs 2016 voru starfsmenn Sjúkratrygginga Íslands 120 talsins, sem er aukning um 6,2% frá fyrra ári. Ársverk voru samtals 107,04 og eru flestir starfsmenn í fullu starfi.

Meðalaldur starfsfólks hjá Sjúkratryggingum Íslands er 48,9 ár. Um 46% starfsfólks eru félagar í SFR – stéttarfélagi í almannajónustu, 49% eru félagar í ýmsum háskólafélögum og fáeinir (5%) eru í öðrum stéttarfélögum. 75% starfsmanna eru konur.

Fjöldi veikindadaga á hvert ársverk voru að meðaltali 8,7 dagar (án langtímaveikinda*) en 11,2 dagar þegar langtímaveikindi eru talin með. Umfang veikinda (án langtímaveikinda) hefur verið mjög svipað undanfarin ár, en hefur þó mjakast upp á við undanfarin ár. Heildarveikindi (með langtímaveikindum) minnka talsvert milli ára og eru nú áþekkt því sem var 2014.

Starfsmannavelta á árinu 2016 var 7,5%, sem er lítillega minni velta en árið á undan.

Endurskoðun stofnanasamninga var fyrirferðamikil á árinu og voru gerðir nýir samningar við nánast öll félög

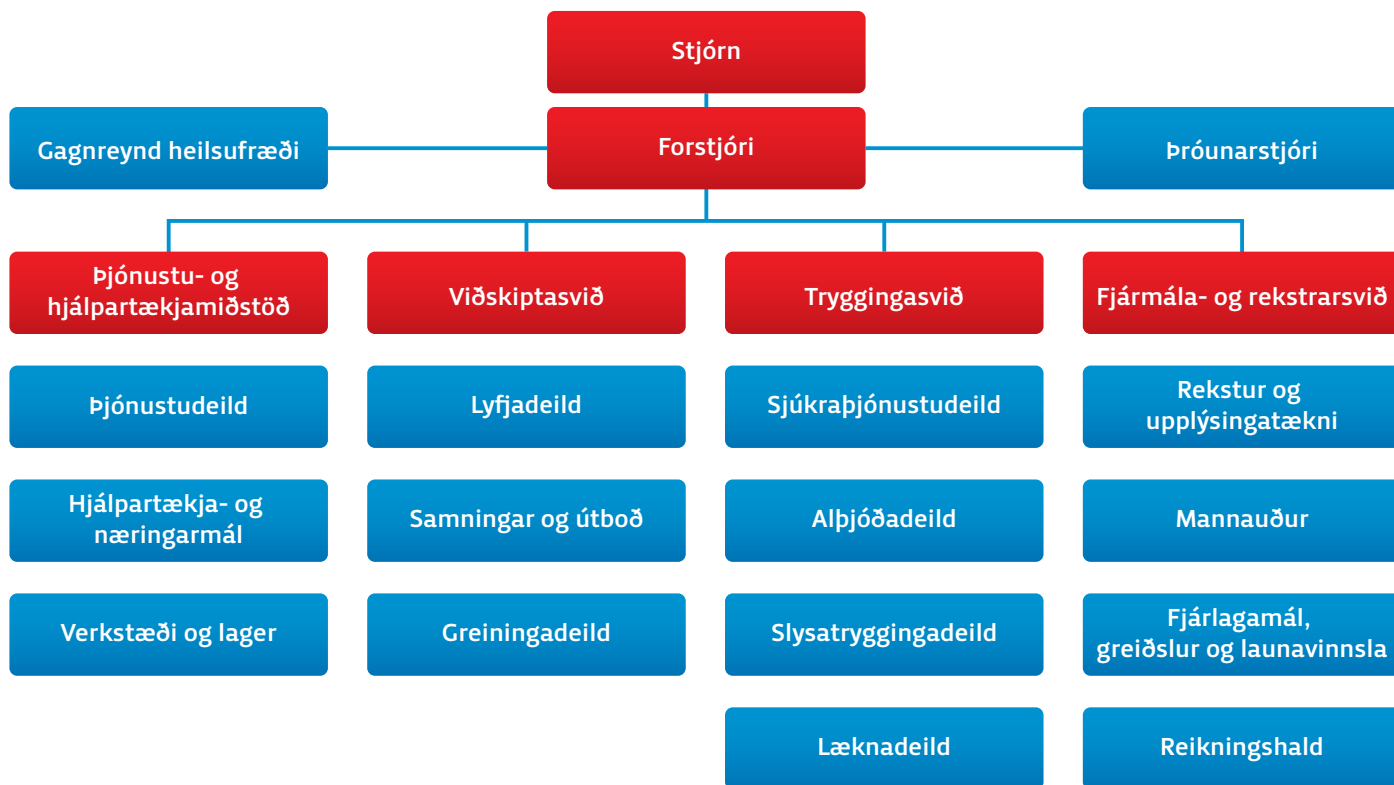
háskólamanna. Lögð áframhaldandi áhersla á starfsþróun bæði starfsfólks og stjórnenda og var auknu fjármagni varið til fræðslumála. Boðið var upp á ýmskonar fræðslu og þjálfun í samræmi við fræðsluáætlun stofnunarinnar. Á árinu voru framkvæmdar tvær kannanir meðal starfsmanna. Annars vegnar árleg viðhorfskönnun SÍ þar sem spurt er um ýmsa þætti sem lúta að starfi, starfsumhverfi og vinnuálagi starfsfólks. Samhliða þessari könnun

fór einnig fram álegt stjórnendamat. Hins vegar var það könnun um Stofnun ársins sem SFR stendur að. Niðurstöður sýndu áframhaldandi bætingu milli ára. Niðurstöður beggja kannana voru kynntar starfsfólki og nýttar til að vinna að áframhaldandi þéttum árangri í starfsmannamálum.

Ýmislegt fleira var gert á árinu m.a. voru vinnureglur um viðbrögð við einelti endurskoðaðar og leiðarljós í samskiptum starfsmanna yfirfarin. Að lokum má nefna að 33 starfsmenn nýttu sér samgöngustyrk og voru með virka samgöngusamninga til lengri eða skemmri tíma á árinu.

Skipulag og skipurit

Stjórn Sjúkratrygginga Íslands

Stjórn Sjúkratrygginga Íslands er skipuð af velferðarráðherra.

Formaður stjórnar er Hákon Stefánsson framkvæmdastjóri Credit Bureau Operation hjá Creditinfo Group, sem skipaður var af ráðherra þann 17.maí en hann tók við af Birni Zoëga.

Aðrir stjórnarmenn eru: Birna Kr. Svavarsdóttir, hjúkrunarfræðingur, Guðmundur Magnússon, rekstrarverkfræðingur, Berglind Hallgrímsdóttir, varaformaður, verkfræðingur og Guðjón Bjarni Hálfðánarson, löfpræðingur en hann kom í stað Helgu Tatiana Zharov, lögfræðings sem lét af störfum í maí.

Stjórn Sjúkratrygginga Íslands skal staðfesta skipulag stofnunarinnar, árlega starfsáætlun og fjárhagsáætlun og marka henni langtímastefnu. Skal stjórnin hafa eftirlit með starfsemi stofnunarinnar og að rekstur hennar sé innan ramma fjárlaga á hverjum tíma. Formaður stjórnar Sjúkratrygginga Íslands skal reglulega gera ráðherra

grein fyrir starfsemi hennar og gera honum viðvart ef starfsemi og þjónusta er ekki í samræmi við ákvæði laga og ef rekstur er ekki í samræmi við fjárlög.

Á myndina vantar Guðjón Bjarna Hálfðánarson

Fjármála- og rekstrarsvið

Svið fjármála og rekstrar er stoðsvið innan Sjúkratrygginga Íslands. Kjarnahlutverk sviðsins snýr því að því að sinna verkefnum / þáttum sem sameignlegir eru flestum eða öllum sviðum stofnunarinnar og hagkvæmara / betra er talið að sinna frá einum stað fremur en fela það hverju einstöku sviði. Annar mikilvægur þáttur sem afmarkar starfsemi Fjármála- og rekstrarsviðs er aðgreining verkefna m.t.t. til innra eftirlits. Þannig er það almennt hlutverk fagsviða að ákvarða réttindi til sjúkratryggðra einstaklinga í samræmi við þær reglur sem um þau gilda og greiðslur til VHB í samræmi við samninga. Þegar slík ákvörðun liggur fyrir þá staðfesta fagsvið hana gagnvart Fjármálasviði sem í framhaldinu annast viðeigandi bókhaldsfærslur og greiðslu. Með þessari verkaskiptingu verður til staðar aðgreining á milli annars vegar ákvörðunar um réttindi til greiðslu og hins vegar útborgun réttinda.

Tryggingasvið

Kjarnaverkefni Tryggingasviðs felast í tvennu. Annars vegar utanumhald réttinda og kostnaðarpátttöku

sjúkratryggðar í heilbrigðisþjónustu. Hins vegar framkvæmd samninga við veitendur heilbrigðisþjónustu. Til viðbótarfalla undir sviðið tveir afmarkaðir málaflokkar sem eru slysatryggingar og sjúklingatrygging.

Viðskiptasvið

Hlutverk sviðsins er að greina þarfir hins sjúkratryggða fyrir heilbrigðisþjónustu m.a. með tilliti til magns gæða og kostnaðar. Viðfangsefnin eru annars vegar ferlar tengdir kostnaðarhlutdeild lyfja og hins vegar þjónustu og vörukaup á heilbrigðissviði að undangengnu formlugu innkaupa og/eða samningaferli.

Þjónustu- og hjálpartækjamiðstöð

Kjarnaverkefni Þjónustu- og hjálpartækjamiðstöðvar felast í þrennu. Utanumhald réttinda sjúkratryggðra er varðar hjálpartæki, framkvæmd samningar við söluaðila hjálpartækja og endurnýtingu og viðgerðir hjálpartækja. Að auki fellur undir sviðið rekstur þjónustumiðstöðvar fyrir viðskiptavinum Sjúkratrygginga Íslands.

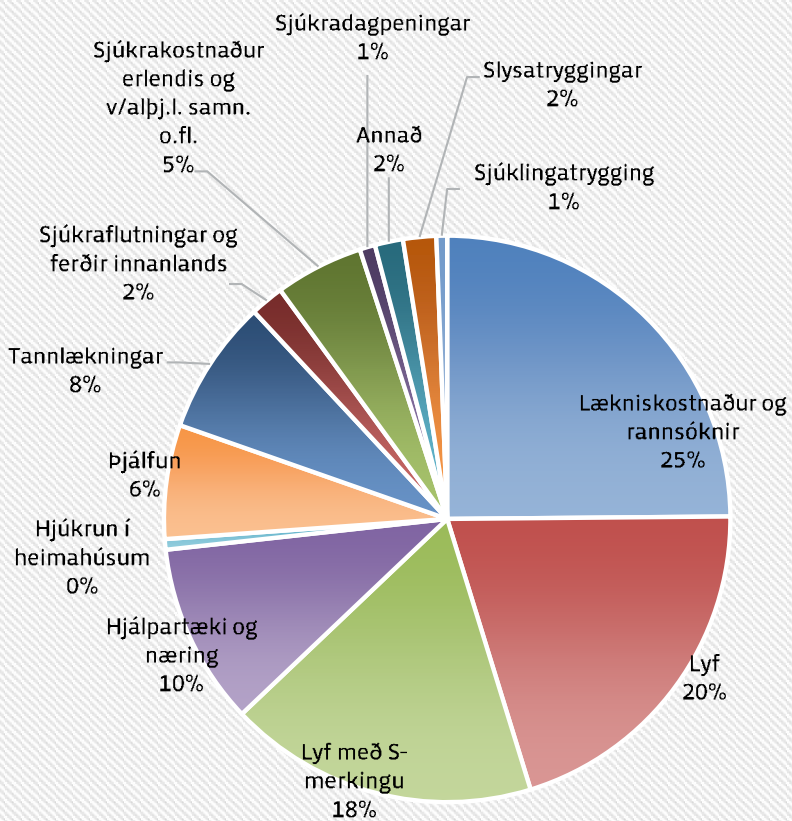

Lykiltölur 2016

Milljónir króna á verðlagi hvers árs

	Sjúkra- tryggingar	Slysa- tryggingar	Sjúklinga- trygging	Samtals	% af heildar- útgjöldum ríkissjóðs	% af vergri lands- framleiðslu
2011	29.985	547	89	30.621	5,2	1,8
2012	30.935	655	88	31.678	5,2	1,8
2013	32.178	724	187	33.089	5,4	1,7
2014	34.670	749	246	35.665	5,3	1,8
2015	36.875	731	389	37.995	5,4	1,7
2016	40.092	776	251	41.118	4,9	1,7

Hagstofa Íslands: Gjöld ríkissjóðs, Verg landsframleiðsla.
Útgjöld eru án fjármunatekna og fjármagnsgjalda. Tekjur eru ekki meðtaldar.

Útgjöld réttindaflokka SÍ 2016 (m.kr.):

Sérgreinalæknar

Komur til sérgreinalækna voru 500 þúsund.

Talþjálfun

Rúmlega 23 þúsund komur í talþjálfun á árinu.

27% 73%

Lyf

Kostnaðarsamasti lyfjaflokkurinn er „örvandi lyf, lyf notuð við ADHD og lyf sem efla heilastarfsemi“ og var kostnaður SÍ á árinu 799 m.kr. sem eru tæp 10% af heildarkostnaði SÍ vegna almennra lyfja.

Sjúkraþjálfun

Tæplega 14% landsmanna fór til sjúkraþjálfara á árinu.

Tannlækningar

Tæplega 55 þúsund börn komu til tannlæknis á árinu og eru það 16% fleiri börn en árið 2012, áður en samningur um tannlækningar barna tók gildi, en þá voru þau rúmlega 47 þúsund.

Umfang greiðslna	2016	2015
Sjúkratryggingar:		
Læknakostnaður	10.282	9.046
Lyf	8.362	8.557
Lyf með S-merkingu	7.251	6.565
Hjálpartæki og næring	4.250	3.661
Hjúkrun í heimahúsum	247	227
þjálfun	2.669	2.275
Tannlæknakostnaður	3.157	2.805
Sjúkraflutningar og ferðir innanlan	784	764
Brýn meðferð erlendis	1.879	1.871
Sjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis	506	494
Sjúkradagpeningar	362	324
Annað	344	285
Samtals sjúkratryggingar:	40.092	36.875
Slysatryggingar	776	731
Sjúklingatrygging	251	389
Samtals útgjöld sjúkra-, slysa- og sjúklingatryggingar	41.118	37.995

Réttindagreiðslur Sjúkratrygginga Íslands (SÍ) fyrir árið 2016 námu 41.118 milljónum kr. sem var 4,9% af heildarútgjöldum ríkisins og 1,7% af vergri landsframleiðslu. Útgjöld jukust um 3.123 milljónir frá árinu 2015.

Mesta kostnaðarhækkunin í krónum var í lækniskostnaði en hann hækkaði á milli ára um 1.236 m.kr. Þar af hækkaði kostnaður vegna sérgreinalækninga um 730 m.kr.

Kostnaður vegna lyfja með S-merkingu hækkaði um 685 m.kr. milli ára. Á árinu voru innleiddi fleiri ný leyfisskyld lyf en einnig eru áframhaldandi kostnaðaráhrif

vegna nýrra lyfja sem samþykkt voru til innleiðingar 2015 og eru enn í innleiðingarfasa.

Hækkun réttindagreiðslna SÍ um 3.123 m.kr. á milli áruna 2015 og 2016 var 8,2%. Á sama tíma hækkaði vísitala neysluverðs um 1,7%.

Kostnaðarhlutdeild sjúkratryggðra var mjög breytileg eftir réttindaflokkum, t.d. er engin í kostnaði vegna S-merktra lyfja, nálægt 25% kostnaðarhlutdeild í almennum lyfjum en tæp 42% í sjúkraþjálfun.

Yfirlit yfir samninga í gildi í árslok 2016

Flokkun	Fjöldi samninga
Samningar um heilsugæslu- og lækniþjónustu	69
Erlendir samningar	15
Samningar um rannsóknir og myndgreiningu	15
Samningar um tannlækningar	7
Samningar um öldrunarþjónustu	3
Samningar um ljósmæðra- og hjúkrunarþjónustu	10
Samningar um þjálfun og endurhæfingu	33
Samningar um sálfræðiþjónustu	7
Samningar um krabbameinsleit	1
Samningar um áfengismeðferð	4
Samningar um sjúkraflutninga	13
Samningar um húðmeðferð	3
Samningar um gistingu og hótelpjónustu	2
Samningar um lyf	8
Samningar um hjálpartæki	61
Samningar um næringu	5
Heildarfjöldi samninga	256
Samningar við Landspítala	34
Samningar við heilbrigðisstofnanir á landsbyggðinni	29

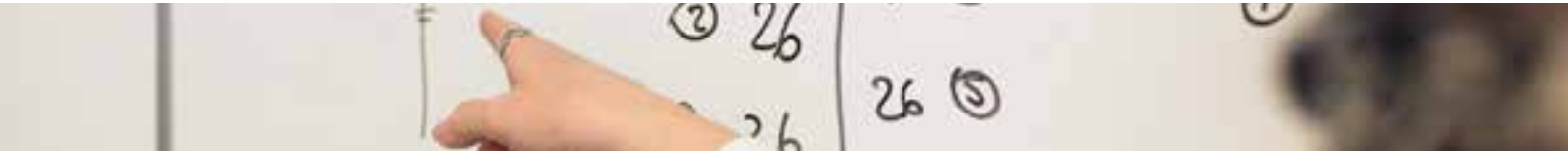
Viðsemjendur og þjónusta

- *Rammasamningur við sérgreinalækna um lækningar utan sjúkrahúsa. Samningurinn tekur til almennra lyflækna, augnlækna, barnageðlækna, barnalækna, blóðlækna, bæklunarskurðlækna, efnaskipta- og innkirtlalækna, endurhæfingarlækna, geðlækna, gigtarlækna, háls- nef- og eyrnalækna, hjartalækna, húðlækna, krabbameinslækna, kvensjúkdómalækna, lungnalækna, lýtalækna, sérfræðinga í meltingarsjúkdómum, nýrnalækna, ofnæmis- og ónæmislækna, skurðlækna, smitsjúkdómalækna, svæfingarlækna, taugalækna, þvagfæraskurðlækna og öldrunarlækna*
- *Læknafélag Reykjavíkur um aðkomu sérgreinalækna að málefnum er varða rammasamning Sí og sérgreinalækna*
- *Barnalæknaþjónustan ehf. um barnalækningar utan sjúkrahúsa*
- *Heimilislæknastöðin hf. um rekstur Heilsugæslustöðvarinnar í Lágmúla*
- *Heimilislæknastöðin hf. um heilbrigðisþjónustu í fangelsum á Reykjavíkursvæðinu*
- *Salus ehf. um rekstur Heilsugæslustöðvarinnar Salahverfi, Kópavogi*
- *Heilsugæsla Reykjavíkur ehf. um rekstur heilsugæslustöðvar að Urðarhvarfi – Nýr samningur*
- *Heilsugæslan Höfða ehf. um rekstur heilsugæslustöðvar að Bíldshöfða – Nýr samningur*
- *Rammasamningur við sjálfstætt starfandi heimilislækna um heimilislæknaþjónustu*
- *Læknavaktin ehf. um móttökuvakt á höfuðborgarsvæðinu*
- *Læknavaktin ehf. um vitjanaþjónustu á höfuðborgarsvæðinu*
- *Læknavaktin ehf. um heilbrigðisráðgjöf í síma og vegvísun í íslenska heilbrigðiskerfinu*
- *Heilbrigðisstofnun Norðurlands um heilbrigðisráðgjöf í síma og vegvísun í íslenska heilbrigðiskerfinu*
- *Sveitarfélagið Hornafjörður um rekstur heilbrigðisþjónustu*
- *Húðlæknastöðin ehf. um meðferð með lasertækjum*
- *Útlitslækning ehf. um meðferð með lasertækjum*
- *LaserSjón ehf. um laseraðgerðir á augum*
- *Sjónlag hf. um laseraðgerðir á augum*
- *Augljós laser augnlækningar ehf. um laseraðgerðir á augum*
- *LaserSjón ehf. um augasteinsaðgerðir*
- *Sjónlag hf. um augasteinsaðgerðir*
- *Sjónlag um forsendur fjárveitinga til átaks til að stytta biðlista á árinu 2016 (gerður af velferðarráðuneyti) – Nýr samningur*
- *Augnlæknar Reykjavíkur ehf. um aðgerðir með diode lasertækni til meðhöndlunar á gláku*
- *Miðstöð foreldra og barna ehf. um sérhæfða geðheilbrigðisþjónustu og tengslaeflandi meðferð fyrir verðandi foreldra og foreldra með ungbörn*
- *Landspítali um aðgerðir sem fela í sér lokun á opi milli gátta í hjartaþærðingu (Amplatz aðgerðir)*
- *Landspítali um Aortalokuskipti með þræðingartækni (TAVI aðgerð)*
- *Landspítali um einingarverð og gjaldskrá vegna ákveðinna verka sem unnin eru á dag- og göngudeildum*
- *Landspítali um endurnýjun á rafhlöðum í sjúklingum með ígrædd rafskaut í heila eða hrygg*
- *Landspítali um forsendur fjárveitinga til átaks til að stytta biðlista á árinu 2016 (gerður af velferðarráðuneyti) – Nýr samningur*

- Landspítali um framleiðslutengda fjármögnun (DRG) – Nýr samningur
- Landspítali um heimflutning og gjörgæslu fyrir sjúkratryggða sem fá ígrætt HM-II hjálparhjarta í Gautaborg
- Landspítali um innri geislun vegna krabbameins í blöðruhálskirtli (brachytherapy)
- Landspítali um innæðaaðgerðir með þræðingartækni í æðakerfi miðtaugakerfisins
- Landspítali um ígræðslu nýrna frá lifandi gjöfum
- Landspítali um íhluti vegna brennsluaðgerða við gáttatífi
- Landspítali um kuðungsígræðslu
- Landspítali um radiofrequency ablation (RFA) meðferð við krabbameini í lifur
- Landspítali um stofnfrumumeðferð
- Landspítali um söfnun og flutning á eitilfrumum frá Svíþjóð til Íslands og um chimerismapróf
- Landspítali um tilvik þegar nauðsynlegt er að fá sérgreinalækni sem starfar erlendis til að veita meðferð á sjúkrahúsi á Íslandi
- Landspítali um vinnureglur vegna lækni meðferðir barna erlendis
- Landspítali um þjónustu ADHD-teymis
- Sjúkrahúsið á Akureyri um augasteinsaðgerðir
- Sjúkrahúsið á Akureyri um forsendur fjárveitinga til átaks til að stytta biðlista á árinu 2016 (gerður af velferðarráðuneyti) – Nýr samningur
- Sjúkrahúsið á Akureyri um kæfisvefnisrannsóknir
- Sjúkrahúsið á Akureyri um liðskiptaaðgerðir
- Sjúkrahúsið á Akureyri um lyfjagjöf í auga
- Sjúkrahúsið á Akureyri um þjónustu sérfræðings í efnaskipta- og innkirtlalækningum
- Sjúkrahúsið á Akureyri um þjónustu sérfræðings í lungnalækningum
- Sjúkrahúsið á Akureyri um þjónustu sérfræðings í taugalækningum
- Heilbrigðisstofnun Austurlands um þjónustu sérfræðings í húðsjúkdómalækningum
- Heilbrigðisstofnun Austurlands um sérfræðipjónustu í augnlækningum
- Heilbrigðisstofnun Austurlands um sérfræðipjónustu í hjarta- og nýrnalækningum
- Heilbrigðisstofnun Austurlands um sérfræðipjónustu í kvenlækningum
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sérfræðipjónustu í augnlækningum á Blönduósi – Nýr samningur
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sérfræðipjónustu í bæklunarlækningum, almennum skurðlækningum, lýtalækningum og þvagfæraskurðlækningum á Sauðárkróki
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sérfræðipjónustu í efnaskipta- og innkirtlalækningum á Blönduósi
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sérfræðipjónustu í hjartalækningum á Sauðárkróki – Nýr samningur
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sérfræðipjónustu í kvenlækningum og geðlækningum á Sauðárkróki
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sérfræðipjónustu í þvagfæraskurðlækningum á Húsavík
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands um sérfræðipjónustu í krabbameinslækningum og kvensjúkdómalækningum
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands um sérfræðipjónustu í hjartalækningum
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands um sérfræðipjónustu í lungnalækningum
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands um þjónustu svæfingarlæknis
- Heilbrigðisstofnun Vestfjarða um sérfræðipjónustu í augnlækningum – Nýr samningur
- Heilbrigðisstofnun Vestfjarða um sérfræðipjónustu í kvenlækningum
- Heilbrigðisstofnun Vestfjarða um skimun fyrir kæfisvefni
- Heilbrigðisstofnun Vesturlands um aðstoðu og svæfingar vegna tannlækninga
- Heilbrigðisstofnun Vesturlands um forsendur fjárveitinga til átaks til að stytta biðlista á árinu 2016 (gerður af velferðarráðuneyti) – Nýr samningur
- Heilbrigðisstofnun Vesturlands um sérfræðipjónustu í augnlækningum á Hólmanvík og Hvammstanga – Nýr samningur
- Heilbrigðisstofnun Vesturlands um sérfræðipjónustu í hjartalækningum
- Verktakalæknar um tillögu að mati á varanlegri læknisfræðilegri örorku af völdum slysa sem bótaskyld eru hjá Sí
- Þórður Harðarson um vinnu vegna tilkynninga um atvik sem bótaskyld kunna að vera
- Magnús Páll Albertsson um læknisfræðilega ráðgjöf í málum sem varða sjúklingatryggingu
- Children's Hospital í Boston um meðferð barna
- Karolinska University Hospital í Stokkhólmi um stofnfrumumeðferð
- Karolinska University Hospital í Stokkhólmi um meðferð með geislun (Gamma Knife)
- Rigshospitalet í Kaupmannahöfn um þjónustu vegna PET – SCAN
- Sahlgrenska International Care í Gautaborg um lýtalækningar á meðfæddum göllum á höfði og andliti
- Sahlgrenska International Care í Gautaborg um líffæragjafir og líffæraígræðsla
- Landspítali vegna framkvæmdar á samningi Sí og Sahlgrenska sjúkrahússins í Gautaborg um líffæratöku og líffæraígræðslu
- Skåne Care AB í Lundi í Svíþjóð – Rammasamningur um heilbrigðisþjónustu – Nýr samningur
- Skåne Care AB í Lundi í Svíþjóð um heilbrigðisþjónustu í sérstökum tilfellum – Nýr samningur
- Skåne Care AB í Lundi í Svíþjóð um hjartaaðgerðir á börnum og ungmennum
- Skåne Care AB í Lundi í Svíþjóð um þjónustu vegna Choline-PET-SCAN – Nýr samningur
- Landspítali vegna framkvæmdar samnings Sí og Skåne Care um hjartaskurðaðgerðir á börnum
- Íslenska kirkjan í Svíþjóð um aðstoð við sjúklinga í Gautaborg á vegum Sí
- Ingibjörg Helgadóttir um aðstoð við sjúklinga í Stokkhólmi og nágrenni á vegum Sí
- Ása Asgeirsdóttir um aðstoð við sjúklinga í Lundi og nágrenni á vegum Sí
- Læknisfræðileg myndgreining ehf. um læknisfræðilega myndgreiningu
- Íslensk myndgreining ehf. um læknisfræðilega myndgreiningu
- Vefjarannsóknarstofan ehf. um rannsóknir í líffærameinafræði
- Rannsóknarstofan Glæsisbæ ehf. um blóðmeina- og efnameinafræðirannsóknir
- Rannsóknasetrið í Mjódd ehf. um blóðmeina- og efnameinafræðirannsóknir
- Ellen Mooney um rannsóknir í húðmeinafræði
- Rannsóknastofa í lyfja- og eiturefnafræði um lyfja og eiturefnarannsóknir
- Krabbameinsfélag Íslands um rannsóknir í frumumeinafræði
- Landspítali um rannsóknir í frumumeinafræði

- Landspítali um rannsóknir í sýkla-, veiru-, ónæmis-, klínískri lífefna- og blóðmeinafræði
- Sjúkrahúsið á Akureyri um rannsóknir í sýkla-, veiru-, ónæmis-, klínískri lífefna- og blóðmeinafræði
- Sjúkrahúsið á Akureyri um rannsóknir í líffærameinafræði
- Landspítali um greiðslur rannsókna sem pantaðar eru af Heilsugæslunni Salahverfi
- Rammasamningur við sjúkrastofnanir um rannsóknir sem pantaðar eru af sjálfstætt starfandi læknum
- Hjartavernd ses. um kaup á þjónustu af Rannsóknarstöð Hjartaverndar vegna hóp- og vísindarannsókna
- Rammasamningur við tannlækna um tannlækningar barna
- Tannlæknafélag Íslands um tannlækningar barna
- Tannlæknafélag Íslands um rafræn samskipti og aðgerðaskrá
- Peter Holbrook og Stefán Pálmason um munnlyflækni-fræði – Nýr samningur
- Tannlæknaeild Háskóla Íslands/Landspítali um nauðsynlegar tannlækningar
- Tannlæknaeild Háskóla Íslands/Landspítali um tannlækningar á göngudeild
- Tannlækningastofnun HÍ um skoðun sjúklinga í tengslum við athugun á veittri tannlæknaþjónustu
- Rammasamningur við hjúkrunarheimili um þjónustu hjúkrunarheimila – Nýr samningur
- Öldungur hf. um rekstur hjúkrunarheimilis að Sóltúni 2 í Reykjavík
- Reykjavíkurborg um sértæk hjúkrunarrými fyrir einstaklinga með mjög sérhæfðar hjúkrunar- og umönnunarþarfi – Nýr samningur
- Rammasamningur við ljósmæður vegna fæðinga og umönnunar sængurkvenna í heimahúsum
- Reykjavíkurborg um hjúkrun í heimahúsum
- Karitas um sérhæfða líknarmeðferð í heimahúsum
- Heilsuefingarmiðstöðin um sérhæfða hjúkrunarmeðferð fyrir börn í heimahúsum
- Heimahlynning á Akureyri um sérhæfða líknarmeðferð í heimahúsum
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um heimahjúkrun
- Sjúkrahúsið á Akureyri um aðstöðu fyrir starfsemi Heimahlynningar á Akureyri og aðstoð við meðferð sjúklinga
- Landspítali um aðgang að sjúkraskrá, aðgengi að klínískum kerfum og ráðgjöf varðandi meðferð sjúklinga Karitas
- Landspítali um öflun og rekstur rúmmálsstýrðra öndunarvéla í heimahúsum ásamt þjónustu (CPAP, BIPAP)
- Landspítali um hjúkrunarfræðilega ráðgjöf um súrefnisþjónustu í heimahúsum

- Rammasamningur við sjálfstætt starfandi sjúkrapjálfa um sjúkrapjálfun utan sjúkrahúsa
- Rammasamningur við sjúkrastofnanir um sjúkrapjálfun á göngudeild
- Viðaukar við rammasamning SÍ og sjúkrapjálfa vegna einstaka sjúkrapjálfa sem sinna sjúkrapjálfun í dreifðari byggðum
- Félag sjúkrapjálfa um aðkomu félagsins að faglegum málefnum er varða rammasamning SÍ og sjúkrapjálfa
- Félag sjúkrapjálfa um heildarendurskoðun Sp-kerfisins og skiptingu Sp-sjóðsins
- Sjálfsbjörg Akureyri um sjúkrapjálfun
- Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heililislæknastöðin hf. um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Salus ehf. um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Landspítali um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu – Nýr samningur
- Reykjalundur um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heilbrigðisstofnun Austurlands um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heilbrigðisstofnun Suðurnesja um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heilbrigðisstofnun Vestfjarða um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Heilbrigðisstofnun Vesturlands um samstarf vegna innleiðingar hreyfiseðla í heilbrigðiskerfinu
- Reykjalundur um þverfaglega endurhæfingu
- Náttúrulækningafélag Íslands um þverfaglega endurhæfingu á HNLÍ
- Styrktarfélag lamaðra og fatlaðra um sjúkra- og iðjuþjálfun barna og ungmenna
- Endurhæfing ehf. um þjálfun einstaklinga með fjölbættar skerðingar og ráðgjöf til þeirra
- Þraut ehf. um þverfaglega greiningu og endurhæfingu fyrir einstaklinga með vefjagigt
- HL stöðin á Akureyri um endurhæfingu og þjálfun
- HL stöðin í Reykjavík um endurhæfingu og þjálfun
- Rammasamningur við talmeinafræðinga um talmeinaþjónustu
- Rammasamningur við sveitarfélög eða stofnanir þeirra um talmeinaþjónustu
- Félag talmeinafræðinga á Íslandi um aðkomu félagsins að faglegum málefnum er varða rammasamning SÍ og talmeinafræðinga
- Viðaukar við rammasamning SÍ og talmeinafræðinga vegna einstaka talmeinafræðinga sem sinna talmeinaþjónustu í dreifðari byggðum
- Gigtarfélag Íslands um iðjuþjálfun
- Sjálfsbjörg Akureyri um iðjuþjálfun
- Rammasamningur við sálfræðinga um sálfræðimeðferð fyrir börn og unglunga
- Barnspítali Hringisins um tilvísanir í sálfræðimeðferð
- BUGL um tilvísanir í sálfræðimeðferð
- Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins um tilvísanir í sálfræðimeðferð
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands um tilvísanir í sálfræðimeðferð

- Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins um tilvísanir í sálfræðimeðferð
- Sjúkrahúsið á Akureyri um tilvísanir í sálfræðimeðferð – Nýr samningur
- Krabbameinsfélag Íslands um skipulagða leit að krabbameinum í leghálsi og brjóstum
- SÁÁ um áfengis- og vímuefnameðferð á sjúkrahúsinu Vogu
- SÁÁ um dagdeildarþjónustu fyrir áfengissjúka
- SÁÁ um viðhaldsmeðferð gegn ópiumfíkn
- Meðferðarheimilið í Krýsuvík um langtíma áfengis og vímuefnameðferð
- Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins um sjúkraflutninga á höfuðborgarsvæðinu
- Brunavarnir Suðurnesja um sjúkraflutninga á svæði Heilbrigðisstofnunar Suðurnesja
- Akureyrarbær um sjúkraflutninga á svæði heilsugæslustöðvarinnar á Akureyri
- Heilbrigðisstofnun Norðurlands um sjúkraflutninga til og frá Hrísey og Grímsey
- Rauði krossinn á Íslandi um útvegum og rekstur bifreiða og tækjabúnaðar til sjúkraflutninga
- Mýflug hf., í kjölfar útboðs, um sjúkraflug innanlands
- Landhelgisgæslan um sjúkraflug með þyrlu
- Ernir ehf. um sjúkraflug til útlanda
- Mýflug hf. um sjúkraflug til útlanda
- Landhelgisgæslan um sjúkraflug til útlanda
- Akureyrarbær um þjónustu sjúkraflutningsmanna við sjúkraflug innanlands
- Sjúkraflug ehf. um þjónustu fylgdarmanna í áætlunarflugi innanlands
- Flugfélag Íslands um sjúkrarúm í innanlandsflugi
- Bláa lónið hf. um húðmeðferð fyrir psoriasis- og exemsjúklinga
- Húðlæknastöðin ehf. um ljósmeðferðir vegna húðsjúkdóma
- Rammasamningur um ljósmeðferðir vegna húðsjúkdóma
- Rammasamningur við rekstraraðila gististaða á höfuðborgarsvæðinu um kaup á gistingu og hótelpjónustu – Nýr samningur
- Rammasamningur við rekstraraðila gististaða á Akureyri um gistipjónustu á Akureyri
- Rammasamningur við lyfsala um fyrirkomulag pantana og afgreiðslu tiltekinna lyfja
- Artasan ehf., GlaxoSmithKline ehf., Icepharma hf., Portfarma ehf., Vistor hf. og Williams & Halls ehf. um fyrirkomulag pantana og afgreiðslu tiltekinna lyfja
- Landspítali um þátttöku í Nordstar rannsókn
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um bað- og salernishjálpartæki við Eirberg ehf., Fastus ehf., Stoð hf. og Öryggismiðstöð Íslands hf.
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um fólkslyftara við Icepharma hf. og Titus ehf.
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um gervilimi og viðaukasamningur um viðhalds og viðgerðarþjónustu við Stoð hf. og Össur Iceland ehf.
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um hjólastóla og gönguhjálpartæki við Eirberg ehf., Fastus ehf. og Stoð hf.
- Rammasamningur í kjölfar útboðs um hjólastóla við Öryggismiðstöð Íslands hf.
- Rammasamningur í kjölfar útboðs um fylgihluti hjólastóla við Sérsmót ehf.
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um sjúkrarúm og fólkslyftara við Eirberg ehf., Fastus ehf., Stoð hf. og Öryggismiðstöð Íslands hf.
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um spelkur og viðaukasamningur um viðhalds og viðgerðarþjónustu við Eirberg ehf., Fastus ehf., Stoð hf. og Össur Iceland ehf.
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um vinnustóla og sérstaka barnastóla við Eirberg ehf., Fastus ehf. og Stoð hf.
- Endurhæfing ehf. um ráðgjöf sjúkrabjálfa í setstöðuráðgjafarhópi hjálpartækjamiðstöðvar Sí
- Samningar í kjölfar útboðs um kaup á bleyjum, netbuxum og undirleggjum auk samkomulags um bleyjur fyrir einstaklinga með sérþarfir við Logaland ehf., Ólíuverslun Íslands hf. og Rekstrarvörur ehf.
- Samningar í kjölfar útboðs um kaup á buxableyjum við Eirberg ehf., Ólíuverslun Íslands hf. og Rekstrarvörur ehf.
- Faxi ehf. – Geisli, Rafey ehf., Rafeyri ehf. og Rafskaut ehf. um viðgerðarþjónustu vegna hjálpartækja
- Orthos ehf., Skósmiðjan ehf., Stoð hf. og Stoðtækni ehf. um bæklunarskó ásamt tilheyrandi þjónustu
- Rammasamningar í kjölfar útboðs um þvagleggi og þvagvörur við Fastus ehf., Icepharma hf. og Medor ehf.
- Securitas ehf., Slökkvilið Ísafjarðar og Öryggismiðstöð Íslands hf. um öryggiskallkerfisþjónustu
- Inter Medica ehf. um insúlíndætur
- Ísaga ehf. um sùrefnisþjónustu í heimahúsum
- Donna ehf. og Ísaga ehf. um leigu á litlum, léttum og hreyfanlegum sùrefnissímum
- Stoð hf. um greiðslur fyrir ferðir stoðtækjafæðinga út á land
- Landspítali og Lyra sf. um mótefnaskorts dætur
- Landspítali um umsýslu og úthlutun á raförvunartækjum til meðferðar við ökklaömun
- Landspítali um umsýslu og úthlutun raförvunartækja vegna vandamála í grindarbotni
- Landspítali um umsýslu og úthlutun TNS raförvunartækja
- Landspítali um ökuhæfnismat (endurhæfingardeild Grensási)
- Sjúkrahúsið á Akureyri um húsnæðisaðstöðu og hjálpartækjaráðgjöf á Kristnesi
- Rammasamningur í kjölfar útboðs um kaup á næringu um slöngu, fylgihlutum og næringardrykkjum við Icepharma hf.
- Rammasamningur í kjölfar útboðs um kaup á Enfit sondsprautum og töppum – Nýr samningur
- Rammasamningur í kjölfar útboðs um kaup, drefingu og þjónustu á Vygon sonduleggjum, sprautum og fylgihlutum – Nýr samningur
- Icepharma hf. um dreifingu/afhendingu á næringu um slöngu og leigu á dælum til notkunar í heimahúsum
- Icepharma hf. um kaup og þjónustu varðandi amínósýrunæringu

Greitt skv. reglugerð og gjaldskrá:

- Hjúkrunarþjónusta við einstaklinga á dagdvalarrýmum öldrunarstofnana sem ekki eru á föstum fjárlögum árið 2016 og eru án samnings við Sjúkratryggingar Íslands, frá 1. janúar 2016
- Göngudeildarþjónusta fyrir áfengissjúka, frá 1. desember 2014
- Tæknifrjóvganir, frá 1. október 2011
- Tannlækningar aldraðra og öryrkja og barna yngri en 18 ára, frá 13. maí 2013

A close-up photograph of a doctor's hands holding a chest X-ray film. The doctor is wearing a white lab coat over a light blue shirt. The X-ray film is held against a bright light source, likely a window, to inspect the image. The ribs and lung fields are visible on the film. The background is slightly blurred, showing what appears to be a hospital or clinic setting.

Staðtölur

Sjúkratryggingar - Staðtölur 2016

Tafla 1.1 Útgjöld sjúkratrygginga í samanburði við útgjöld hins opinbera 2007-2016, milljónir kr.
Health insurance in comparison with public expenditure on health care 2007-2016, ISK million

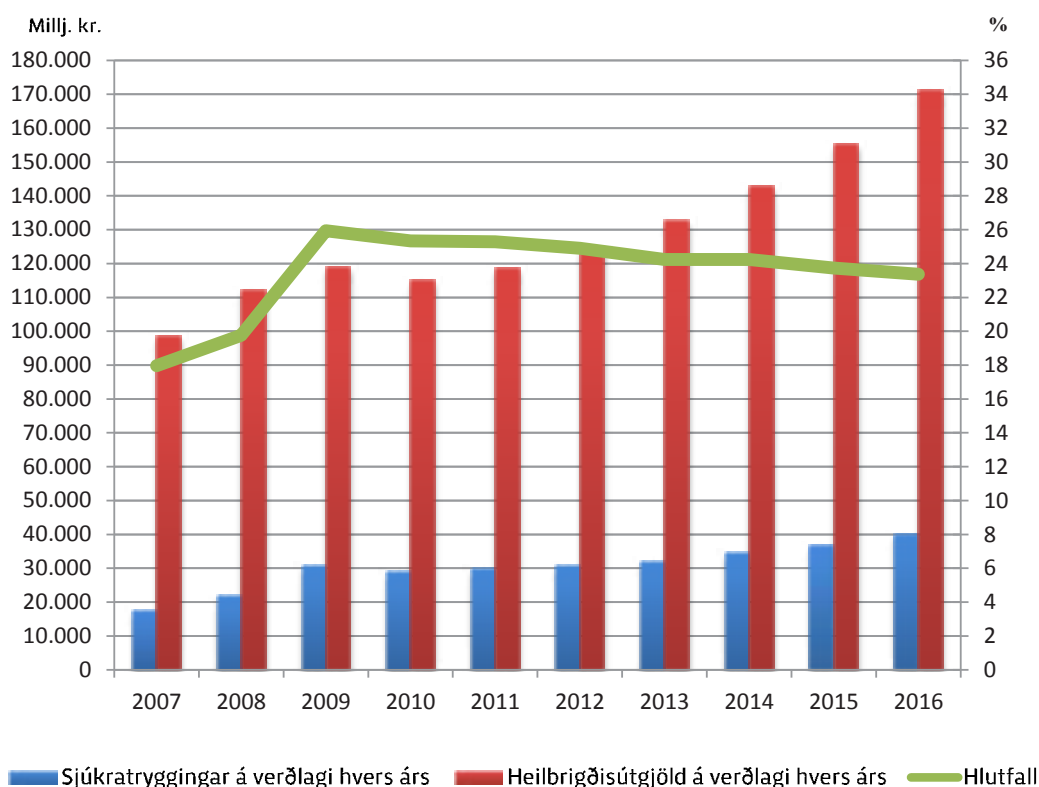
	Sjúkratryggingar <i>Health insurance</i>	Heilbrigðisútgjöld hins opinbera ¹⁾ <i>Public expenditure on health care¹⁾</i>	Hlutfall <i>Ratio</i>
2007	17.707	98.553	18,0%
2008	22.158	112.154	19,8%
2009	30.837	118.879	25,9%
2010	29.170	115.145	25,3%
2011	29.985	118.563	25,3%
2012	30.934	124.179	24,9%
2013	32.178	132.779	24,2%
2014	34.611	142.800	24,2%
2015	36.863	155.303	23,7%
2016	40.078	171.104	23,4%

Skýringar:

1) Heimild: Hagstofa Íslands / Statistics Iceland

* Breytt frá fyrri útgáfu til samræmis við töflu 1.2 þannig að fjármunatekjur og fjármagnsgjöld eru nú meðtalin í þessari töflu. Leiðrétt fjárhæð 2009 í samræmi við töflu 1.2 og dragast sértekjur frá gjöldum.

Útgjöld sjúkratrygginga sem hlutfall af útgjöldum hins opinbera til heilbrigðismála 2007-2016
Health insurance and public expenditure on health care 2007-2016

Tafla 1.2 Útgjaldaflokkar sjúkratrygginga 2012–2016, í milljónum kr.

Health insurance (health care outside institutions) by type of expenditure 2012–2016, ISK million

	2012	2013	2014	2015	2016	
Lækniskostnaður	6.140	6.468	7.937	8.736	9.835	Medical treatment
Almenn læknishjálp ⁷⁾	220	217	230	252	288	General
Sérfræðilæknishjálp ⁸⁾	5.513	5.928	7.342	8.116	9.145	Specialist
Læknisvottorð og annað greitt vegna lækna ¹⁾	9	12	14	11	9	Payments for health certificates issued by doctors
Endurgreiðslur til einstaklinga	398	311	351	357	393	Reimbursement on grounds of discount certificate
Rannsóknir og slyasstofugjöld	338	359	348	306	441	Research and emergency services
Rannsóknir á rannsóknarstofum stofnana	338	359	348	306	441	Research in institutions
Aðrar heilbrigðisstéttir	1	2	3	4	5	Other health professionals
Lyf	8.911	8.218	8.389	8.557	8.362	Medicine
Lyfjabúðir ²⁾	8.911	8.218	8.389	8.557	8.362	Pharmacy
Lyf með S-merkingu ⁶⁾	5.882	6.387	6.431	6.565	7.251	"S-labelled" medications
Hjálpartæki ³⁾	3.080	3.213	3.254	3.412	4.011	Assistive technology equipment
Næring og sérfæði ⁹⁾	201	215	225	244	238	Nutrition and special nourishment
Hjúkrun í heimahúsum	189	197	202	227	247	Home nursing
Þjálfun	1.835	1.999	1.988	2.275	2.669	Rehabilitation and therapy
Sjúkraþjálfun	1.720	1.855	1.821	2.064	2.417	Physical therapy
Iðjuþj., v/afleiðinga alvarl. og langv. sjúkd. og slysa	24	25	28	29	33	Occupational therapy
Talþj., v/afleiðinga alvarl. langvinnra sjúkd. og slysa	62	86	103	141	175	Speech therapy
Endurgreiðslur til einstaklinga	0	1	0	1	1	Reimbursement to patients
Ýmis önnur þjálfun	29	32	36	40	43	Other therapy
Tannlækningar	1.403	1.789	2.447	2.804	3.157	Dental care for
Tannl. fyrir börn, unglunga, aldraða og öryrkja ⁴⁾	1.037	1.398	1.892	2.162	2.513	Children, teenagers, retirement and invalidity pensioners
Tannl. v/alvarl. meðfædd. galla, slysa og fleira	366	391	555	643	645	Connate and chronically ill patients, accident patients
						Ambulance service and domestic travel costs of
Sjúkraflutningar og ferðir innanlands	465	715	715	764	784	patients
Sjúkraflutningar	81	274	277	308	301	Ambulance service
Ferðakostnaður sjúklinga innanlands	384	440	438	457	482	Domestic travel costs of patients
Brýn meðferð erlendis	1.498	1.380	1.297	1.499	1.564	Treatment abroad, acute
Sjúkdómsmeðferð, brýn erlendis	1.305	1.168	1.084	1.255	1.281	Treatment abroad, acute
Ferðakostn. v/brýnnar sjúkdómsmeðf. erlendis	193	212	213	244	283	Travel costs of patients due to acute treatment abroad
Sjúkrakostnaður v/ veikinda og slysa erlendis ⁵⁾	236	422	430	494	506	Treatment abroad because of injuries and sickness
Sjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis	61	188	67	159	168	Treatment abroad because of injuries and sickness
Sjúkrahjálp v/gagnkvæmra alþjl. samn. óendurkræft	175	235	363	335	338	Domestic treatment of foreign nationals
Sjúkradagpeningar	252	272	287	324	362	Per-diem sickness benefits
Annað	249	255	269	279	330	Other
Kostn. v. fæðinga og umönnunar sængurkvenna í heimahúsum	173	176	196	199	221	Births at home and after birth care at home
Endurg. umtalsverðs læknis- og lyfjakostnaðar ¹⁰⁾	0	0	0	0	0	Reimbursement of high treatment and drug costs
Sérstök húðsjúkdómameðferð	32	33	35	45	51	Special skin treatment
Áfengis- og fíkniefnameðferð, göngudeildarþjónusta	42	42	13	6	0	Alcohol and drug treatment, outpatient ward
Hreyfiseðlar			22	33	47	Prescriptions for exercise
Túlkþjónusta					24	Interpretation service
Kostnaður ótalinn annars staðar (þ.m.t. fjármagnstekjur og fjármagnsgjöld)*	3	3	3	-5	-13	Other
Sjúkrakostn. innlendur LSH / Beinmergs-, nýrnaígræðsla ofl.	252	285	388	372	315	Treatment by LSH / bone marrow and kidney transplant etc.
Samtals	30.934	32.178	34.611	36.863	40.078	Total expenditure
Sértekjur						
Gjöld umfram sértekjur						

* Breytt frá fyrri útgáfu til samræmis við töflu 1.1 þannig að fjármunatekjur og fjármagnsgjöld eru nú meðtalin í þessari töflu.

Skýringar:

- 1) Reglur um greiðslur fyrir læknisvottorð hafa breyst mikið á tímabilinu.
- 2) Lyf til lyfjabúða ásamt endurgreiðslu til sjúklinga.
- 3) Ný reglugerð um bílakaupastyrki frá og með janúar 2009.
- 4) Reglum um þátttöku í tannlæknakostnaði var breytt talsvert í lok árs 2009.
- 5) Varðandi breytingar milli árána 2008 og 2009 sjá skýringu 10. í ársreikningi sjúkratrygginga 2009.
- 6) S merkt lyf. Lyf sem eru eingöngu notuð á eða í tengslum við sjúkrastofnun.
- 7) Heilsugæsla höfuðborgarsvæðis sá um greiðslur 2007 og 2008. Sí tók aftur við greiðslum 2009.
- 8) Frá 1. apríl 2011 til 1. janúar 2014 eru sérgreinalæknar ekki með samning við Sí.
- 9) Breyting á reglugerð um styrki til kaupa á næringarefnum og séræði 1. jan. 2011.
- 10) TR tók við málflokknum 1. janúar 2012

Notes:

- 1) Rules regarding payments for health certificate, issued by doctors have changed a lot in recent years.
- 2) Drugs to pharmacies with refunds to patients.
- 3) According to regulation dated January 1st. 2003 and January 2009.
- 4) Rules on patients participation in dental care changed in 1999 and again in 2009.
- 5) Regarding changes from 2008 to 2009 see explanation nr 10 in annual report 2009.
- 6) "S-labelled" medications are those used in outpatient care and only intended for hospital use and are specially provided for in the State Budget.
- 7) Primary Health Care of the Capital Area was in charge of payments 2007 and 2008. IHI commenced payments in 2009.
- 8) From 1st of April 2011 until 1st of January contracts between the Icelandic Health Insurance and specialists are not in effect.
- 9) Change in regulation dated January 1 st. 2011 regarding nutrition and special nourishment.
- 10) Social Insurance Administration has taken over the jurisdiction from 1. Jan. 2012

Tafla 1.3 Lyfjaútgjöld eftir lyfjaflokkum 2014-2016, millj. kr.

Drug expenditure by ATC-group 2014-2016, million ISK

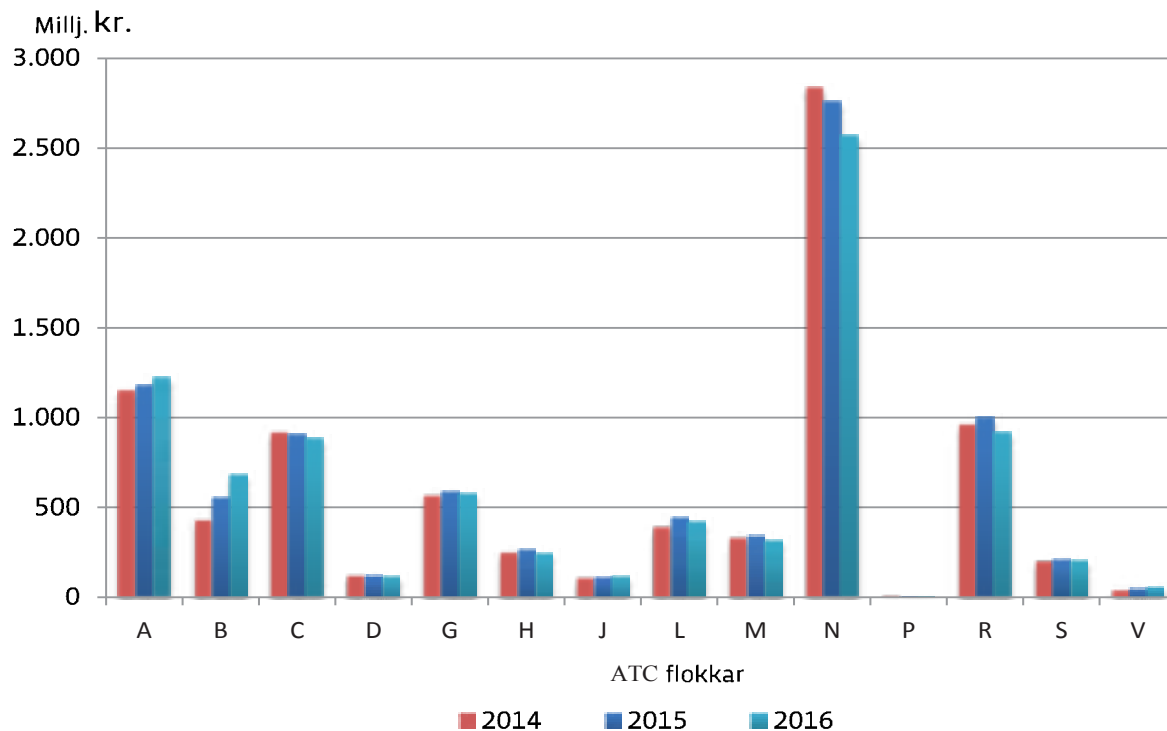
Lyfjaflokkur (ATC)	2014	2015	2016	Breyting 2015-2016		Category
				millj. kr.	%	
				Change 2015-2016	million ISK	%
				Breyting		
				2015-2016		
A Meltingafæra- og efnaskiptalyf	1.157	1.181	1.223	42	4%	Alimentary tract and metabolism
B Blóðlyf	437	555	685	130	23%	Blood and blood forming organs
C Hjarta- og æðasjúkdómalyf	924	907	885	-22	-2%	Cardiovascular system
D Húðlyf	126	123	118	-4	-4%	Dermatologicals
G Þvagfæra- og kvensjúkdómalyf og kynhormónar	573	589	582	-8	-1%	Genito urinary system and sex hormones
H Hormónalyf önnur en kynhormónar	255	264	248	-16	-6%	Systemic hormonal preparations
J Sýkingalyf	113	115	118	4	3%	Antiinfectives for systemic use
L Æxlishefjandi- og ónæmislyf	398	446	423	-22	-5%	Antineoplastic and immunomodulating agents
M Vöðvasjúkdóma- og beinagrindalyf	338	344	319	-24	-7%	Musculo-skeletal system
N Tauga- og geðlyf	2.840	2.763	2.570	-192	-7%	Nervous system
P Sníklalyf	10	9	9	0	0%	Antiparasitica
R Öndunarfæralyf	968	1.004	917	-87	-9%	Respiratory system
S Augn- og eyrnalyf	206	209	205	-4	-2%	Sensory organs
V Ýmis lyf	46	50	59	8	17%	Various
Lyfjaútgjöld samtals	8.389	8.557	8.362	-195	-2%	Total drug expenditure

Skýring: Greining kostnaðar er byggð á gögnum úr tölfraeðigagnagrunni Sí.

Note: Expenditure analysis is based on data from Icelandic Health Insurance (IHI) Database.

Lyfjaútgjöld eftir lyfjaflokkum 2014-2016, millj.kr.

Drug expenditure by ATC-group 2014-2016, million ISK

Tafla 1.4 Lyfjaútgjöld SÍ, 25 kostnaðarsömstu lyfjaflokkarnir 2014-2016, millj. kr.

Drug expenditure by SÍ, the 25 top selling ATC group 2014-2016, million ISK

Lyfjaflokkur (ATC)	2014	Röð	2015	Röð	2016	Röð	Breytingar frá fyrra ári, millj.kr. %		Category
							million ISK	%	
							Change from last year,		
Örvandi lyf, lyf notuð við ADHD og lyf sem efla heilastarfsemi	N06B	762 (1)	765 (1)	799 (1)	33	4,3	Psychostimulants, agents used for ADHD and nootropics		
Adrenvirk lyf til innúðunar	R03A	569 (3)	589 (2)	529 (2)	-60	-10,1	Adrenergics, inhalants		
Segavarnalyf	B01A	335 (6)	427 (4)	517 (3)	90	21,1	Anti-thrombotic agents		
Flogaveikilyf	N03A	581 (2)	545 (3)	423 (4)	-122	-22,4	Antiepileptics		
Þunglyndislyf (antidepressiva)	N06A	403 (5)	424 (5)	386 (5)	-39	-9,1	Antidepressants		
Geðrofslyf (neuroleptica/antipsychotica)	N05A	482 (4)	422 (6)	372 (6)	-50	-11,8	Antipsychotics		
Blóðsykurslækkandi lyf nema insúlín	A10B	280 (8)	301 (7)	328 (7)	26	8,8	Blood glucose lowering drugs, excl. insulins		
Insúlín og skyld lyf	A10A	290 (7)	297 (8)	287 (8)	-11	-3,6	Insulins and analogues		
Lyf við sársjúkdómi og maga- og vélindis bakflæði	A02B	262 (9)	268 (9)	279 (9)	11	4,0	Drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (gord)		
Lyf til ónæmisbælingar	L04A	247 (10)	248 (10)	273 (10)	25	10,1	Immunosuppressants		
Bólguþandi lyf, nema barksterar	M01A	227 (11)	235 (11)	212 (11)	-23	-10,0	Anti-inflammatory and antirheumatic products, non-steroids		
Ópíóíðar	N02A	195 (13)	191 (13)	203 (12)	12	6,5	Opioids		
Önnur lyf til innúðunar gegn teppusjúkdómum í öndunarvegi	R03B	220 (12)	222 (12)	200 (13)	-22	-9,9	Other drugs for obstructive airway diseases, inhalants		
Beta-blokkarar, óblandaðir	C07A	181 (14)	180 (14)	173 (14)	-7	-3,9	Beta blocking agents		
Lyf til temprunar á blóðfitu	C10A	178 (15)	175 (15)	165 (15)	-11	-6,0	Lipid modifying agents, plain		
Önnur þvagfæralyf, þ.á.m. krampalosandi lyf	G04B	142 (17)	150 (17)	153 (16)	3	1,8	Other urologicals, incl. antispasmodics		
Dópamínvirk lyf	N04B	171 (16)	171 (16)	149 (17)	-22	-13,1	Dopaminergic agents		
Vítamín B12 og fólínsýra	B03B	68 (28)	97 (24)	125 (18)	28	28,6			
Gláku- og ljósopsprenngjandi lyf	S01E	134 (18)	132 (18)	120 (19)	-11	-8,6	Anticlaucuma preparations and miotics		
Lyf gegn þarmabólgu	A07E	120 (19)	118 (20)	118 (20)	0	-0,3	stimulants		
Östrógen	G03C	111 (21)	110 (22)	111 (21)	1	0,6	Estrogens		
Barksterar, óblönduð lyf, einnig til staðbundinnar innstungu	H02A	115 (20)	119 (19)	108 (22)	-11	-9,0	Corticosteroids for systemic use, plain		
Lyf við góðkynja blöðruhálskirtilsstækkun	G04C	96 (22)	115 (21)	105 (23)	-9	-8,2			
Hormónar og skyld efni	L02A	92 (23)	97 (23)	92 (24)	-5	-5,1	Hormones and related agents		
Lyf við nefstíflu og önnur neflyf til staðverkunar	R01A	83 (25)	95 (25)	85 (25)	-10	-10,3			
Samtals		6.345	6.494	6.311	149	2,3	Total drug expenditure		

Tafla 1.5 Lyfjaútgjöld vegna S-lyfja og leyfisskyldra lyfja 2016, millj. kr.
Drug expenditure on hospital drugs 2016, million ISK

ATC-númer	Sérheiti lyfs	2016
L04AB04	Humira	417
L04AB01	Enbrel	410
L04AB02	Inflectra	378
L04AB02	Remicade	361
L01XC02	MabThera	252
N07XX09	Tecfidera	249
L01XC03	Herceptin	225
L04AB06	Simponi	225
B02BD02	Helixate NexGen	191
L04AA27	Gilenya	185
L04AX04	Revlimid	182
A16AB04	Fabrazyme	176
L04AA23	Tysabri	173
J06BA02	Nanogam	165
H01AC01	Omnitrope	134
L01XC07	Avastin	128
B03XA02	Aranesp	125
L04AA25	Soliris	118
J06BA02	Privigen	117
L01XC13	Perjeta	113
L02BB04	Xtandi	110
J05AR08	Eviplera	101
B06AC01	Cinryze	90
R03DX05	Xolair	83
J05AR06	Atripla	80
L02BX03	Zytiga	75
L04AC07	RoActemra	75
S01LA05	Eylea	73
H01CB02	Sandostatin Lar	69
J06BA02	Kiovig	69
B02BD02	Advate	68
L01XE04	Sutent	61
L03AB07	Avonex	55
L01XX32	Vortemyel	54
L03AA13	Neulasta	54
J05AB04	Copegus	51
L01BA04	Alimta	50
L01XE08	Tasigna	50
J06BA01	Gammanorm	50
L01XC14	Kadcyla	50
L01XE01	Glivec	48
	Önnur lyf	1.626
Lyfjaútgjöld samtals		7.365

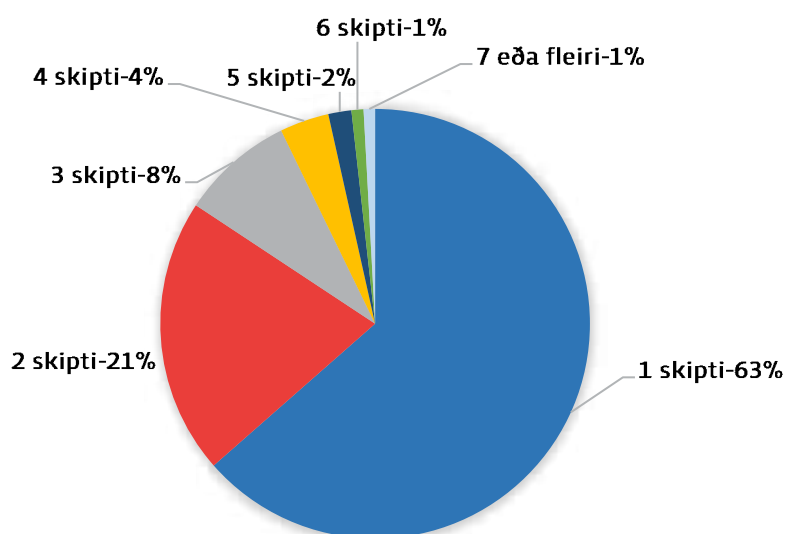
Skýring: Lyfjaútgjöldin hér eru heildarkostnaður S-lyfja og leyfisskyldra lyfja áður en tekið er tillit til afsláttá, blöndunargjalda og afgreiðslu- og umsýslugjalda. Þau eru því ívið hærri en skv. bókhaldi.

Tafla 1.6 Komur til sérgreinalækninga á samningi og útgjöld SÍ á komu, 2014-2016
Social expenditure on specialist care outside institutions, visits and payments per visit 2014-2016

Sérgreinar	Komur Visits			Útgjöld SÍ á komu, kr. Total social expenditure per visit, ISK			Specialities
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	
Augnlæknar	67.515	68.749	70.858	7.296	7.886	8.349	Ophthalmologists
Barnalæknar ³⁾	55.820	58.727	58.048	9.743	9.983	10.830	Paediatricians
Bæklunarlæknar	34.975	36.823	36.819	15.809	17.165	18.753	Orthopaedic surgeons
Geðlæknar	32.781	33.518	32.990	10.175	10.760	11.478	Psychiatrists
Barna-og unglingageðlæknar	5.092	5.666	5.629	17.342	18.148	18.846	Paediatric psychiatrists
Háls-, nef- og eyrnalæknar	42.267	43.932	45.985	8.695	9.018	9.378	Ear, nose and throat specialists
Húðlæknar	48.289	47.019	48.145	4.697	5.729	6.152	Dermatologists
Kvensjúkdómalæknar	33.823	33.973	36.067	5.344	5.840	6.505	Gynaecologists
Lyfl. blóðmeinafræðingar	5.399	5.948	6.504	6.304	6.727	6.914	Internists
Lyfl. efnaskiptalæknar	5.674	5.476	5.167	5.780	6.444	7.002	Medicine Endocrinologist
Lyfl. gigtarlæknar	12.294	11.782	11.539	6.000	6.292	6.844	Medicine Rheumatologist
Lyfl. hjartalæknar	39.941	40.833	44.827	9.763	10.453	11.407	Medicine Cardiologist
Lyfl. lungnalæknar	6.804	7.330	7.138	7.832	8.024	8.361	Medicine and pulmonologist
Lyfl. meltingarlæknar/speglanir	17.946	17.286	18.512	18.546	20.962	22.858	Medicine Gastroenterologist
Lyfl. nýrnalæknar	1.242	1.149	1.194	7.894	8.469	9.415	Medicine Nephrologists
Lyfl. ofn- og ónæmislæknar	4.038	3.810	4.133	10.473	9.445	10.052	Medicine Allergy- / Immunologist
Endurhæfingarlæknar	0	207	789	0	2.907	3.520	Rehabilitation physicians
Skurðlæknar	15.341	15.468	16.137	16.578	17.766	18.730	Surgeons
Svæfingarlæknar ²⁾	14.014	14.525	14.783	41.289	44.401	48.594	Anaesthesiologists
Krabbameinslæknar	2.669	2.591	2.494	6.953	7.393	7.934	Oncologists
Taugalæknar	5.104	4.910	5.544	12.218	12.215	13.302	Neurologists
Þvagfæralæknar	15.634	16.762	17.655	11.350	12.459	13.340	Urologists
Öldrunarlæknar	1.289	1.696	1.352	13.589	14.127	14.016	Geriatricians
Lýtalæknar	7.617	7.642	7.678	12.671	12.829	13.580	Plastic surgeons
Sérfræðingar í heimilislækningum		118	262		6.766	6.255	General Practitioners
Samtals klínískir læknar	475.568	485.940	500.249	10.430	11.240	12.078	Total clinical doctors

Komufjöldi til sérgreinalækna 2016
Visits to specialists

Tafla 1.7 Útgjöld vegna sérgreinalækninga, fjöldi sérgreinalækna, komur og skipting á kostnaði 2016
Social expenditure on specialist care outside institutions, number of specialists, visits and payments by type of speciality 2016

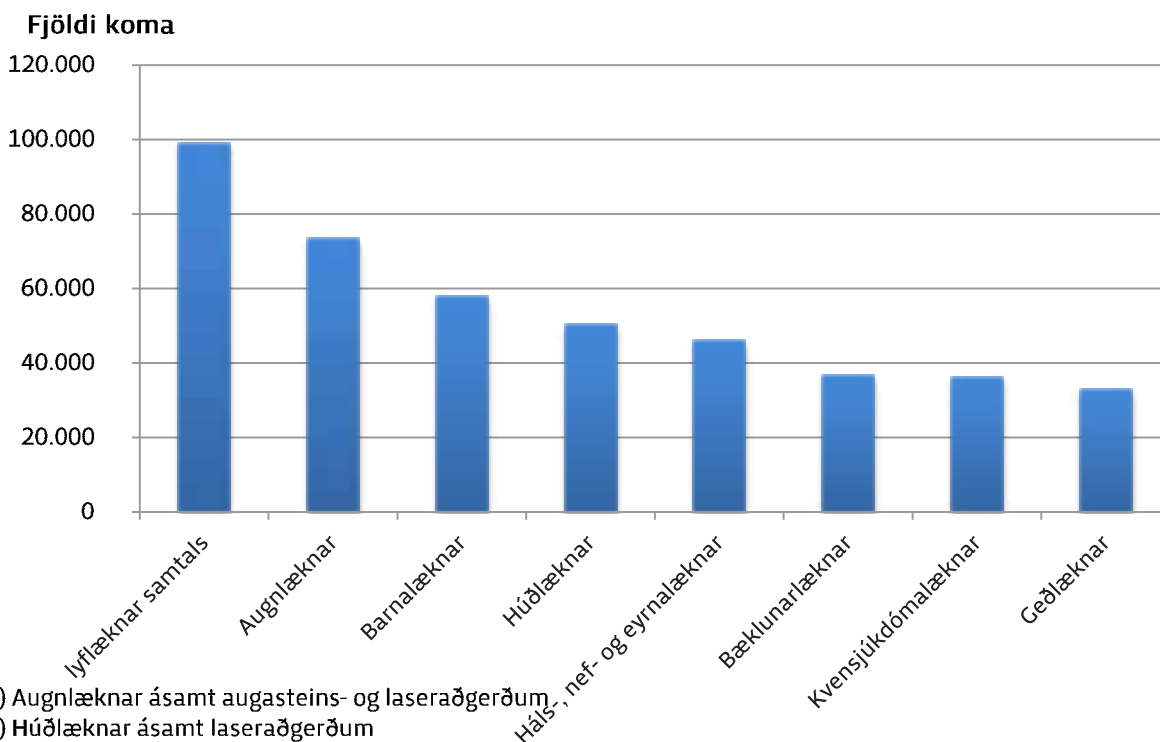
Sérgreinar	Fjöldi sérgreinalækna ¹⁾	Komur sérgreinalækna ²⁾	Heildarútgjöld		Útgjöld sérgreinalækna v. kaupna á sérgr. læknaþjón. án afsláttar	Samningsbundinn afsli við sérgreinalækna	Útgjöld sjúklings v. kaupna á sérgr. læknaþjón.	Útgjöld Sí v. kaupna á sérgreinalækna þjónustu	Heildar útgjöld á komu		Útgjöld á komu hlutfallsleg skipting: sjúklingur Sí	
			Útgjöld v. sérgreinalækna	Útgjöld v. kaupna á sérgreinalækna					Total expenditure to specialists	Total expenditure to patient	Total expenditure per patient	Total expenditure per visit
	Number of specialists ¹⁾	Visits of specialists ²⁾	Total payments to specialists	Negotiated discount of/on service	Payments by patients to specialists			Total social expenditure to specialists	Total patient payments by patient per visit	Total social expenditure per visit	Total patient payment per visit	% Specialities
			pús. kr.	Thousand ISK	Kr.	ISK	%					
Augnlæknar	33	70.858	867.657	15.639	260.443	591.575	12.024	3.676	8.349	30,6%	69,4%	Ophthalmologists
Barnalæknar ²⁾	38	58.048	691.017	1.897	60.437	628.684	11.872	1.041	10.830	8,8%	91,2%	Paediatricians
Bæklunarlæknar	26	36.819	955.357	32.573	232.300	690.483	25.063	6.309	18.753	25,2%	74,8%	Orthopaedic surgeons
Gedlæknar	34	32.990	541.024	1.329	161.049	378.646	16.359	4.882	11.478	29,8%	70,2%	Psychiatrists
Barna-og unglingslæknar	5	5.629	117.689	4.150	7.453	106.087	20.170	1.324	18.846	6,6%	93,4%	Paediatric psychiatrists
Háls-, nef- og eyrnalæknar	23	45.985	600.901	9.938	159.710	431.254	12.851	3.473	9.378	27,0%	73,0%	Ear, nose and throat specialists
Húðlæknar	18	48.145	514.021	5.132	212.713	296.175	10.570	4.418	6.152	41,8%	58,2%	Dermatologists
Kvensjúkdómalæknar	29	36.067	482.028	1.010	246.396	234.622	13.337	6.832	6.505	51,2%	48,8%	Gynaecologists
Lyfl. blóðmeinafræðingar	2	6.504	73.746	972	27.807	44.966	11.189	4.275	6.914	38,2%	61,8%	Internists
Lyfl. efna- og líffræðingarnar	6	5.167	59.862		23.681	36.182	11.586	4.583	7.002	39,6%	60,4%	Medicine Endocrinologist
Lyfl. gigtaræknar	9	11.539	124.139	1.701	43.459	78.979	10.611	3.766	6.844	35,5%	64,5%	Medicine Rheumatologist
Lyfl. hjartalæknar	28	44.827	739.367	17.132	210.890	511.345	16.112	4.705	11.407	29,2%	70,8%	Medicine Cardiologist
Lyfl. lungnalæknar	7	7.138	90.476		30.795	59.681	12.675	4.314	8.361	34,0%	66,0%	Medicine and pulmonologist
Lyfl. meltingarlæknar / speglanir	17	18.512	639.935	10.343	206.442	423.149	34.010	11.152	22.858	32,8%	67,2%	Medicine Gastroenterologist
Lyfl. nýrnalæknar	2	1.194	15.395		4.154	11.241	12.893	3.479	9.415	27,0%	73,0%	Medicine Nephrologists
Lyfl. ofnr- og ónæmslæknar	3	4.133	72.093		30.549	41.544	17.443	7.391	10.052	42,4%	57,6%	Medicine Allergy-Immunologist
Endurhæfingarlæknar	1	789	6.715		3.938	2.777	8.511	4.991	3.520	58,6%	41,4%	Rehabilitation physicians
Skurðlæknar	19	16.137	422.710	12.221	108.242	302.247	25.438	6.708	18.730	26,4%	73,6%	Surgeons
Svæfingarlæknar ²⁾	25	14.783	886.137	41.629	126.138	718.370	57.127	8.533	48.594	14,9%	85,1%	Anaesthesiologists
Krabbameinslæknar	4	2.494	27.063		7.275	19.788	10.851	2.917	7.934	26,9%	73,1%	Oncologists
Taugalæknar	6	5.544	94.595	1.428	19.421	73.746	16.805	3.503	13.302	20,8%	79,2%	Neurologists
Þvagfæralæknar	11	17.655	326.038	388	90.129	235.521	18.445	5.105	13.340	27,7%	72,3%	Urologists
Öldrunarlæknar	4	1.352	22.518		3.569	18.949	16.656	2.640	14.016	15,9%	84,1%	Geriatricians
Lýtalæknar	6	7.678	157.931		53.665	104.267	20.569	6.989	13.580	34,0%	66,0%	Plastic surgeons
Sérfræðingar í heimilislækningun	1	262	3.324		1.685	1.639	12.686	6.431	6.255	50,7%	49,3%	General Practitioners
Samtals klínískir læknar	357	500.249	8.531.739	157.483	2.332.340	6.041.916	16.740	4.662	12.078	27,9%	72,1%	Total clinical doctors

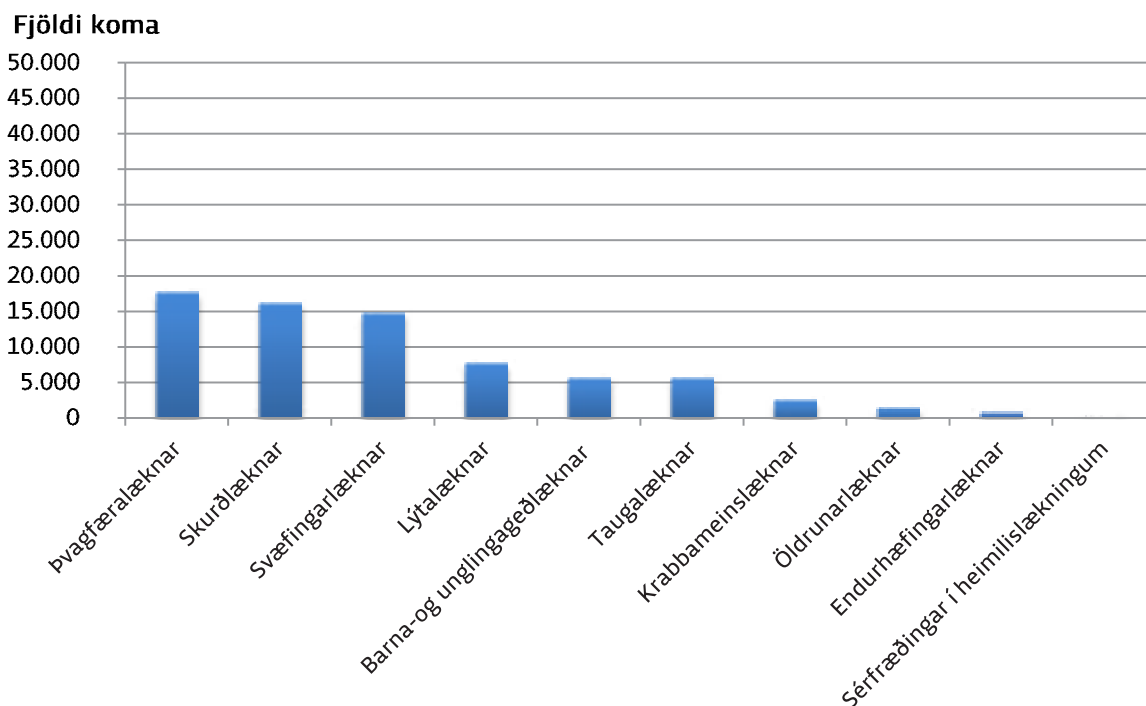
Heildarfjöldi koma yfir 20 þúsund til sérgreinalækna árið 2016

Visits more than 20 thousand by type of speciality 2016

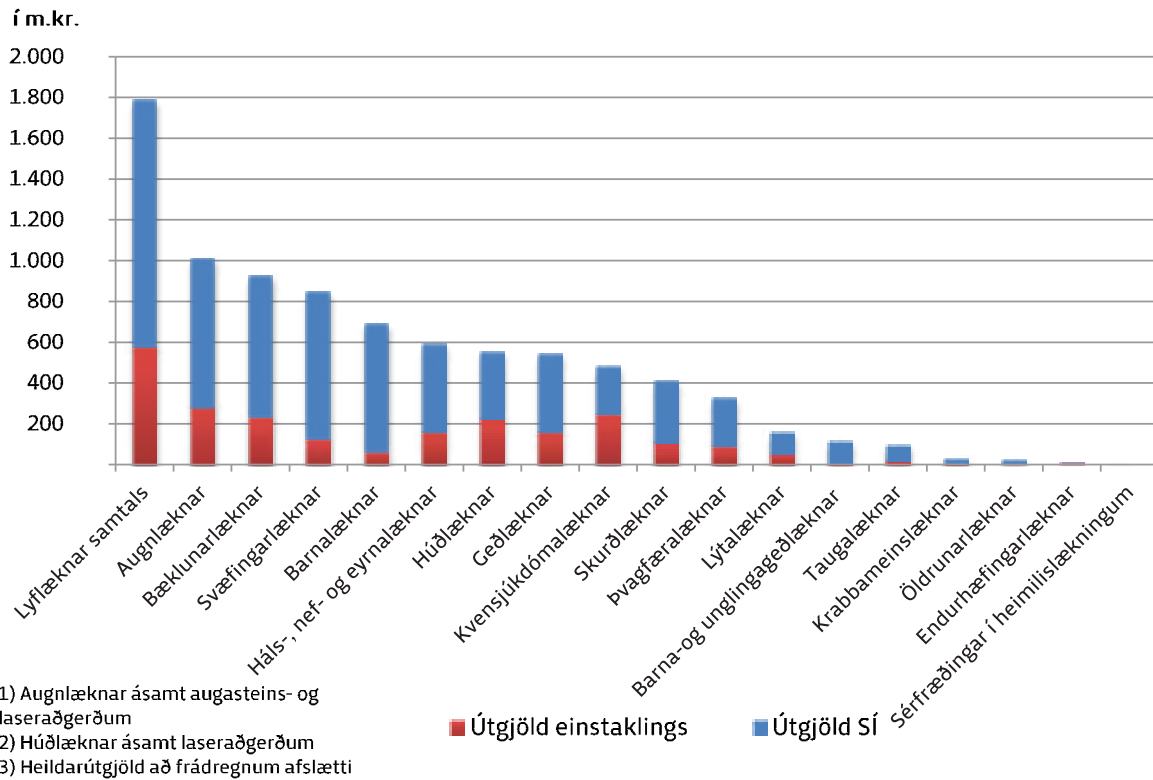

Heildarfjöldi koma undir 20 þúsund til sérgreinalækna árið 2016

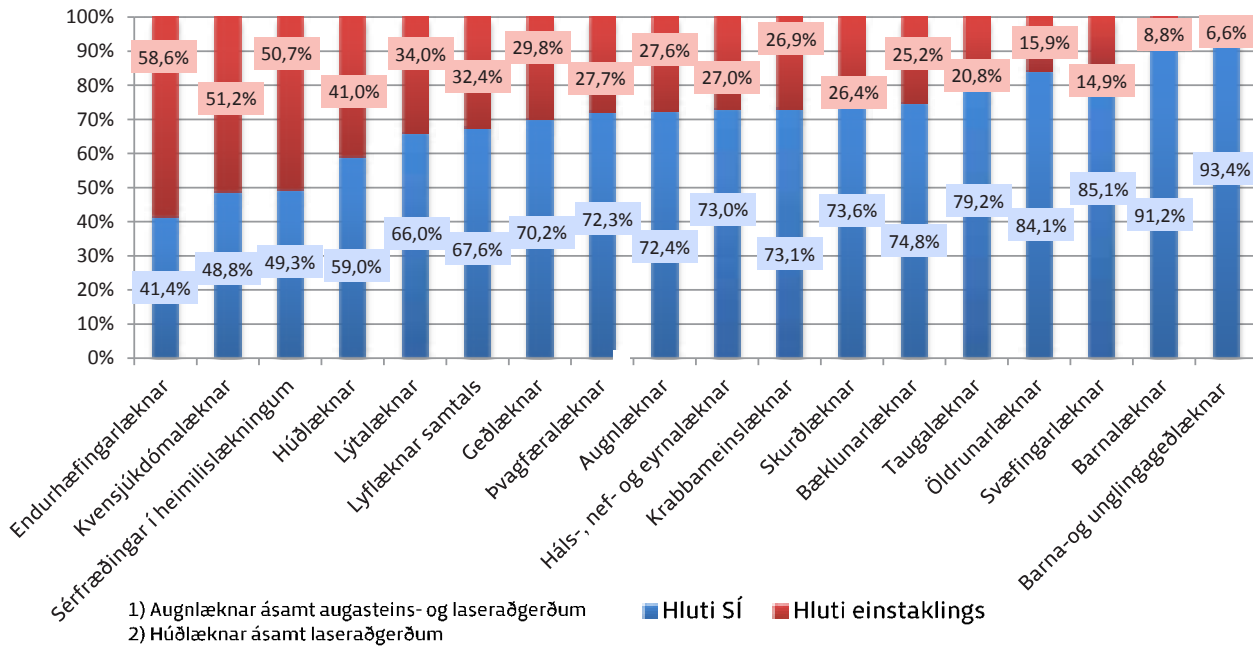
Visits less than 20 thousand by type of speciality 2016

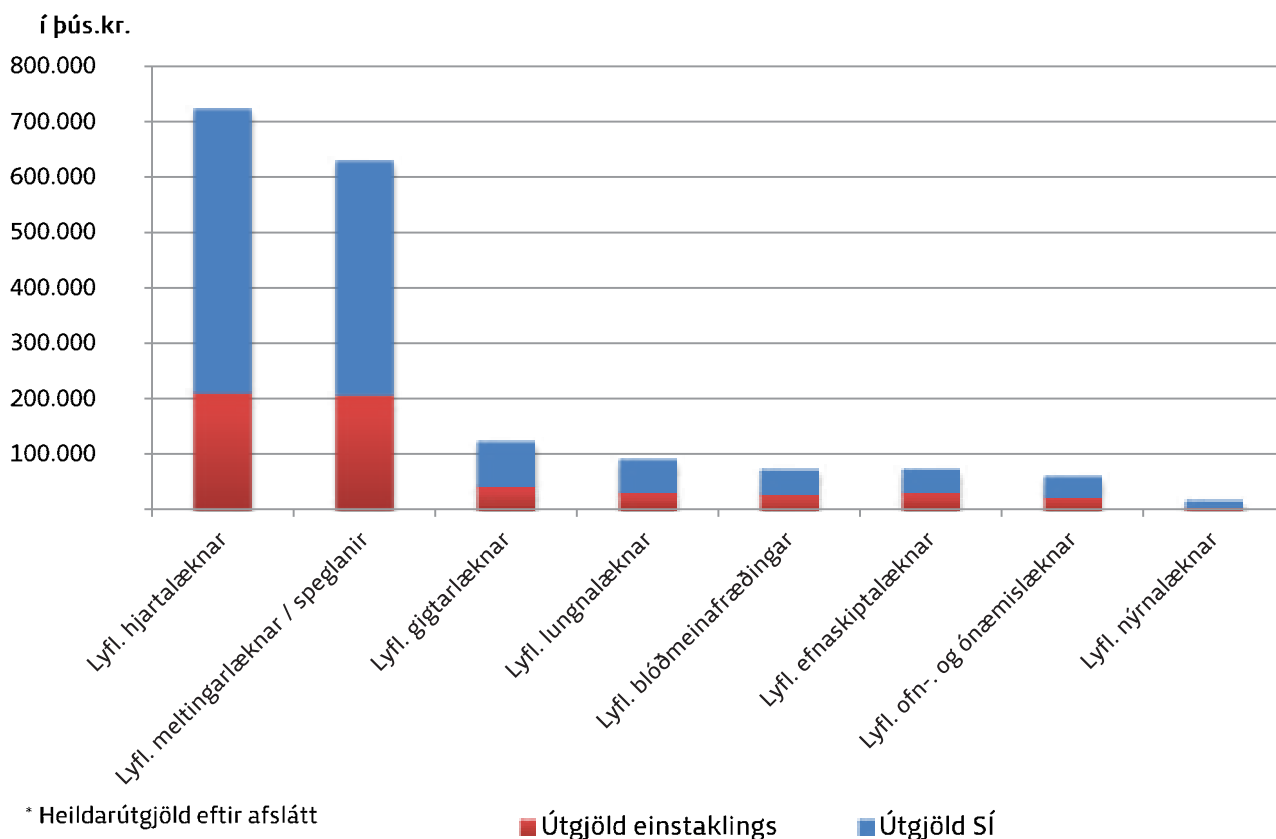
Heildarútgjöld vegna sérgreinalækninga 2016 Total expenditure payments to specialists

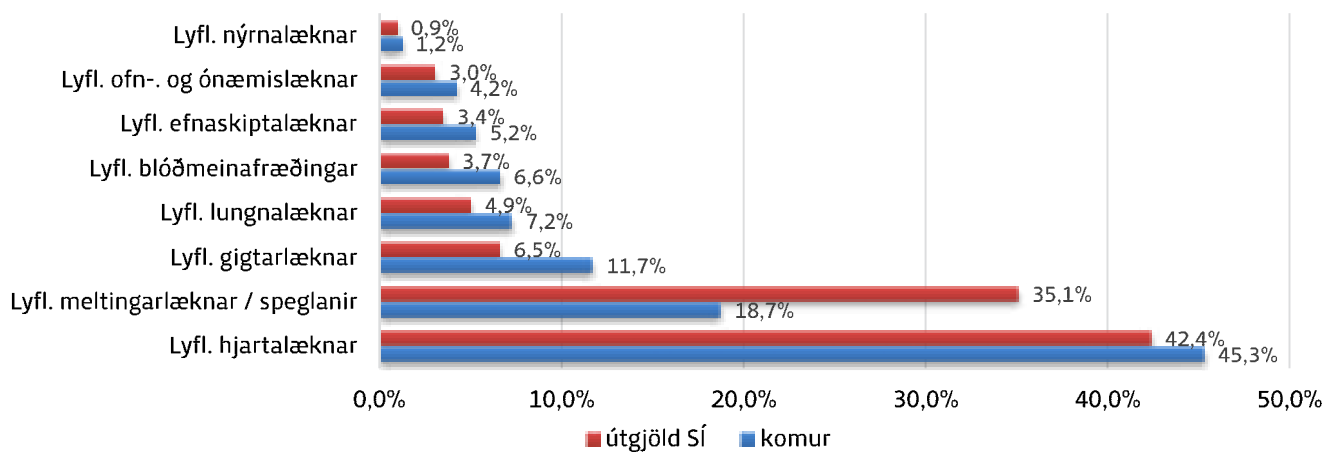
Hlutfallsleg skipting útgjalda á komum til sérgreinalækna 2016 Expenditure payment per visit to specialists, patient/IHI

Heildarútgjöld vegna lyflækninga 2016 Total expenditure payments to internal medicine

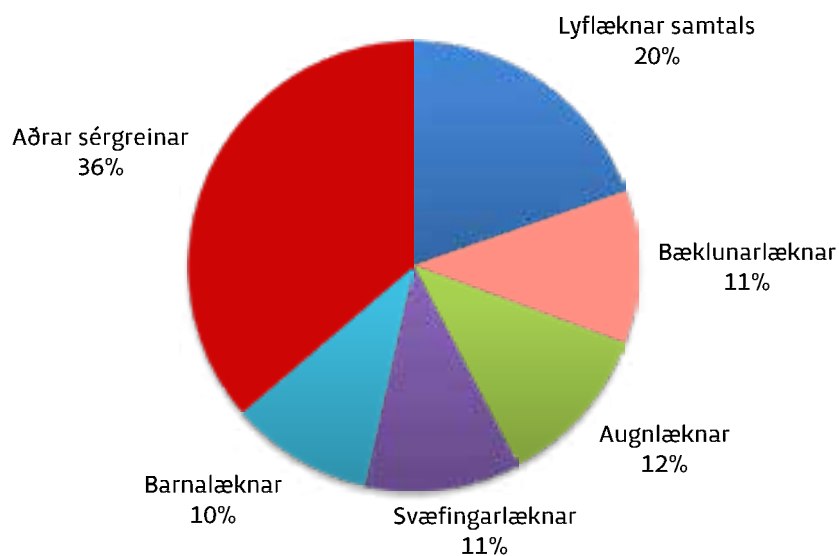
Hlutfall af heildarfjölda koma vegna lyflækninga og útgjalda Sí árið 2016 Percentage of total visit and total expenditure IHI to internal medicine

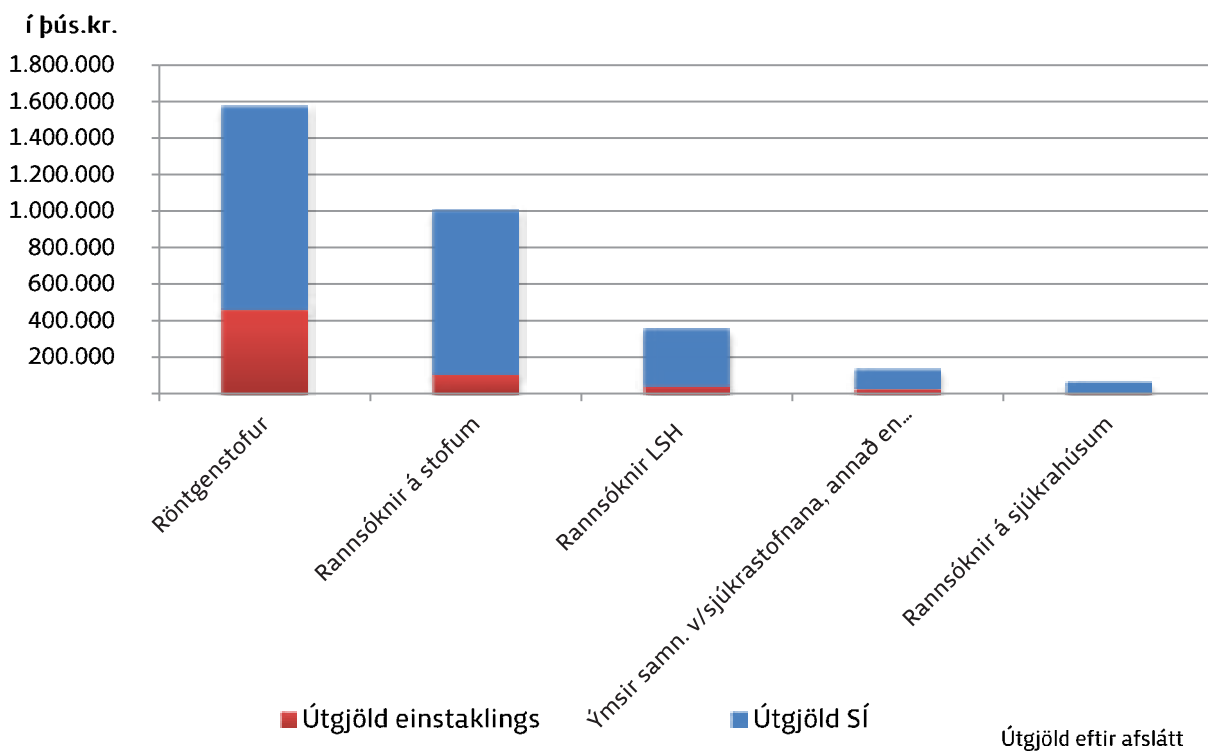
Útgjöld SÍ vegna sérgreinalækninga 2016, hlutfallsleg skipting

Expenditure payments IHI to specialists, percentage breakdown

Heildarútgjöld vegna rannsókna, röntgen og samninga við stofnanir 2016

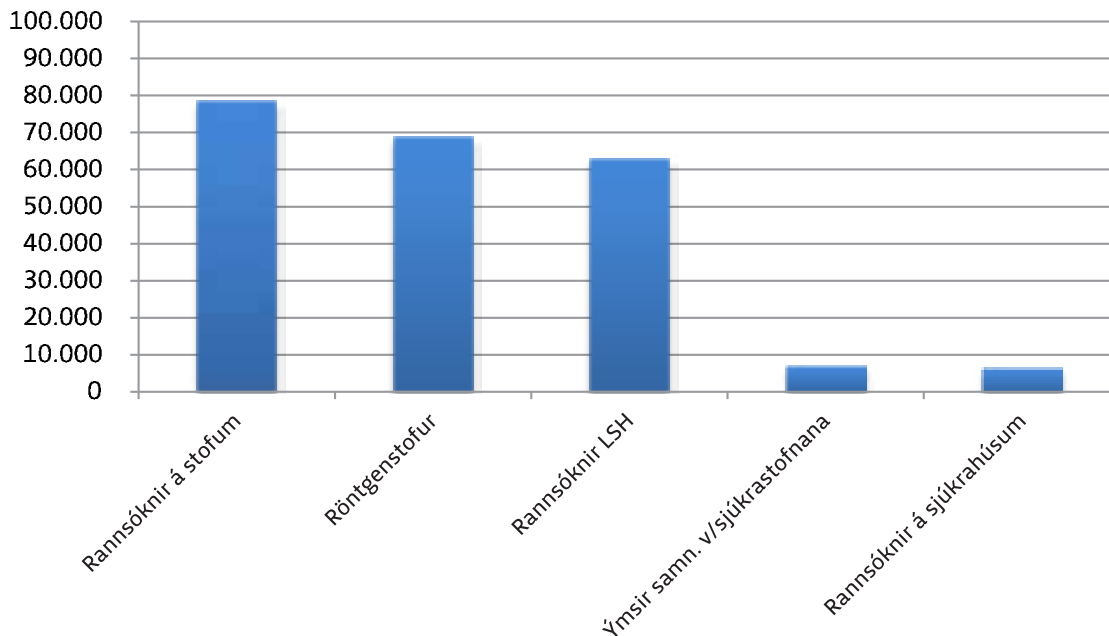
Total expenditure payments to laboratory research, radiology study and contracts with health institutions, patient/IHI

Komur vegna rannsókna, röntgen og samninga við stofnanir árið 2016

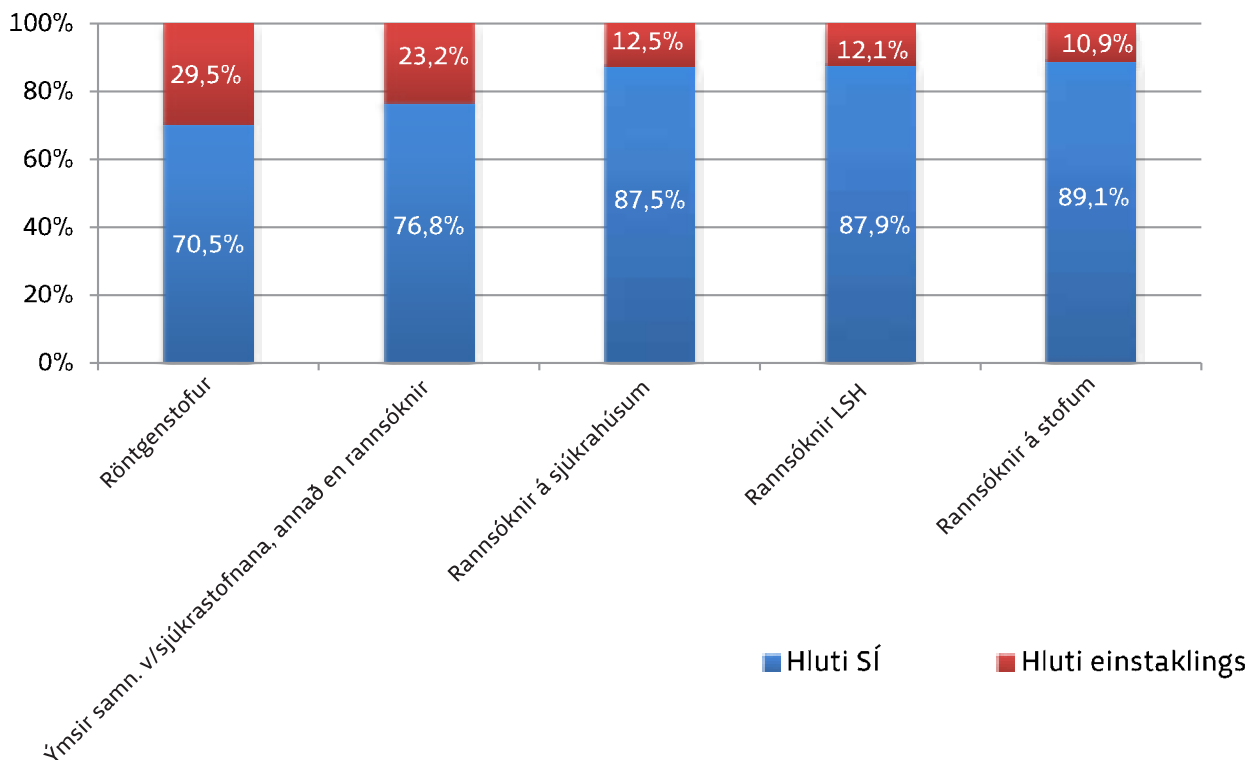
Visits by type of laboratory research, radiology study and contracts with health institution

Fjöldi koma

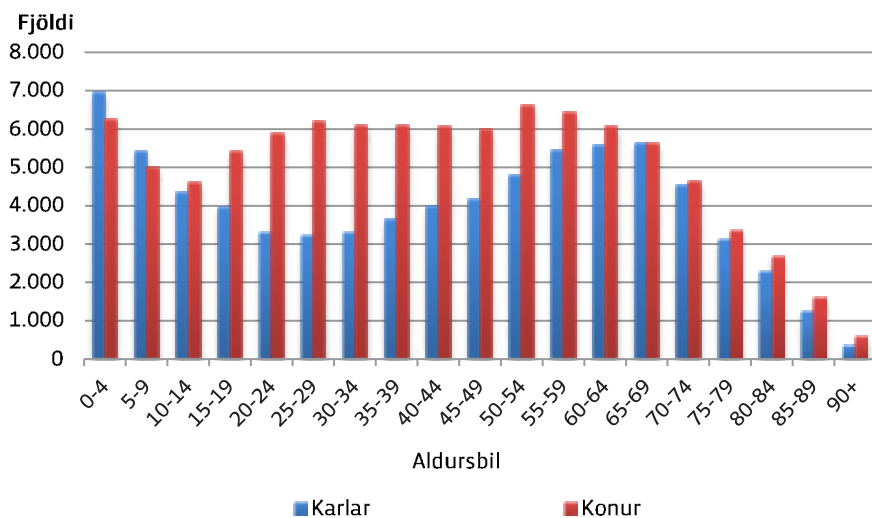
Hlutfallsleg skipting útgjalda á komur vegna rannsókna, röntgen og samninga við stofnanir 2016

Expenditure payment to laboratory research, radiology study and contracts with health institution, patient/IHI

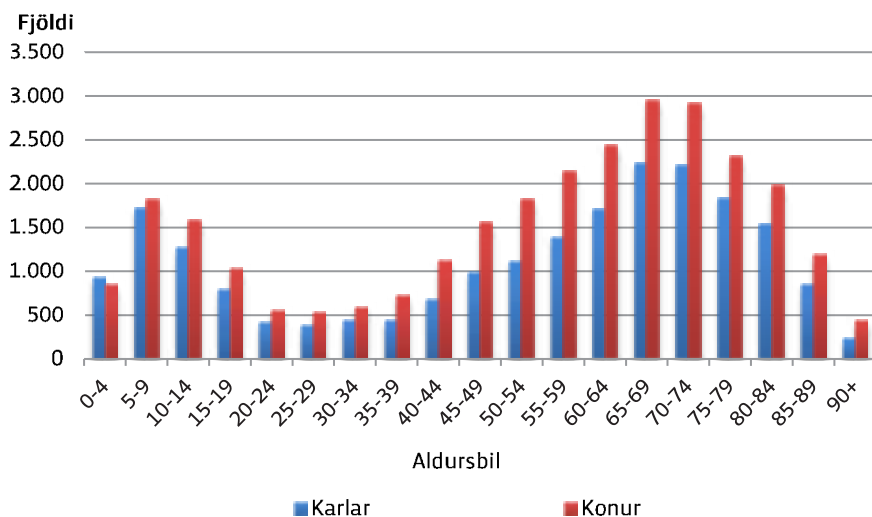

Aldurs- og kynjagreining einstaklinga sem komu til sérgreinalækna, skipt eftir sérgreinum

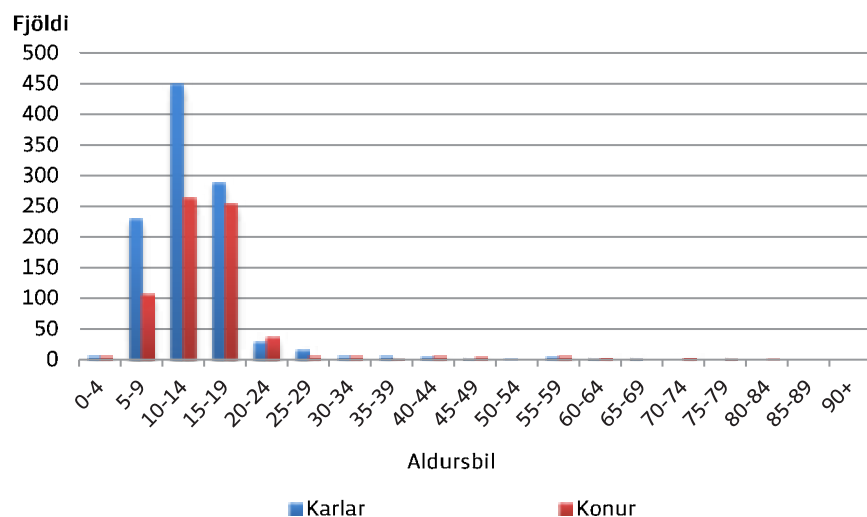
Allir sérgreinalæknar samtals

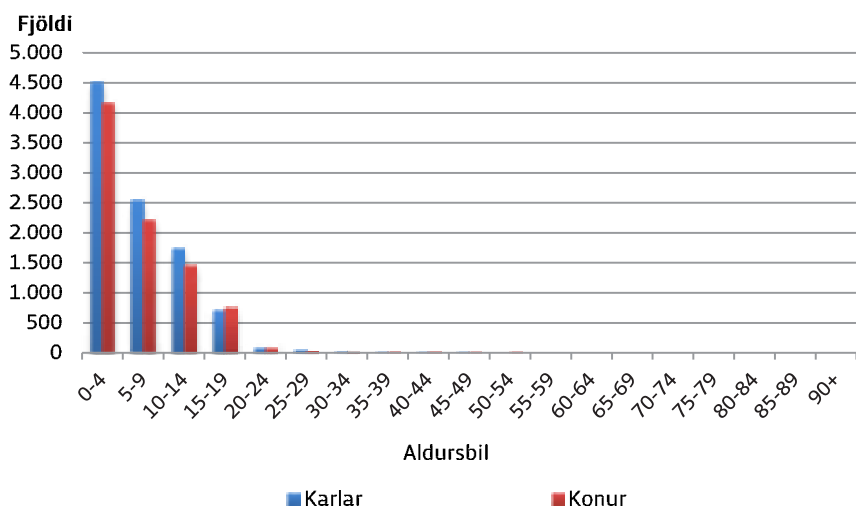
Augnlæknar

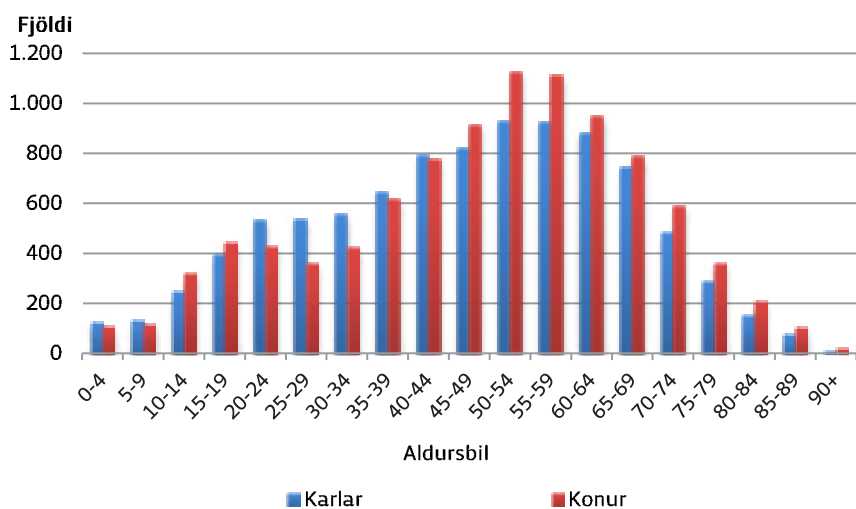
Barnageðlæknar

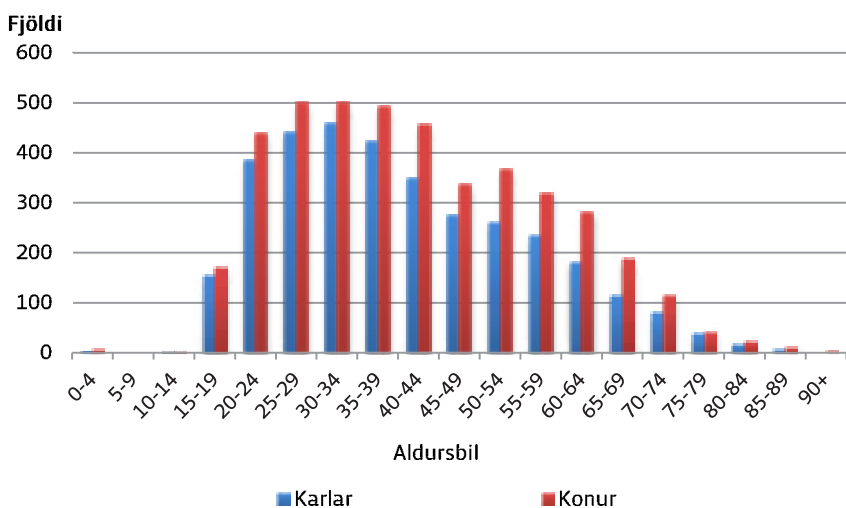
Barnalæknar

Bæklunarlæknar

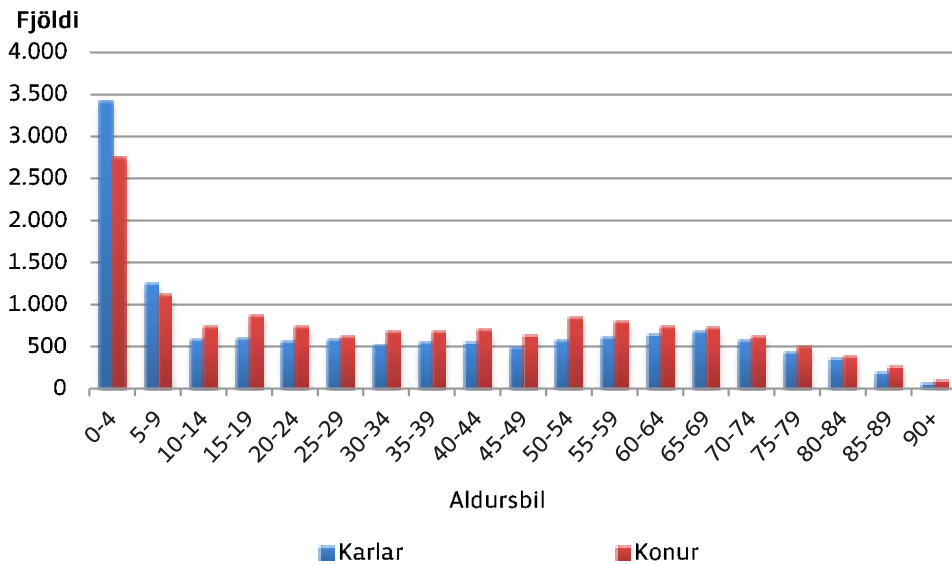

Geðlæknar

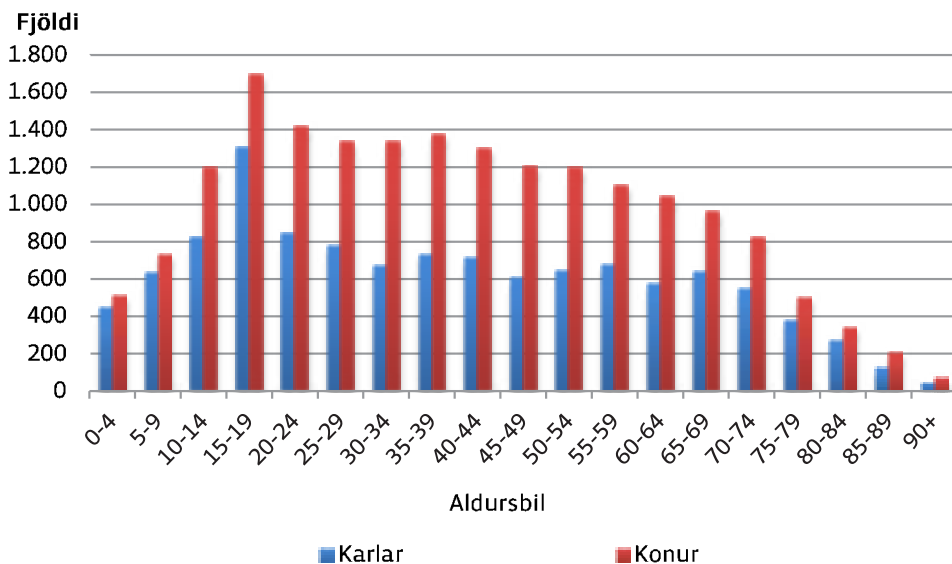

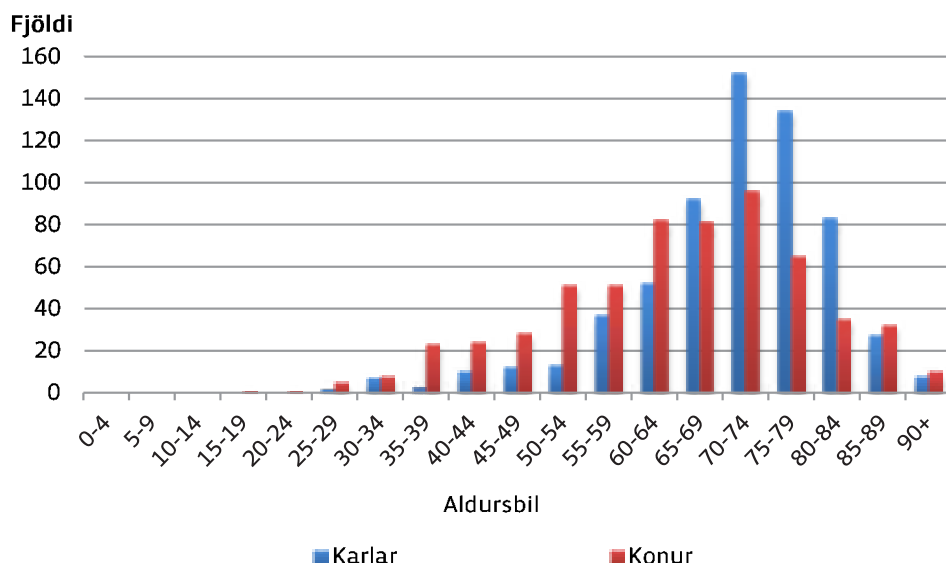
Háls-, nef- og eyrnalæknar

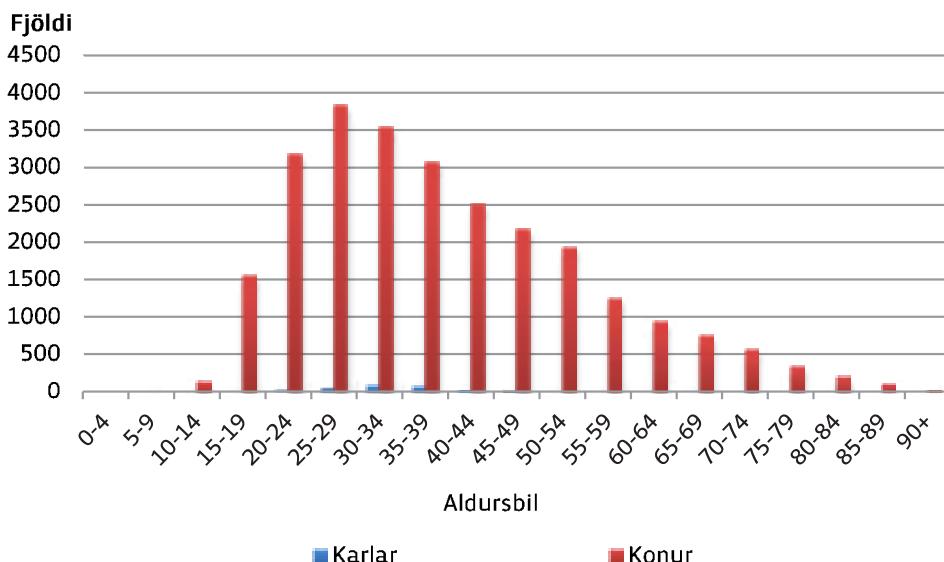
Húðlæknar

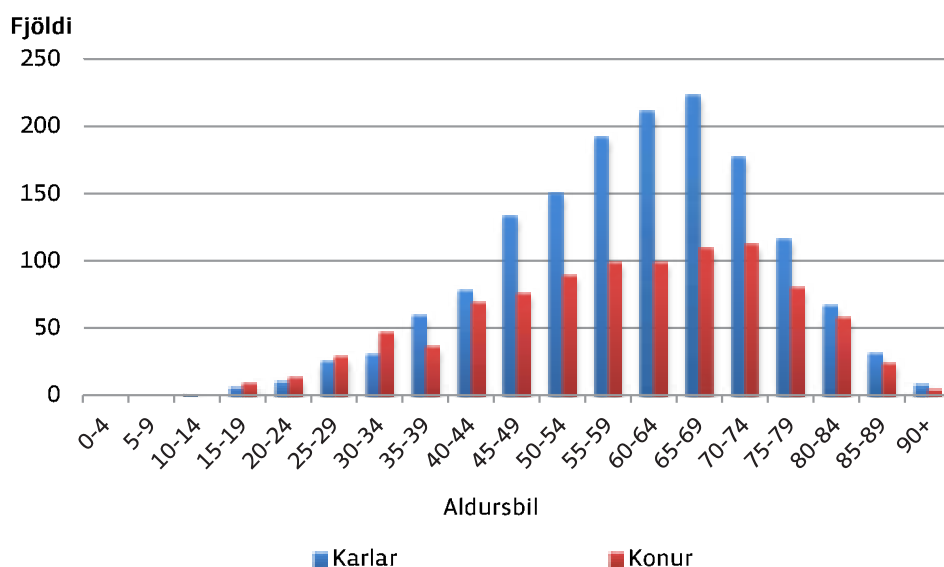
Krabbameinslæknar

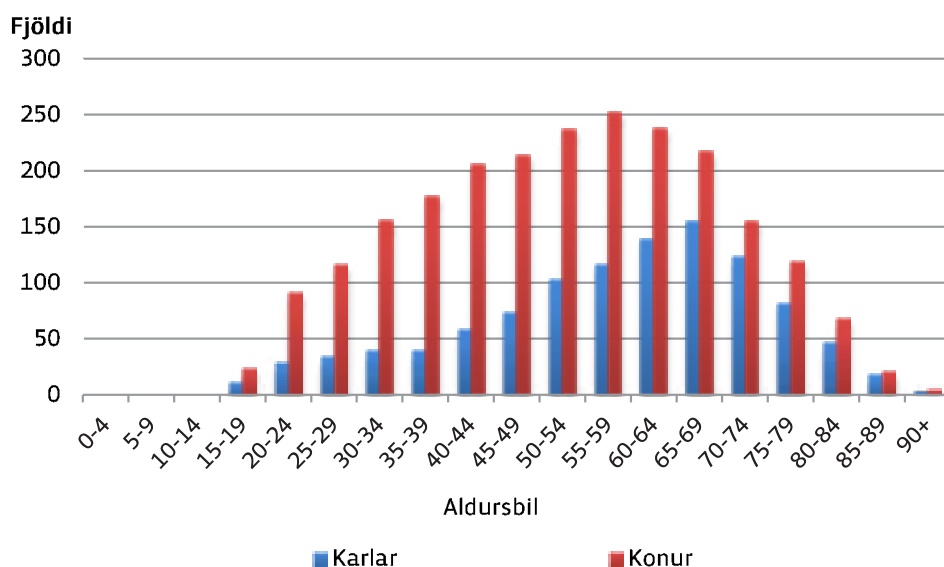
Kvensjúkdómalæknar

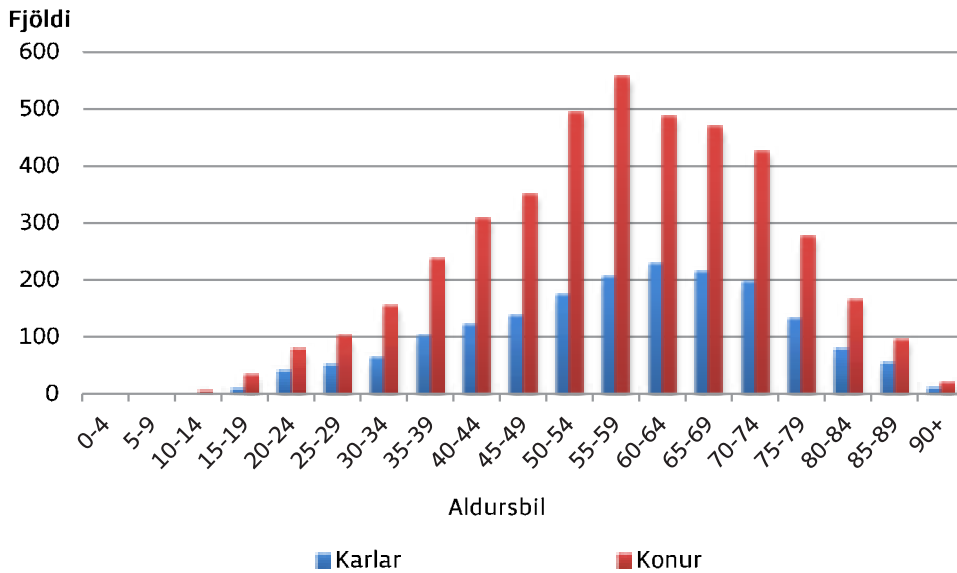
Blóðmeinafræðingar

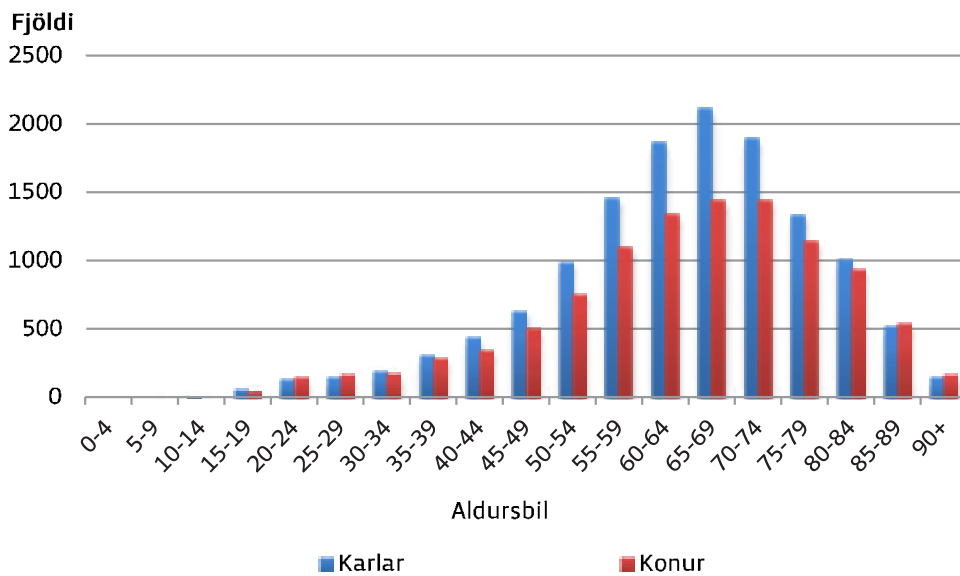
Efnaskiptalæknar

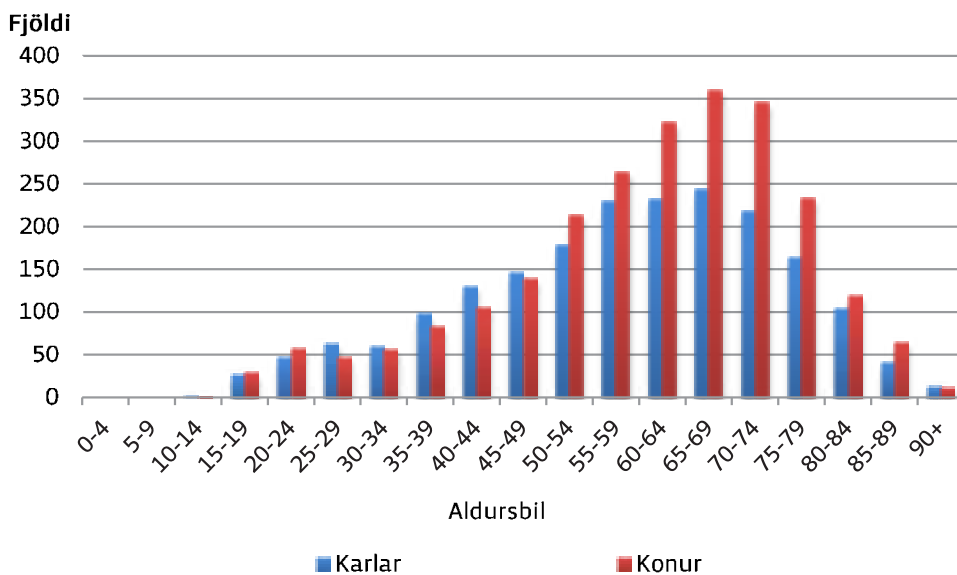
Gigtarlæknar

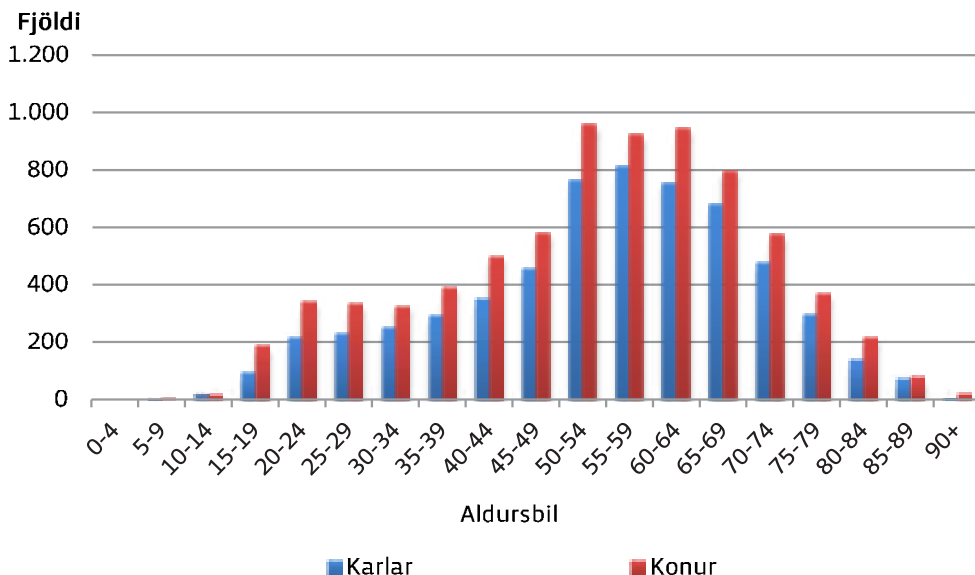
Hjartalæknar

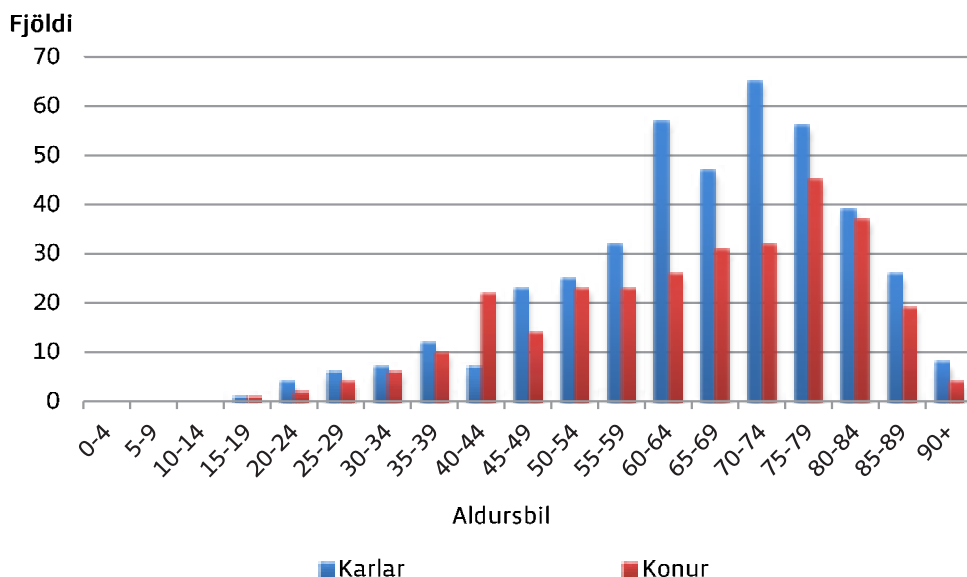
Lungnalæknar

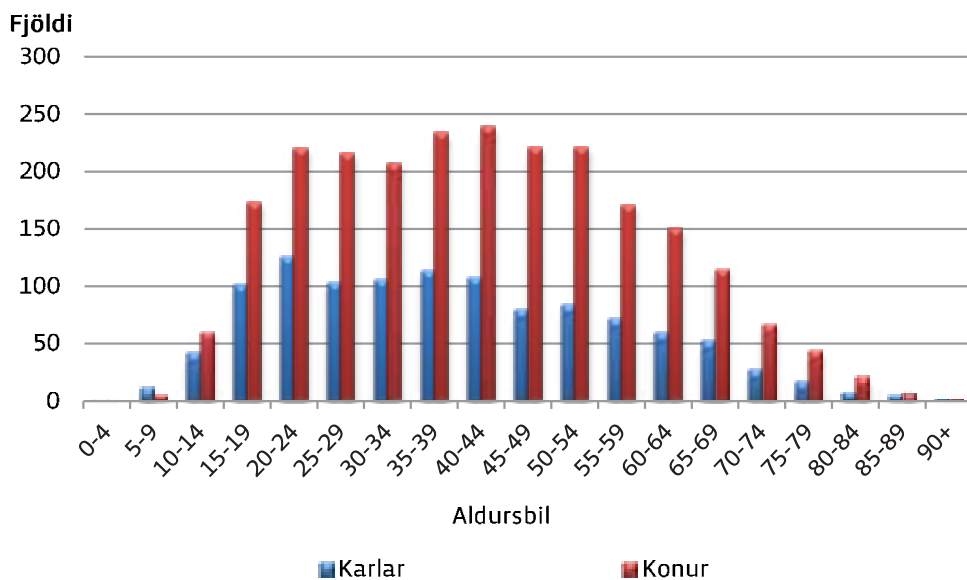
Meltingarlæknar/speglanir

Nýrnalæknar

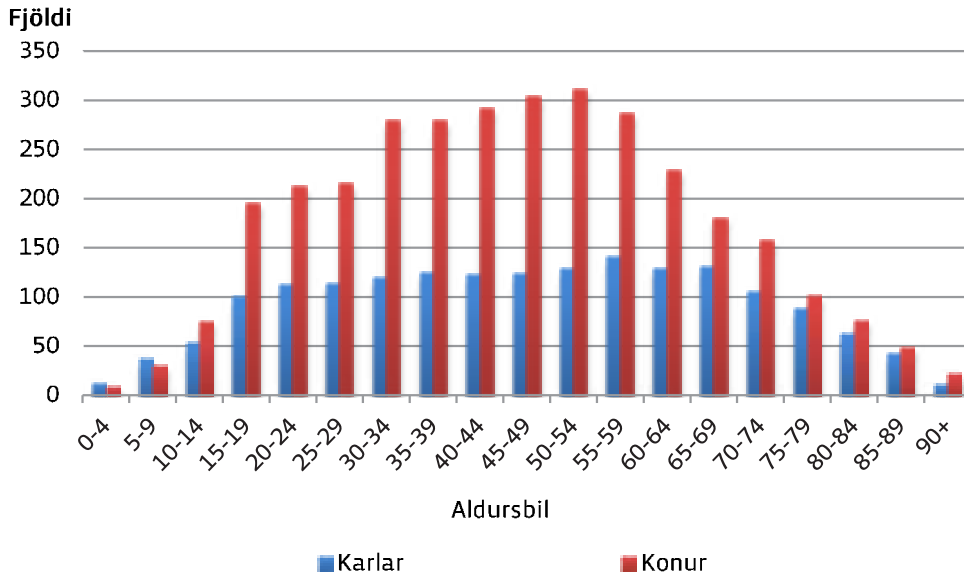

Ofnæmis- og ónæmislæknar

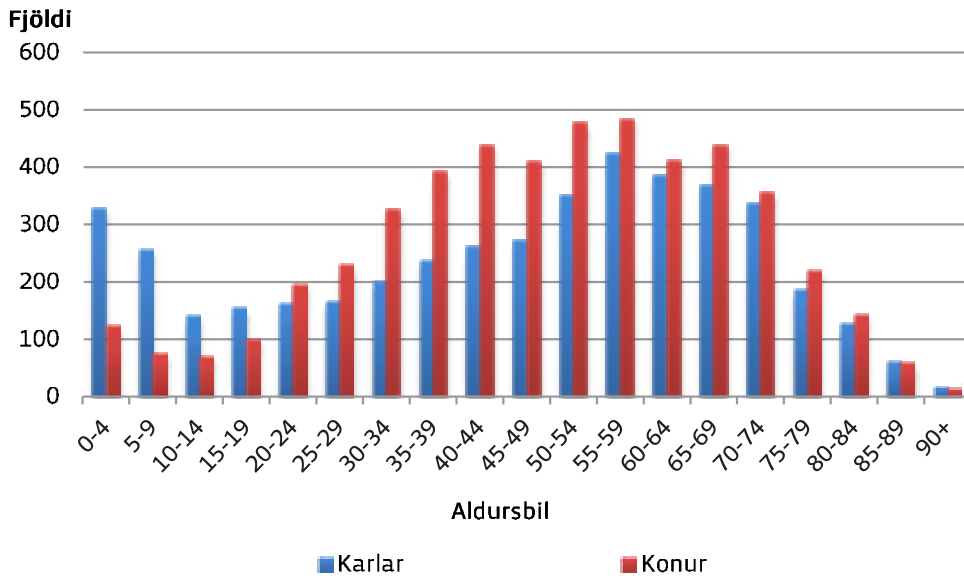

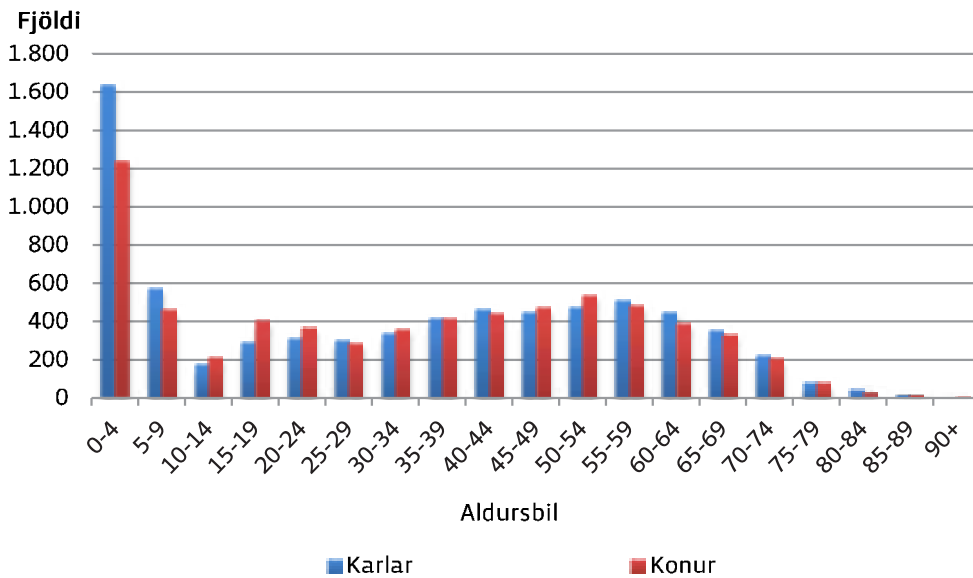
Lýtalæknar

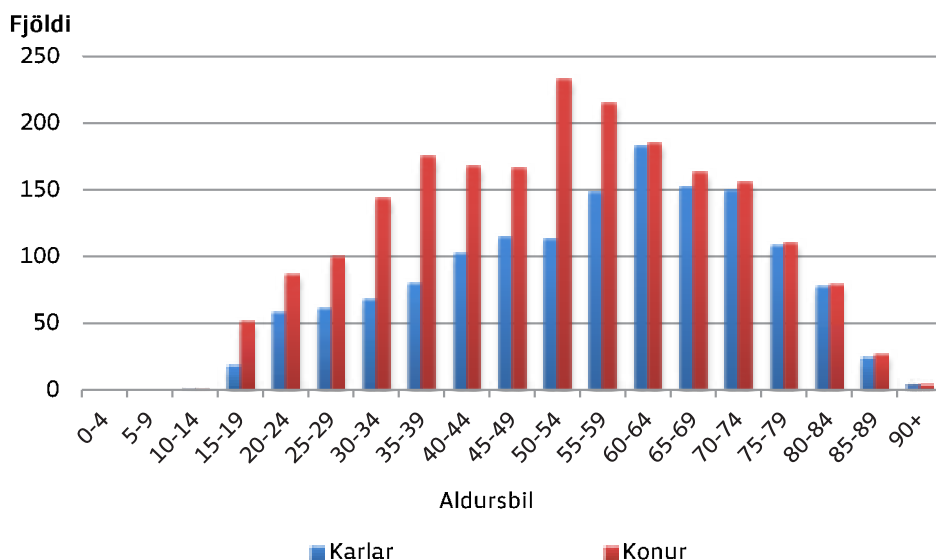
Skurðlæknar

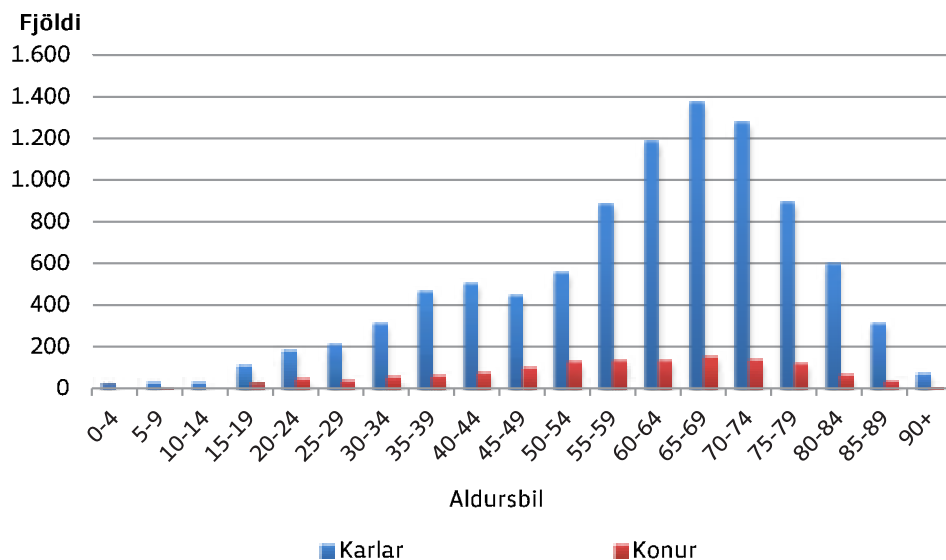
Svæfingarlæknar

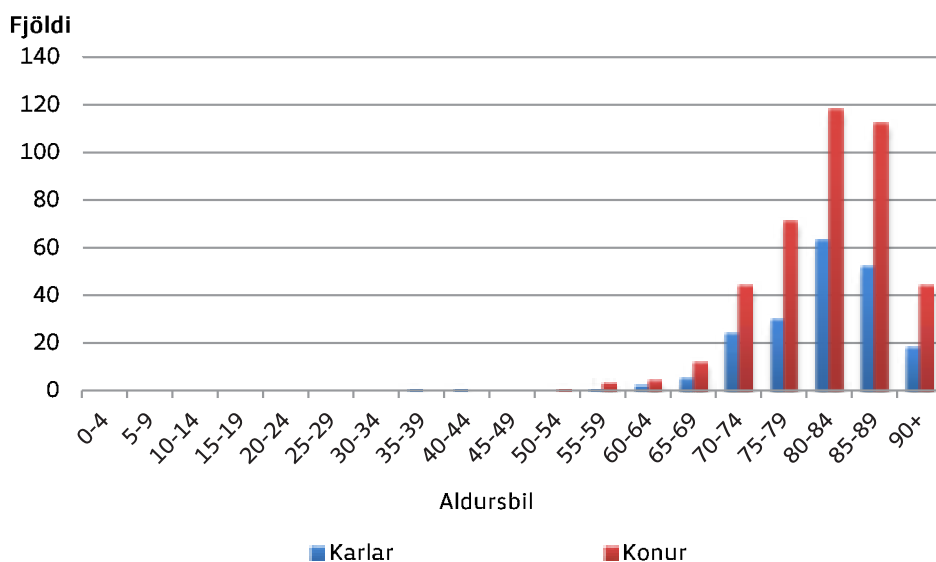
Taugalæknar

Þvagfæralæknar

Öldrunarlæknar

Tafla 1.8 Fjöldi sjúklinga og útgjöld sjúkratrygginga vegna almennra tannlækninga 2007-2016
Number of patients and health insurance expenditure for general dental care 2007-2016

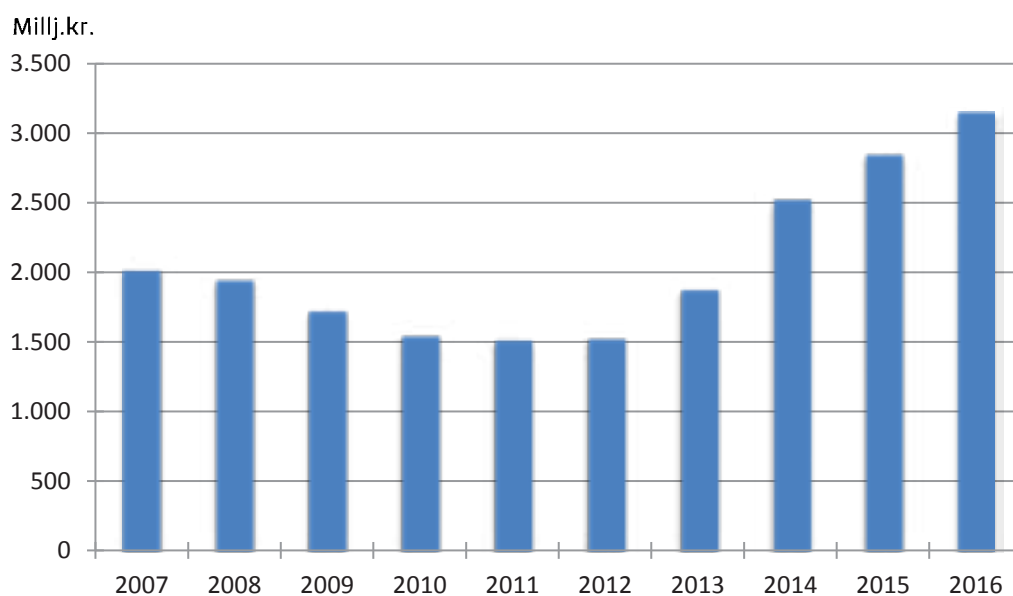
Ár	Börn			Örorkulífeyrisþegar			Ellilífeyrisþegar		
	Fjöldi	Útgjöld í þús.kr.	Meðalkostn. kr.	Fjöldi	Útgjöld í þús.kr.	Meðalkostn. kr.	Fjöldi	Útgjöld í þús.kr.	Meðalkostn. kr.
Year	Number	ISK thousand	Mean ISK	Number	ISK thousand	Mean ISK	Number	ISK thousand	Mean ISK
2007	47.184	528.143	11.193	7.086	165.400	23.342	11.739	282.531	24.068
2008	49.223	584.454	11.874	7.424	169.308	22.806	12.274	293.550	23.916
2009	48.476	562.843	11.611	7.724	172.053	22.275	12.847	281.099	21.881
2010	47.194	534.319	11.322	7.661	156.840	20.473	13.455	272.921	20.284
2011	45.399	512.528	11.289	7.658	170.369	22.247	14.324	282.958	19.754
2012	47.280	573.945	12.139	7.699	164.005	21.302	15.050	299.301	19.887
2013	46.258	949.126	20.518	7.725	156.563	20.267	15.940	292.743	18.365
2014	50.883	1.378.539	27.092	8.773	172.079	19.615	17.606	341.745	19.411
2015	53.605	1.609.481	30.025	9.397	179.028	19.052	19.374	373.412	19.274
2016	54.717	1.911.125	34.927	9.932	196.716	19.806	20.891	404.804	19.377

Skýringar:

Á árinu 2011 eru 43,1 m.kr. af útgjöldum vegna tannlækninga barna vegna tímabundins átaks í tannvernd barna efnaminni foreldra. 15. maí 2013 tók gildi samningur um tannlækningar barna þar sem tannlækningar eru greiddar að fullu af SÍ fyrir utan árlegt komugjald. Samningurinn er innleiddur í skrefum og frá og með 1. janúar 2018 verða öll börn frá 3 ára aldri komin með fulla greiðsluþátttöku SÍ.

Fjöldatölur 2011-2013 hafa verið uppfærðar frá fyrri útgáfu, munurinn liggur m.a. í ólíkum forsendum v/verk- og bókunardagsetningu.

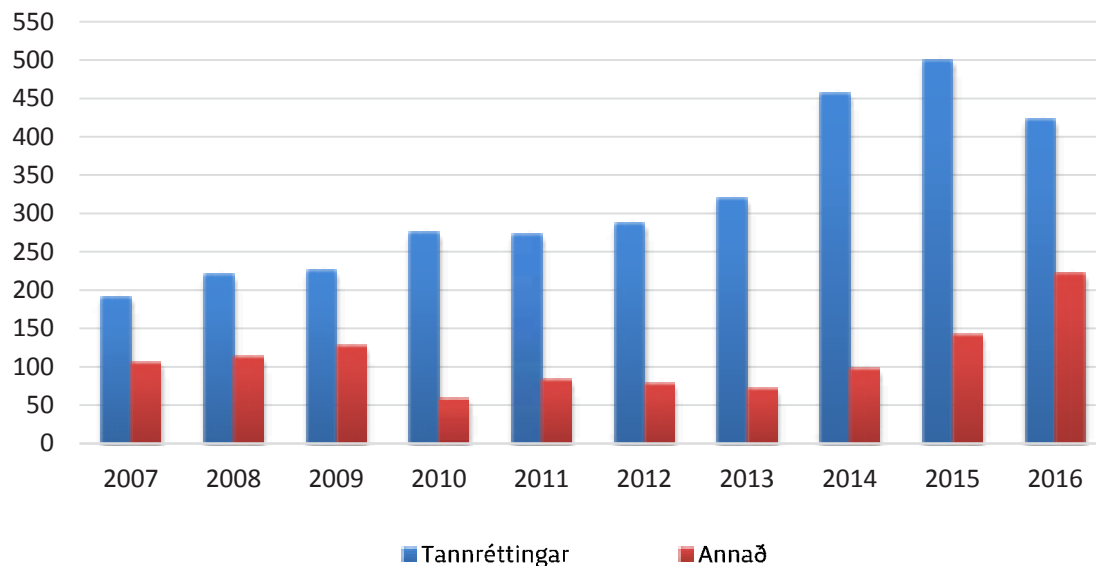
Heildarútgjöld vegna tannlækninga 2007-2016
Dental care expenditure 2007-2016

Útgjöld á verðlagi ársins 2016, neysluverðsvisitala

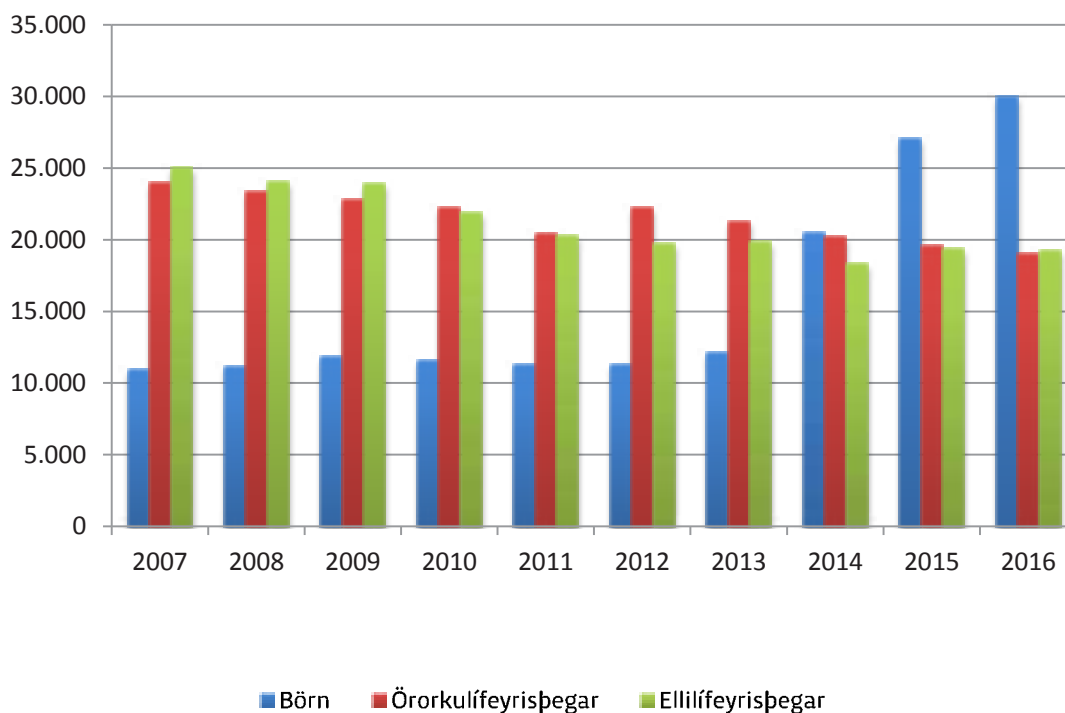
Útgjöld tannlækninga vegna alvarlegra fæðingargalla, slysa og sjúkdóma 2007-2016
Dental expenditure due to congenital defects, accidents or illness 2007-2016

Millj.kr.

Meðalkostnaður almennra tannlækninga á einstakling 2007-2016
General dental care, mean expenditure per individual 2007-2016

Kr.

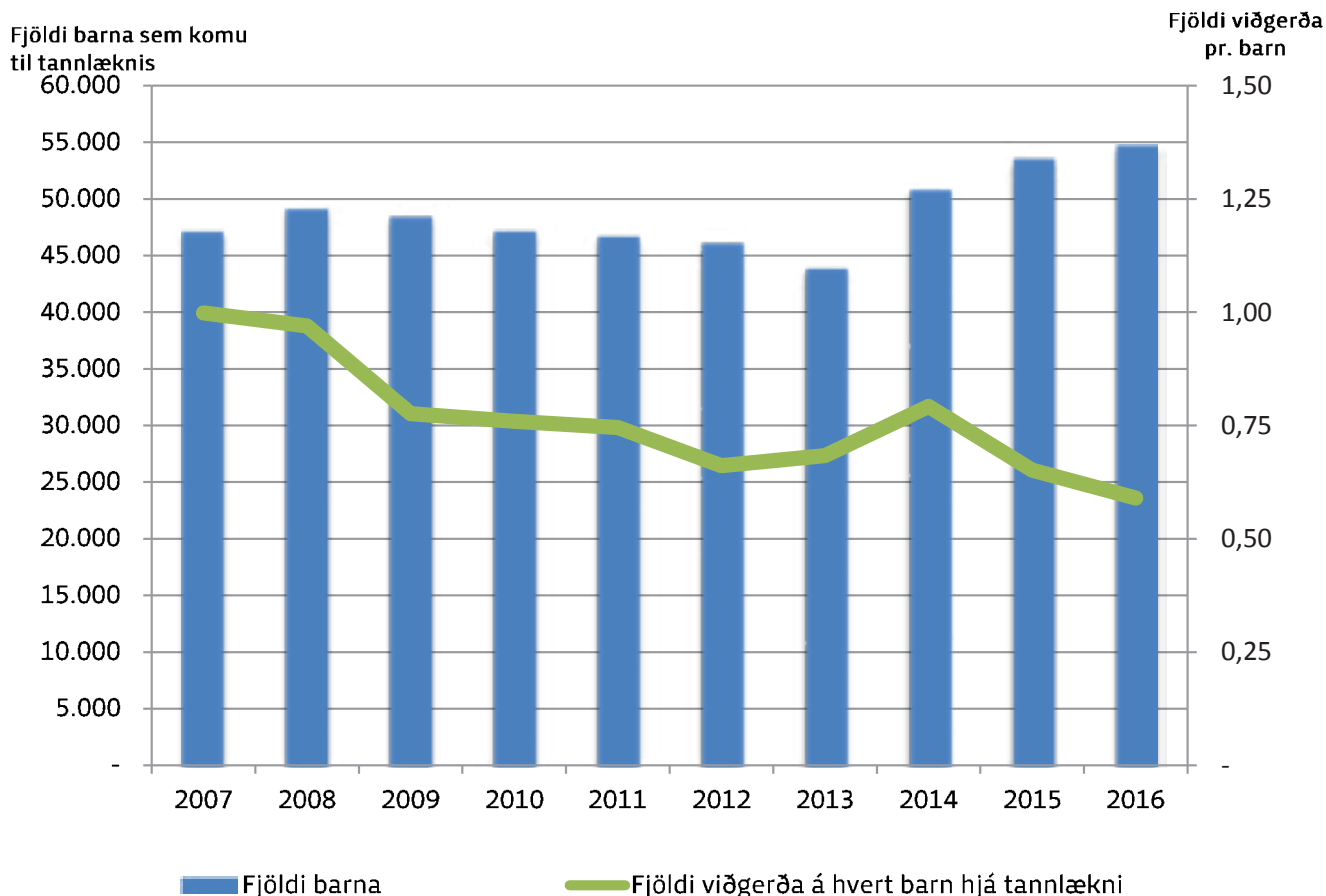

Tafla 1.9 Fjöldi barna og viðgerða hjá tannlæknum með kostnaðarpáttöku Sí 2006-2016
 Number of children who receive general dental care and number of repairs 2006-2016

Ár	Fjöldi barna	Fjöldi viðgerða á hvert barn hjá tannlækni	Fjöldi viðgerða	Fjöldi barna sem gert var við í	Hlutfall barna sem komu til tannlæknis og engin viðgerð	Hlutfall barna sem komu til tannlæknis og gert var við í	Fjöldi viðgerða á hvert barn sem var gert við í
2006	46.160	1,07	49.444	17.121	62,9	37,1	2,89
2007	47.184	1,00	47.110	16.724	64,6	35,4	2,82
2008	49.223	0,97	47.736	16.867	65,7	34,3	2,83
2009	48.476	0,78	37.612	15.668	67,7	32,3	2,40
2010	47.194	0,76	35.843	15.123	68,0	32,0	2,37
2011	45.399	0,75	33.860	14.428	68,2	31,8	2,35
2012	47.280	0,66	31.277	13.604	71,2	28,8	2,30
2013	46.258	0,68	31.623	13.113	71,7	28,3	2,41
2014	50.883	0,79	40.304	15.836	68,9	31,1	2,55
2015	53.605	0,65	34.916	14.775	72,4	27,6	2,36
2016	54.717	0,59	32.277	13.913	74,6	25,4	2,32

Ath. Fjöldatölur 2011-2013 hafa verið uppfærðar frá fyrri útgáfu, munurinn liggur m.a. í ólíkum forsendum varðandi verk- og bókunardagsetningu.

Fjöldi barna og viðgerða hjá tannlæknum með kostnaðarpáttöku Sí 2007-2016
 Number of children who receive general dental care and number of repairs

Tafla 1.10 Hjálpartæki og næring, útgjöld flokkuð niður á útgjaldaflökka 2008-2016, milljónir króna
Assistive technology equipment and nutrition by type of expenditure 2008-2016, ISK million

Útgjaldaflökkur	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Type of expenditure
Hjálpartæki til meðferðar og þjálfunar	516	673	730	765	834	909	966	1.002	1.085	Aids for personal medical treatment
Spelkur, bæklunarskór, gervilimir og gervih	281	386	390	419	473	483	489	466	501	Orthoses, orthopaedic shoes, prostheses and prosthetic parts
Hjálpartæki við persónulega aðhlyningu	388	558	601	610	661	686	679	661	754	Aids for personal care and protection
Hjálpartæki við flutning	280	257	238	235	281	291	314	366	689	Aids for personal mobility
Hjálpartæki við heimilishald	1	1	0	0	0	0	0	0	0	Aids for housekeeping
Hjálpartæki til heimilis	118	143	167	155	176	162	162	169	226	Furnishing and adaptations to homes and other premises
Hjálpartæki til tjáskipta, upplýsinga og	142	186	207	226	234	246	209	204	206	Aids for communication, information and signalling
Hjálpartæki til að létta notkun annarra	6	7	7	4	8	5	6	8	8	Aids for handling products and goods
Bíla kaupastyrkir ²⁾	164	0	0	0	0	0	0	0	0	Vehicle-purchasing grants
Samtals hjálpartæki	1.896	2.209	2.341	2.414	2.667	2.782	2.826	2.876	3.469	Aids in total
Næringarefni og áhöld										Nutrition and help accessories
Sérfæði, næring og fylgihlutir	196	291	265	215	201	215	225	244	238	Special nutrition and help accessories
Samtals hjálpartæki og næring	2.092	2.501	2.605	2.628	2.868	2.997	3.052	3.119	3.707	Aids and nutrition in total
Sala á insúlín-dælum							-59			

Fjöldi umsókna um hjálpartæki ¹⁾	33.664	31.736	32.793	33.209	38.394	43.454	48.616	58.014	55.519	Number of applications for various personal aids
Útgjöld Síá umsókn í krónum ³⁾	48.126	66.159	68.490	69.178	65.241	59.958	54.243	46.421	59.293	Cost per application
Fjöldi einstaklinga á bak við samþykktar ur	10.685	10.590	11.622	11.941	12.863	13.326	14.322	17.374	15.117	Number of persons behind approved applications

Samþykktar umsóknir, aldrursdreifing og svæðaskipting 2014-2016

Aldursdreifing	2014		2015		2016		Age distribution
	Alls	Konur	Alls	Konur	Alls	Konur	
0-18 ára	1.408	831	1.450	813	1.511	815	0-18 years
19-45 ára	1.560	624	1.862	745	1.979	643	19-45 years
46-66 ára	3.412	1.554	3.909	1.831	3.739	1.732	46-66 years
67 ára og eldri:	7.941	3.086	10.152	3.750	7.888	3.236	67 years and older
Samtals	14.321	6.095	17.373	7.139	15.117	6.426	Total

Þar af umsóknir frá: Reykjavík og Reykjanes 10.127 12.368 10.803

Aðrir landshlutar 4.194 5.005 4.314

Skýringar: Útgjöld vegna reksturs hjálpartækjamiðstöðvarinnar eru undanskilin.

1) Fjöldi þeirra sem eru með öndunarvelar eru ekki meðtaldir, þellur undir hjálpartækni til meðferðar og þjálfunar.

2) Ný reglugerð frá og með 1. janúar 2003 og 1. janúar 2009.

3) Samtals hjálpartæki án öndunarvéla og bíla kaupastyrkja frá 2003

Note: Expenditure regarding the management of the Center for technical aids is not included.

1) Respirator aid is included in aids for personal medical treatment.

2) According to regulation dated January 1st. 2003 and January 2009.

3) Aids in total with out respirator aid and vehicle-purchasing grants from January 1st. 2003.

There of applications from:

Reykjavík and Reykjanes

Other regions

Skilgreiningar á útgjaldaflokkum:

Hjálpartæki til meðferðar og þjálfunar: hér undir fellur m.a. öndunarvélar, súrefnisbúnaður, þrýstisokkar, kviðslitsbelti, sykursýkisbúnaður, raförvunarbúnaður, hjálpartæki til varnar legusárum og standgrindur.

Spelkur, bæklunarskór, gervilimir og gervihlutar: undir gervihluta fellur m.a. hárkollur, gervibrjóst og gervihlutar í andlit.

Hjálpartæki við persónulega aðhlyningu: hér undir fellur m.a. hjólastólakokkar, regnslár í hjólastóla, hlífðartæki, hjálpartæki til að klæða sig í og úr, salernis- og baðhjálpartæki, hjálpartæki vegna barkaskurðar, stómahjálpartæki, þvagleggir og þvagpokar, bleiur og hjálpartæki vegna hægðaleka.

Hjálpartæki við flutning: hér undir fellur m.a. stafir, hækjur, göngugrindur, hjól, hjólastólar, hjálpartæki við flutning fólks, snúningshjálpartæki og tæki til að lyfta fólki.

Hjálpartæki við heimilishald: hér undir fellur m.a. hjálpartæki við matargerð, uppþvott og borðhald.

Hjálpartæki til heimilis: hér undir fellur m.a. rúmborð, stólar, sessur, sjúkrarúm, aukabúnaður fyrir húsgögn, stuðningsbúnaður, dyra- og gluggaopnarar, hjólastólalyftur og öryggisbúnaður á heimili.

Hjálpartæki til tjáskipta, upplýsinga og viðvörunar: hér undir fellur m.a. talgervlar, tölvur, lestrarhjálpartæki, hljóðflutningskerfi, samtalshjálpartæki, minnishjálpartæki og öryggiskallkerfi.

Hjálpartæki til að létta notkun annarra tækja: hér undir fellur m.a. opnarar, rofar, hjálpartæki til stjórnunar á umhverfi, tæki til framlengingar, tæki til skorðunar og búnaður til að hlutir renni ekki til.

Definitions of expenditure categories :

Aids for personal medical treatment: includes among other things respirators, oxygen units, anti-oedema stockings, hernia straps, equipment for diabetes, stimulators, aids for pressure sore prevention and parallel bars.

Orthoses, orthopaedic shoes, prostheses and prosthetic parts: included in prosthetic parts among other things are wigs, breast prostheses and composite facial prostheses.

Aids for personal care and protection: includes among other things overalls, body-worn protective aids, aids for dressing and undressing, aids for toileting, tracheostomy aids, ostomy aids, urine diverters and collectors, urin absorbing and defaecation aids, aids to prevent from involuntary urine- and/or faeces leakage and aids for washing, bathing and showering.

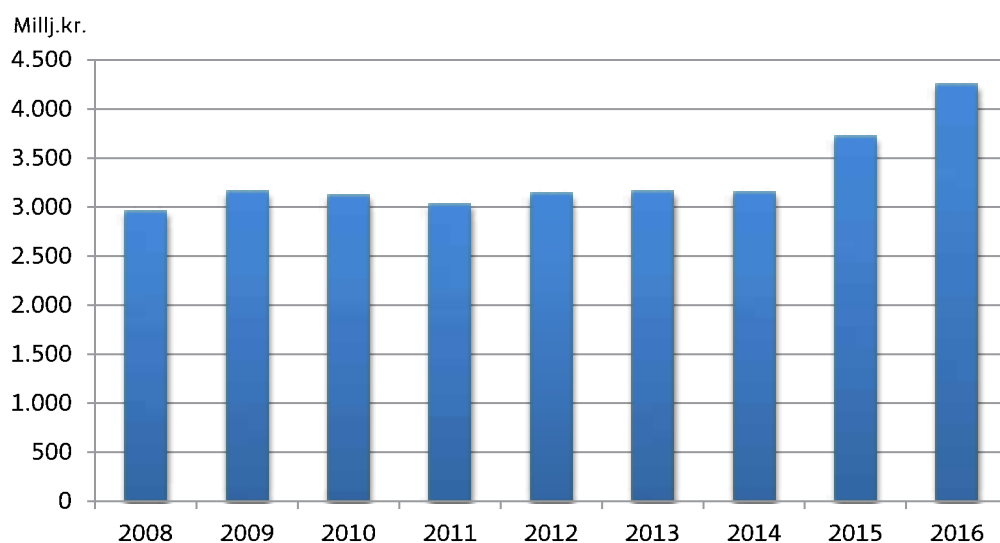
Aids for personal mobility: includes among other things walking-sticks, crutches, walkers, cycles, wheelchairs, transfer aids, turning aids and lifting aids.

Aids for housekeeping: includes among other things aids for preparing food and drink, for dishwashing and for eating and drinking.

Furnishing and adaptations to homes and other premises: includes among other things bed tables, chairs, seat cushions, beds, aids for height adjustment of furniture, support devices, door and window openers, wheelchair lifts and safety equipment for the home.

Aids for communication, information and signalling: includes among other things devices for synthetic speech, computers, reading aids, sound transmission systems, dialogue units, memory systems and alarm systems.

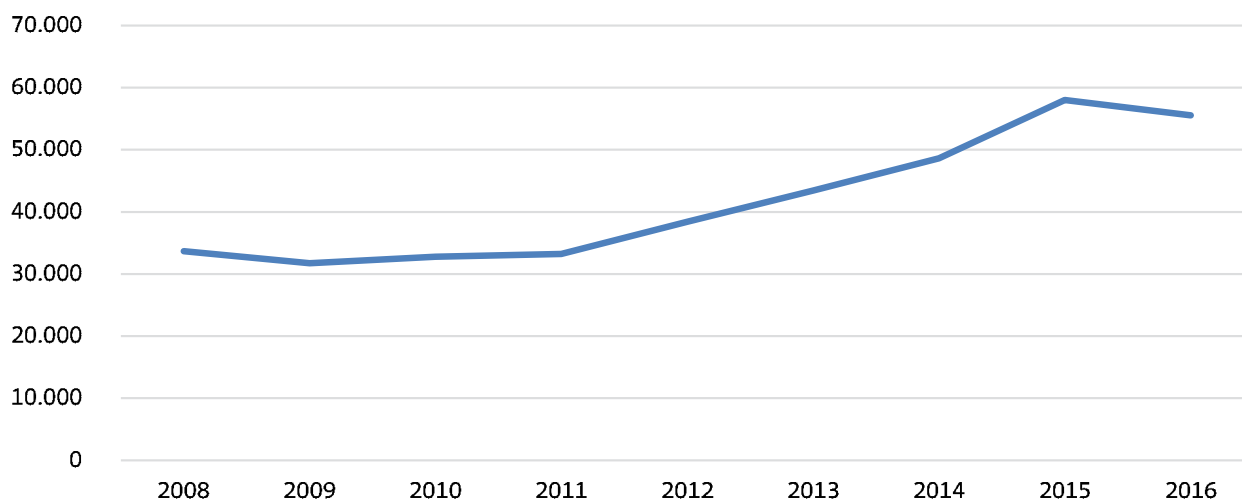
Aids for handling products and goods: includes among other things aids for handling containers, switches, environmental control systems, aids for extended reach, for positioning and for fixation.

Útgjöld vegna hjálpartækja og næringar 2008-2016*Technical aids and nutrition expenditure 2008-2016*

Útgjöld á verðlagi ársins 2016, neysluverðsvísitala

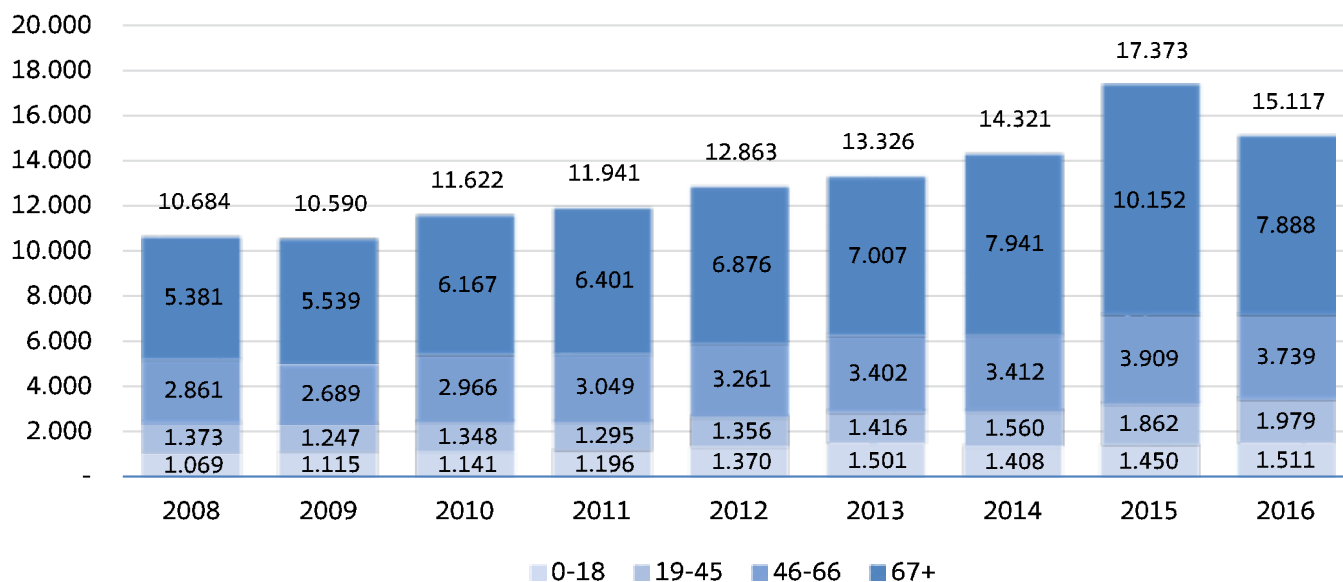
Fjöldi umsókna um hjálpartæki

Number of applications for various personal aids

Fjöldi umsækjenda eftir aldri

Number of persons behind approved applications per agegroup

Tafla 1.11 Dæmi um úthlutun nokkurra hjálpartækja og útgjöld vegna þeirra 2008-2016
Sample of assistive technology equipment, number and expenditure 2008-2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Hjálpartæki við flutning										223,7	176,5	191,7	188,9	216,6	220,7	215,4	261,4	382,7	<i>Aids for personal mobility</i>
Hjólástólar, handknúmir	1.048	969	970	1.048	1.045	1.092	1.148	1.139	1.277	93,4	64,4	79,0	75,9	76,0	90,2	94,5	131,6	157,0	<i>Wheelchairs, manual</i>
Rafknúmir hjólástólar	116	89	89	93	121	89	121	97	156	79,0	60,6	47,3	61,5	72,6	70,3	59,2	65,5	156,8	<i>Wheelchairs, electrical</i>
Lágar gönguigrindur með/án hjóla	1.321	1.364	1.367	1.418	1.584	1.367	1.613	1.645	1.943	19,2	17,4	19,6	18,0	22,0	21,0	21,9	26,5	25,5	<i>Walking frames, rollators and walking chairs</i>
Sérsmíðuð sæti, setur og bók í hjólastól	92	94	110	96	117	115	105	124	110	32,1	34,1	45,8	33,6	46,0	39,2	39,8	37,8	43,4	<i>Special seating systems for wheelchairs</i>
Hjálpartæki við persónulega aðhlyningu																			<i>Aids for personal care and protection</i>
Baðstólar, baðkersbretti, baðkerssæti	1.107	1.086	1.211	1.149	1.200	1.191	922	1.077	1.213	7,8	7,0	10,3	7,8	9,8	9,1	5,1	7,3	15,5	<i>Bath/shower chairs and bath boards</i>
Salernisstólar og salernisupphækkarnii	1.194	1.100	1.222	1.234	1.265	1.222	1.246	1.300	1.597	7,8	9,7	14,7	11,9	12,5	15,0	11,4	11,7	19,6	<i>Commode chairs and raised toilet seats</i>
Hjálpartæki til heimilis																			<i>Furnishing and adaptations to homes and other premises</i>
Sjúkrarúm	141	145	140	140	161	140	154	227	239	10,8	9,7	12,2	8,2	13,3	15,1	7,3	16,5	21,7	<i>Beds and detachable bed boards/matresses support platforms with adjustment</i>
Bleitur																			
Bleibúðar	2.252	2.227	2.285	2.005	1.584	2.182	2.151	2.087	2.401	77,9	116,8	134,6	154,3	157,3	161,9	140,8	110,4	131,2	<i>Diapers</i>
Öryggisþjónusta																			<i>Alarm systems</i>
Öryggiskallerfi	2.021	2.352	2.492	2.760	2.849	2.871	2.763	2.824	3.081	130,7	182,0	201,5	220,4	231,1	237,4	205,7	189,3	201,3	<i>Personal emergency alarm system</i>
Öndunarvélar (CPAP og BIPAP)																			<i>Respirators</i>
Gervilimur										111,9	109,6	94,7	116,4	162,4	176,4	189,4	182,5	176,3	
Gervihandleggir	39	33	43	42	57	42	59	39	51	36,6	57,2	53,1	55,4	79,1	49,9	85,0	73,7	100,7	<i>Prostheses</i>
Gervifótleggir	122	102	122	124	112	102	113	134	137	3,7	11,9	7,9	9,5	11,5	6,9	12,7	9,8	31,8	<i>Upper limb prosthetic system</i>
Spelkur og bæklunarskór																			<i>Lower limb prosthetic system</i>
Hryggspelkur	272	224	257	202	306	298	214	190	203	178,6	203,5	210,9	228,5	244,2	281,6	276,7	281,8	278,2	<i>Orthoses and orthopaedic footwear</i>
Spelkur fyrir efri útlími	349	292	296	356	385	440	512	508	451	14,7	15,6	16,8	14,4	17,3	15,7	13,9	14,2	9,4	<i>Spinal orthotic systems</i>
Spelkur fyrir neðri útlími	1.167	1.058	1.146	1.193	1.517	1.887	1.700	1.741	1.863	5,6	7,2	9,6	7,6	10,8	10,0	10,5	11,6	10,5	<i>Upper limb orthotic systems (body-worn)</i>
Bæklunarskór	1.293	1.224	1.311	1.312	1.654	2.132	1.881	1.959	1.922	89,7	95,3	100,2	110,6	117,8	139,7	141,7	150,1	153,6	<i>Lower limb orthotic systems</i>
Breytingar á skóm	62	50	50	38	66	89	91	56	52	68,0	84,8	83,9	95,4	97,5	115,3	109,5	105,3	104,0	<i>Orthopaedic footwear</i>
										0,6	0,5	0,5	0,5	0,8	0,9	1,1	0,6	0,7	<i>Adapted standard footwear</i>

Note: Number refers both to new and reused devices.

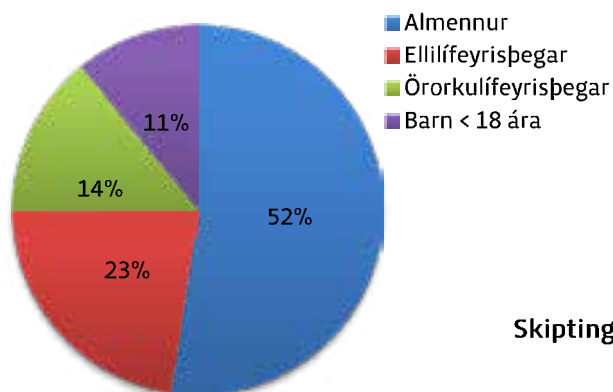
Skýring: Fjöldatölur eiga bæði við um nýkaup og endurnýtt tæki.

Tafla 1.12 Fjöldi einstaklinga og komur til sjúkraþjálfara ásamt útgjöldum sjúkratrygginga 2014-2016
Number of patients and visits to physical therapists as well as health insurance expenditure 2014-2016

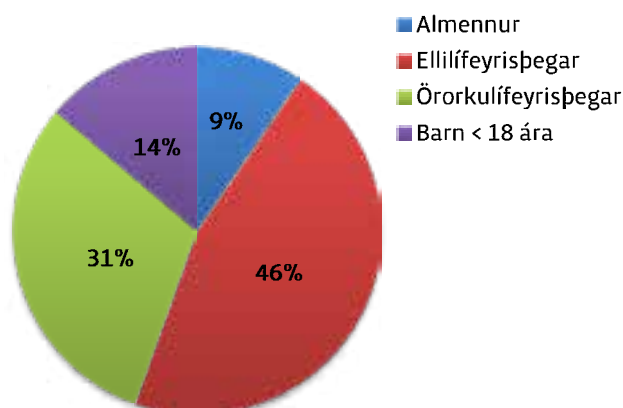
	2014	vægi	2015	vægi	2016	vægi	Breyting 2014-2015	Breyting 2015-2016
Kostnaður sjúkraþjálfunar, kr.	3.235.415.018	100%	3.603.966.146	100%	4.158.972.539	100%	11,4%	15,4%
Kostn hluti SÍ kr.	1.836.623.975	56,8%	2.077.848.642	57,7%	2.419.136.651	58,2%	13,1%	16,4%
Kostn. hluti einstaklinga, kr.	1.398.791.043	43,2%	1.526.117.504	42,3%	1.739.835.888	41,8%	9,1%	14,0%
Fjöldi einstaklinga	42.515		44.063		46.527		3,6%	5,6%
Meðal heildarkostn. / einstaklings	76.101		81.791		89.388		7,5%	9,3%
Meðal kostn.SÍ / sjúkl., kr.	43.199		47.156		51.994		9,2%	10,3%
Meðal kostnaður einstaklings, kr.	32.901		34.635		37.394		5,3%	8,0%
Fjöldi koma	577.451		605.932		638.692		4,9%	5,4%
Meðalfjöldi koma / einstakling	13,58		13,75		13,73		1,2%	-0,2%

Skýring: Hér eru útgjöld m.v. meðferðardag og eru því ekki í fullu samræmi við bókhaldstölur SÍ eða tölur í töflu 1.2.
 Note: Expenditure for physical therapy service outside institutions according to treatment day. Figures in table 1.2 are annual accounts figures.

Prósentuhlutfall einstaklinga hjá sjúkraþjálfara 2016

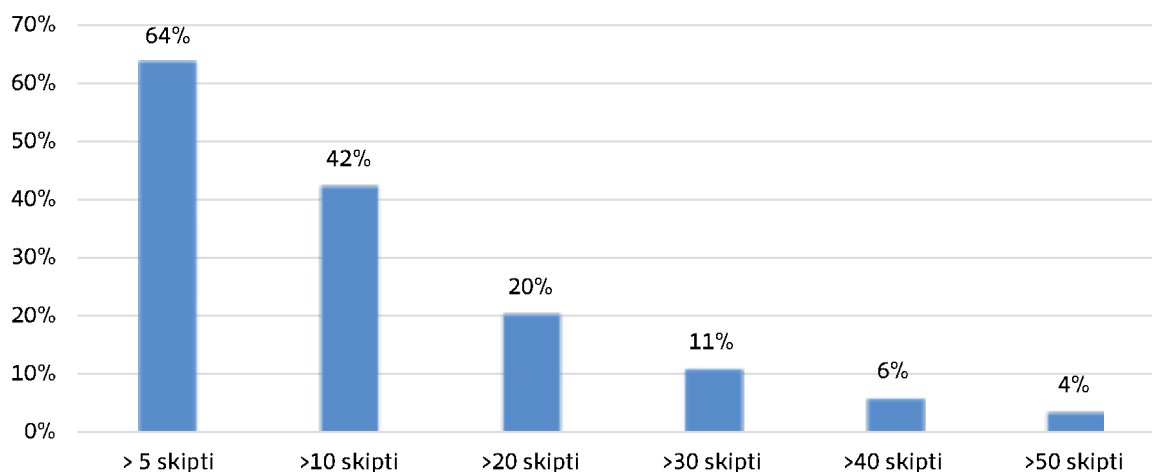

Skipting kostnaðar SÍ vegna sjúkraþjálfun 2016

Hlutfall einstaklinga í sjúkraþjálfun 2016 eftir skiptafjölda

Heimameðferðir

Fjölgun er á milli ára í heimameðferðum. Heimabjálfun er mikið notuð fyrir aldraða einstaklinga til þess að viðhalda sjálfsbjargargetu þeirra og eru þessar tölur því í takt við fjölgun aldraðra í samfélaginu. Komum á hvern einstakling í heimabjálfun hefur aðeins aukist milli árana 2014-2016.

Fjöldi einstaklinga og komur í heimameðferð 2014-2016

Ár	Fjöldi einst.	Komur	Komur/einst
2014	1.135	24.466	21,56
2015	1.296	28.163	21,73
2016	1.391	30.755	22,11

Tafla 1.13 Fjöldi einstaklinga í talþjálfun og fjöldi koma/skipta 2013-2016

Number of patients in speech therapy and number of visits 2013-2016

	Talþj. skv. samn. 2013	Talþj. skv. samn. 2014	Talþj. skv. samn. 2015	Talþj. skv. samn. 2016	
Fjöldi sjúklinga	1.224	1.400	1.699	1.987	Number of patients
Komur	13.955	14.931	20.095	23.356	Number of visits
Verkgreiðslur, útgjöld SÍ, þús.k	86.523	100.766	139.207	174.604	Expenditure/fee for service
Meðalfjöldi koma	11	11	12	12	Average number of visits
Meðalútgjöld á sjúkling, þús.kr	71	72	82	88	Average expenditure per patient, thousand ISK

Skýring:

1) Hér eru útgjöld m.v. meðferðardag og eru því ekki í fullu samræmi við bókhaldstölur SÍ eða tölur í töflu 1.2.

2) Samanlagður fjöldi einstaklinga gefur ekki rétta mynd af fjölda allra einstaklinga í talþjálfun þar sem að sami sjúkingurinn getur fengið endurgreiðslu vegna þjálfunar hjá talmeinafræðingi sem er á samningi við SÍ og utan samnings.

3) Styrkur vegna talþjálfunar féll niður 1. janúar 2012. Eingöngu er unnið skv. samningi við talþjálfara frá þeim tíma.

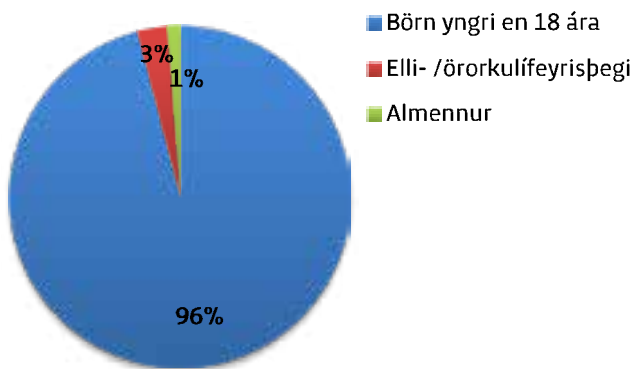
Note:

1) Expenditure for speech therapy service outside institutions according to treatment day. Figures in table 1.2 are annual accounts figures.

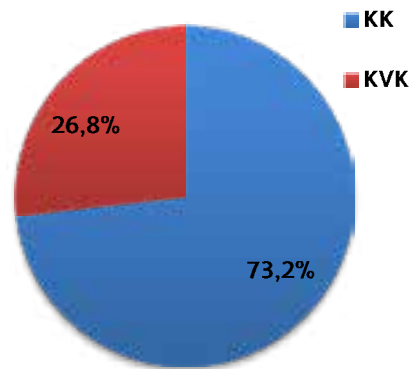
2) The number of patients is not a number of the total sum in terms of the contract and according to the regulation, it is not possible to add up those numbers whereas the patient can be counted for in the contract and the regulation.

3) Individual benefits were cancelled January 1st 2012 and since then payments have only been according to contract with speech therapists.

Skipting eftir stöðu einstaklinga, talþjálfun 2016

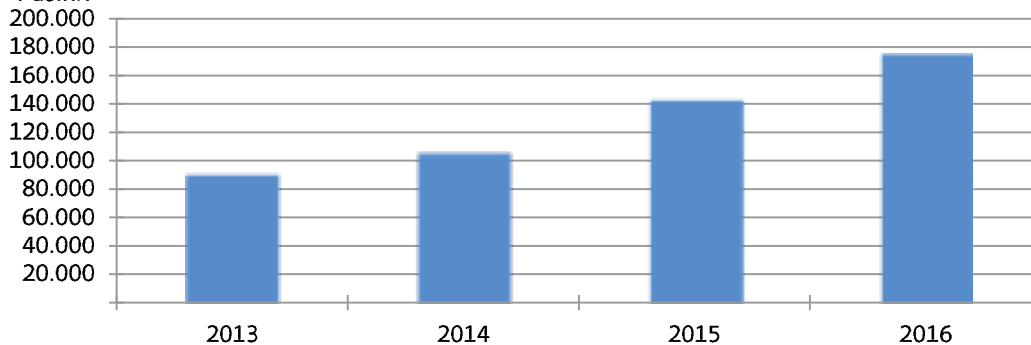
Fjöldi skipta í talþjálfun eftir kyni

Útgjöld vegna talþjálfunar 2013-2016

Speech therapy expenditure 2013-2016

þús.kr.

Útgjöld á verðlagi ársins 2016, neysluverðsvísitala

Tafla 1.14 Fjöldi einstaklinga í iðjubjálfun og fjöldi koma/skipta 2010-2016

Number of individuals in practical therapy and number of visits 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Fjöldi einstaklinga	228	246	235	200	218	253	232	Number of individuals
Komur	5.238	4.856	4.817	4.837	5.155	5.272	5.124	Number of visits
Verkgreiðslur, útgjöld SÍ, þús.kr	23.922	22.746	24.115	25.092	27.603	29.640	31.984	Expenditure/fee for service
Meðalfjöldi koma	23	20	20	24	24	21	22	Average number of visits
Meðalútgjöld á einstaklinga þús	105	92	103	125	127	117	138	Average expenditure per individual, thousand ISK

Skýring:

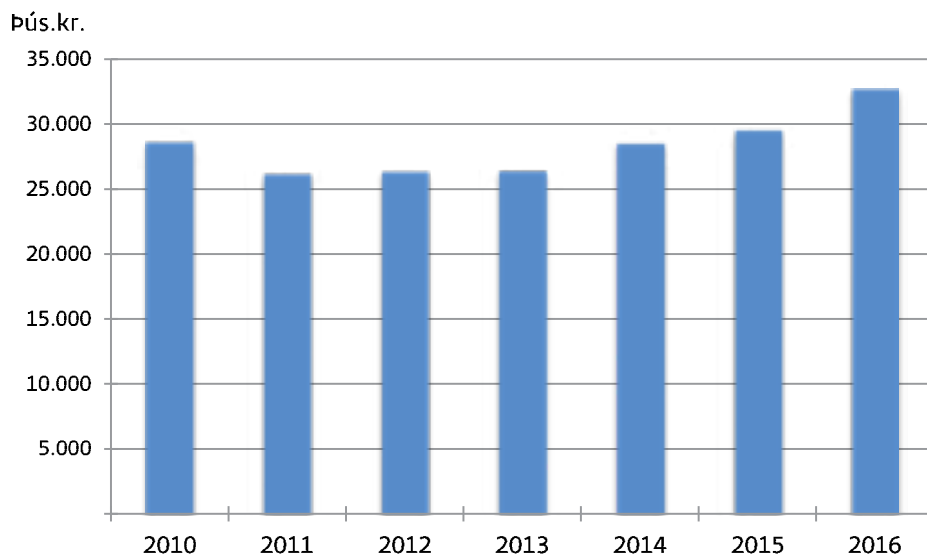
- 1) Hér eru útgjöld m.v. meðferðardag og eru því ekki í fullu samræmi við bókhaldstölur SÍ eða tölur í töflu 1.2.
 2) Samanlagður fjöldi einstaklinga gefur ekki rétta mynd af fjölda allra einstaklinga í iðjubjálfun þar sem að sami einstaklingurinn getur fengið endurgreiðslu vegna þjálfunar hjá talmeinafræðingi sem er á samningi við SÍ og utan samnings.

Note:

- 1) Expenditure for physical therapy service outside institutions according to treatment day. Figures in table 1.2 are annual accounts figures.
 2) The number of patients is not a number of the total sum in terms of the contract and according to the regulation, it is not possible to add up those numbers whereas the patient can be counted for in the contract and the regulation.

Útgjöld vegna iðjubjálfunar 2010-2016

Practical therapy expenditure 2010-2016

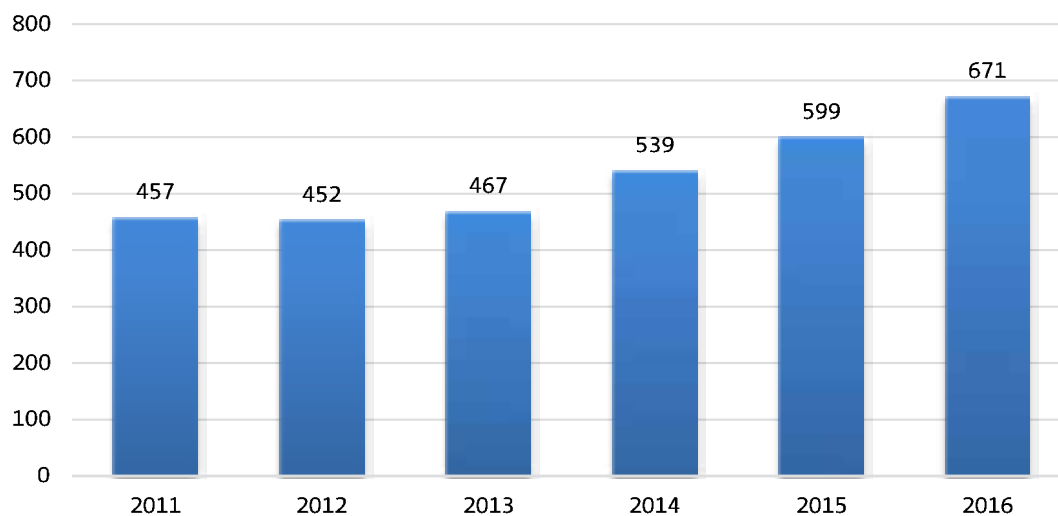
Útgjöld á verðlagi ársins 2016, neysluverðsvisitala

Tafla 1.15 Fjöldi sjúkrafluga árin 2014-2016
Number of ambulance flights 2014-2016

Sjúklingur fluttur frá:	2014			2015			2016			Patient moved from:
	Fjöldi ferða/Number of flights			Fjöldi ferða/Number of flights			Fjöldi ferða/Number of flights			
	Greitt af SÍ	Önnur flug	Samtals	Greitt af SÍ	Önnur flug	Samtals	Greitt af SÍ	Önnur flug	Samtals	
Suðurnesjum										<i>Suðurnes</i>
Keflavík		1	1	-	-	0		-	0	
Samtals	-	1	1	-	-	0	-	-	0	<i>Total</i>
Reykjavík										<i>Reykjavík</i>
Reykjavík		84	84	105	105	2	142	144		
Samtals	-	84	84	-	105	105	2	142	144	<i>Total</i>
Vesturlandi										<i>West-Iceland</i>
Rífi	-	-	0	-	-	0	-	-	0	
Búðardal	-	-	0	-	-	0	-	-	0	
Samtals	-	-	0	-	-	0	-	-	0	<i>Total</i>
Vestfjörðum										<i>Westfjords of Iceland</i>
Patreksfirði	-	-	-	-	-	0	-	-	0	
Bíldudal	11	5	16	13	3	16	24	5	29	
Þingeyri	-	-	-	-	-	0	-	-	0	
Ísafirði	24	5	29	24	5	29	32	11	43	
Gjögri	4	-	4	-	-	0	2	0	2	
Hólmavík	-	-	0	-	-	0	-	-	0	
Samtals	39	10	49	37	8	45	58	16	74	<i>Total</i>
Norðurlandi vestra										<i>North-west-Iceland</i>
Blönduósi	-	-	-	2	-	2	1	1	2	
Sauðárkróki	5	-	5	4	1	5	7	0	7	
Síglufirði	-	-	-	-	-	0	-	-	0	
Samtals	5	0	5	6	1	7	8	1	9	<i>Total</i>
Norðurlandi eystra										<i>North-east-Iceland</i>
Akureyri	27	91	118	44	98	142	73	67	140	
Grimsey	1	-	1	9	-	9	7	-	7	
Húsavík	4	1	5	7	2	9	4	1	5	
Kópaskeri	-	-	-	-	-	0	-	-	0	
Raufarhöfn	-	-	-	-	-	0	-	-	0	
Reykjahlíð	-	-	-	0	1	1	-	-	0	
Þórshöfn	7	-	7	3	-	3	3	2	5	
Samtals	39	92	131	63	101	164	87	70	157	<i>Total</i>
Austurlandi										<i>East-Iceland</i>
Vopnafirði	15	2	17	14	-	14	18	-	18	
Egilsstöðum	61	7	68	62	20	82	95	26	121	
Neskaupstað	20	4	24	42	4	46	19	6	25	
Breiðdalsvík	-	-	0	-	-	0	-	-	0	
Djúpavogi	-	-	0	-	-	0	-	-	0	
Höfn	53	1	54	43	8	51	42	6	48	
Samtals	149	14	163	161	32	193	174	38	212	<i>Total</i>
Vestmannaeyjum										<i>Vestmannaeyjar</i>
Vestmannaey	82	24	106	69	16	85	60	15	75	
Samtals	82	24	106	69	16	85	60	15	75	<i>Total</i>
Alls	314	225	539	336	263	599	389	282	671	<i>Total</i>

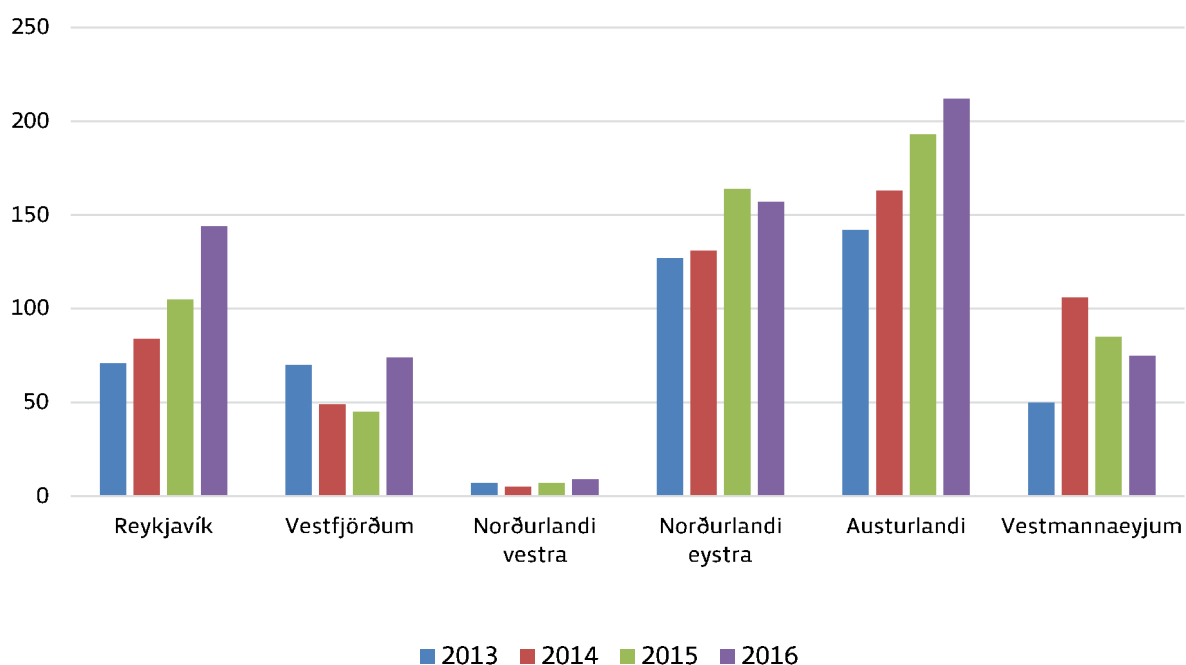
Fjöldi sjúkrafluga 2011-2016

Number of ambulance flights

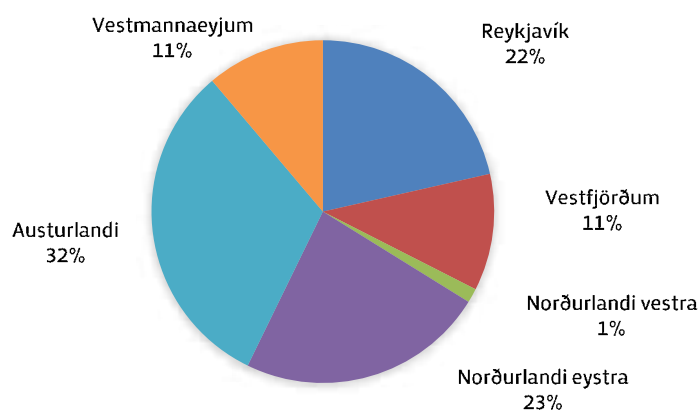
Fjöldi sjúkrafluga frá:

Number of ambulance flights from:

Fjöldi sjúkrafluga 2016 frá:
Number of ambulance flights from:

Sjúkraflug með flugvélum

Hverju svæði tilheyrir eitt aðalsjúkrahús sem sjúklingar eru fluttir til nema að annað komi fram í beiðni heilbrigðisstarfsmanns eða ef aðstæður krefjast þess.

Tafla 2.1 Helstu útgjaldaflokkar eftir greiðsluflokkum 2010-2016, þús. kr.
Expenditure on occupational injury insurance by category 2010-2016, ISK thousand

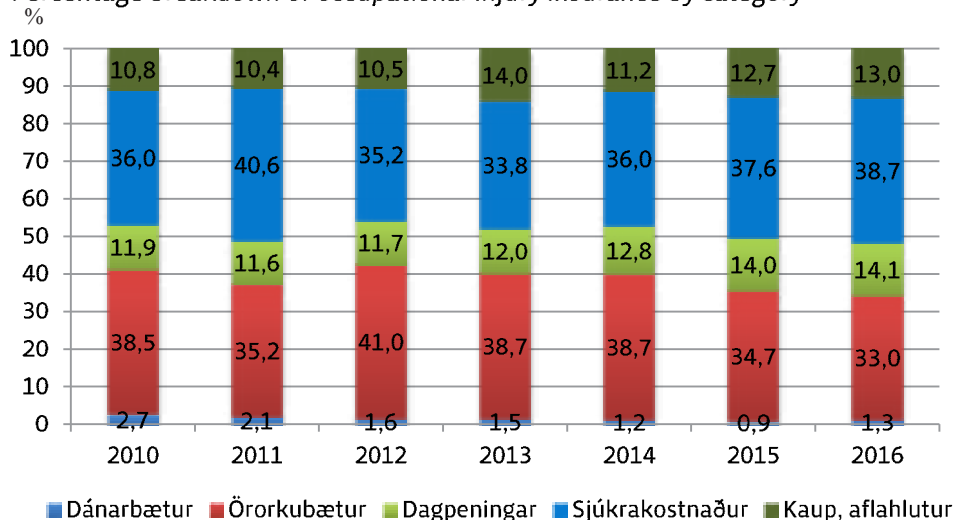
Útgjöld eftir greiðsluflokkum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Expenditure by category
Dánarbætur	15.268	11.360	10.259	10.818	9.211	6.753	9.889	<i>Survivor benefits</i>
þ.a. dánarbætur, 8 ára greiðslur	7.967	5.729	5.535	6.840	5.685	4.524	5.716	<i>Survivor benefits, payments for 8 years</i>
þ.a. eingreiðsla	565			0	657	0	701	<i>Survivor benefits, lump sum payment</i>
þ.a. ekknalífeyrir				0	0	0	0	<i>Survivor widow/widowers benefits</i>
þ.a. barnalífeyrir vegna andláts	6.735	5.631	4.725	3.978	2.869	2.230	3.472	<i>Child pension/ Survivor</i>
Örorkubætur	215.502	192.932	268.484	278.033	289.954	253.539	255.783	<i>Invalidity benefits</i>
þ.a. örorkubætur, eingreiðslur	144.897	116.080	194.605	219.488	231.234	196.623	197.588	<i>Invalidity benefits, lump sum payment</i>
þ.a. örorkulífeyrir	44.465	51.267	48.269	49.381	50.440	48.784	50.994	<i>Invalidity pension</i>
þ.a. barnalífeyrir v/örorku	10.181	9.609	8.883	9.164	8.281	8.132	7.201	<i>Child pension/invalidity</i>
þ.a. aldurstengd örorkuuppþót	15.959	15.975	16.727	0	0	0	0	<i>Age-related invalidity pension supplement</i>
Dagpeningar	66.729	63.664	76.715	85.883	96.106	102.559	109.125	<i>Per diem benefits</i>
Sjúkrakostnaður	201.440	222.485	230.898	243.041	270.016	275.217	299.935	<i>Medical treatment benefits/reimbursements</i>
þ.a. læknishjálp	19.382	18.205	23.456	27.344	30.359	30.511	31.232	<i>Medical cost</i>
þ.a. sjúkrabjálfun	104.429	101.415	113.244	124.940	143.991	149.727	173.179	<i>Physical therapy</i>
þ.a. viðgerðir á tönnum	6.003	8.063	6.721	6.257	4.437	4.794	5.944	<i>Dental care</i>
þ.a. gervilimir og svipuð hjálpartæ	48.909	53.428	75.224	69.964	72.588	52.380	55.164	<i>Orthoses and other technical aids</i>
þ.a. réttindi vegna milliríkjasamni	14.963	29.368	0	3.556	3.760	22.687	725	<i>Health insurance based on mutual international agreements</i>
þ.a. ferðakostn. sjúklinga	4.634	4.171	5.049	0	5.353	6.409	8.367	<i>Travel costs</i>
þ.a. lyf og umbúðir	5.621	6.561	6.047	8.735	7.681	6.900	6.443	<i>Pharmacy</i>
þ.a. Annað ²⁾	-2.500	1.274	1.158	2.244	1.846	1.809	1.454	<i>Other</i>
þ.a. aðkeypt sérfræðimöt ¹⁾							17.427	<i>Purchased prof. med. assessments</i>
Kaup, aflahlutur	60.712	56.922	68.847	100.380	83.856	92.969	100.889	<i>Catch shares of fishermen</i>
Samtals	559.652	547.363	655.204	718.155	749.144	731.037	775.621	<i>Total</i>

Skýringar:

1) Aðkeypt sérfræðimöt færast frá og með árinu 2016 undir sjúkrakostnað. Áður fært með stjórnunarkostnaði og þá ekki sýndur í þessari töflu. Þá er aldurstengd örorkuuppþót færð hjá Tryggingastofnun frá og með 2013.

2) Á árinu 2010 var leiðrétting á kröfu vegna slysamála

Hlutfallsleg skipting helstu útgjaldaflokka slysatrygginga
Percentage breakdown of occupational injury insurance by category

Tafla 2.2 Helstu útgjaldaflokkar eftir tryggingaflokkum 2010-2016, þús. kr.
Expenditure on occupational injury insurance by type of occupation 2010-2016, ISK thousand

Útgjöld/bætur alls	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Expenditure/benefits
Atvinnurekendur	17.624	13.338	20.132	14.673	12.835	11.851	10.889	Employers
Stjórnendur ökutækja	25.153	28.188	20.639	14.169	14.626	15.469	15.704	Motor vehicles drivers
Íþróttamenn	6.562	9.111	7.613	8.152	12.696	11.471	9.984	Athletes
Íþróttamenn í vinnu	2.590	4.199	2.945	456	2.987	3.993	1.952	Athletes in the labour force
Launþegar í landi	345.858	323.902	399.185	419.150	448.039	445.218	475.145	Landbased employee
Sjómenn	134.415	130.307	160.650	210.036	182.035	189.598	205.473	Seamen
Launþegar	73.702	73.385	91.803	109.656	98.179	96.629	104.585	Employee
Útgerðarmenn, sjálfir skipverjar								Ship-owner/member of crew
Launþegar, sjómenn skv. l.144/1995	60.712	56.922	68.847	100.380	83.856	92.969	100.889	Wage workers, seamen in accord., with l. 144/1995
Heimilistrygging	12.304	11.205	16.294	22.693	26.611	28.195	33.164	Homework insurance
Bændur, makar þeirra og börn	10.013	10.995	13.117	10.350	20.054	10.222	7.329	Farmers, spouse and children
Slys erlendis	315	366	260	170	233	167	322	Accidents abroad
Sjúklingatrygging ¹⁾	6.291	4.827	10.630	13.762	17.615	4.200	11.820	Patient insurance
Ósjúkratryggðir á Íslandi	-4.868	0	0	0	0		0	Not insured by the state
Aðrar starfsstéttir	3.396	10.925	3.739	10.268	11.411	10.652	3.839	insurance
Samtals	559.652	547.363	655.204	723.880	749.144	731.037	775.621	Total

Skýring: Sjúklingatrygging skv. eldri löggjöf.

Note: Patient Insurance according to previous legislation.

Tafla 2.3 Fjöldi þeirra sem metnir hafa verið 10-49% öryrkjar í kjölfar slyss 2009-2016
Number of beneficiaries with a 10-49% disability assessment due to an accident 2009-2016

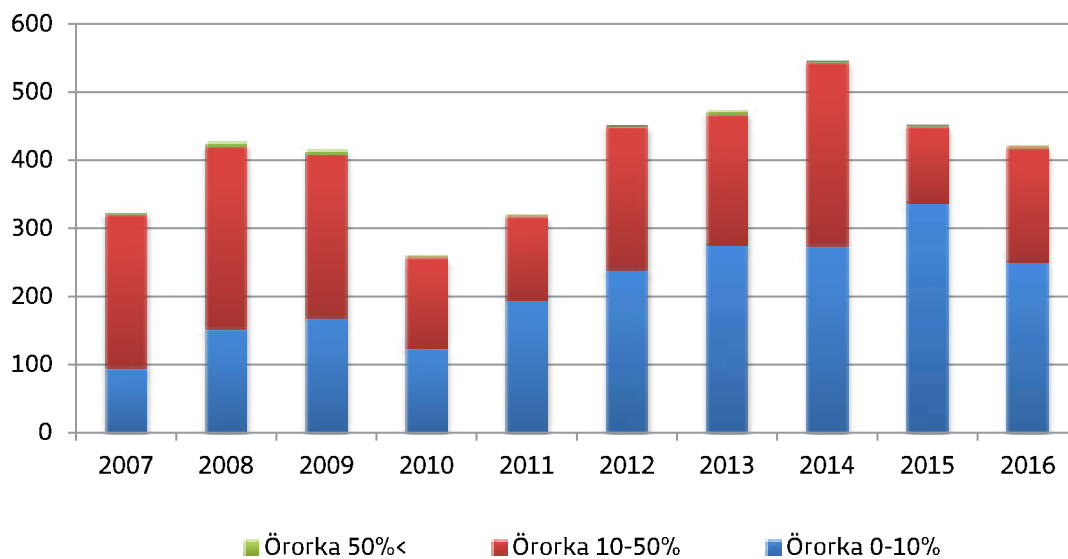
Tryggingaflokkar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Insurance category
Sjálfstæðir atvinnurek.	14	5	4	10	5	7	5	2	Self-employed
Stjórnendur ökutækja	1	1							Motor vehicle drivers
Íþróttamenn	3	3	4	3	5	10	5	5	Athletes
Launþegar í landi	212	131	135	190	189	242	195	176	Labour force other than seamen and farmers
Sjómenn	44	16	16	43	30	35	37	36	Seamen
Bændur	6	1	2	2	1	5	3		Farmers
Tryggðir við heimilisstörf	7	1	4	5	9	12	8	9	Home workers
Sjúklingatrygging fyrir 1/1 2001		3	2	1	2	2	0	1	Patients
Aðrir	5	1	5	1	4	3	2	1	Others
Samtals	292	162	172	255	245	316	255	230	Total

Skýring: Þeir einir fá eingreiðslu sem metnir eru til 10-49% örorku í kjölfar bótaskylds slyss.

Note: Individuals with a 10-49% disability assessment receive a lump sum payment.

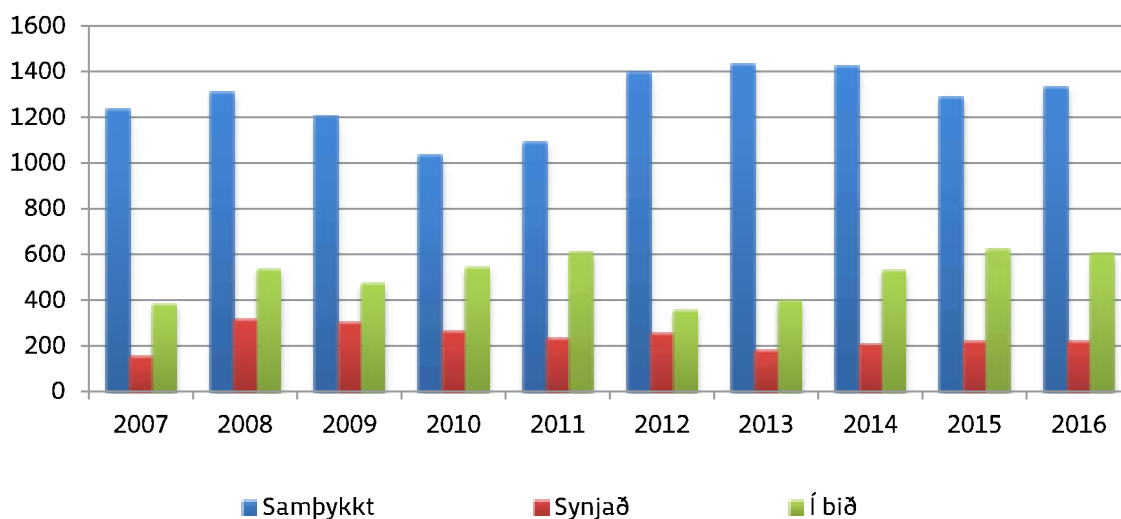
Örorkustig samþykktra slysa 2007-2016

Fjöldi mála

Niðurstaða tilkynntra slysa 2007-2016

Fjöldi mála

Tafla 2.4 Greiðslur flokkaðar eftir tegund greiðslu 2011-2016, kr.
Recipients and type of payments 2011-2016, ISK

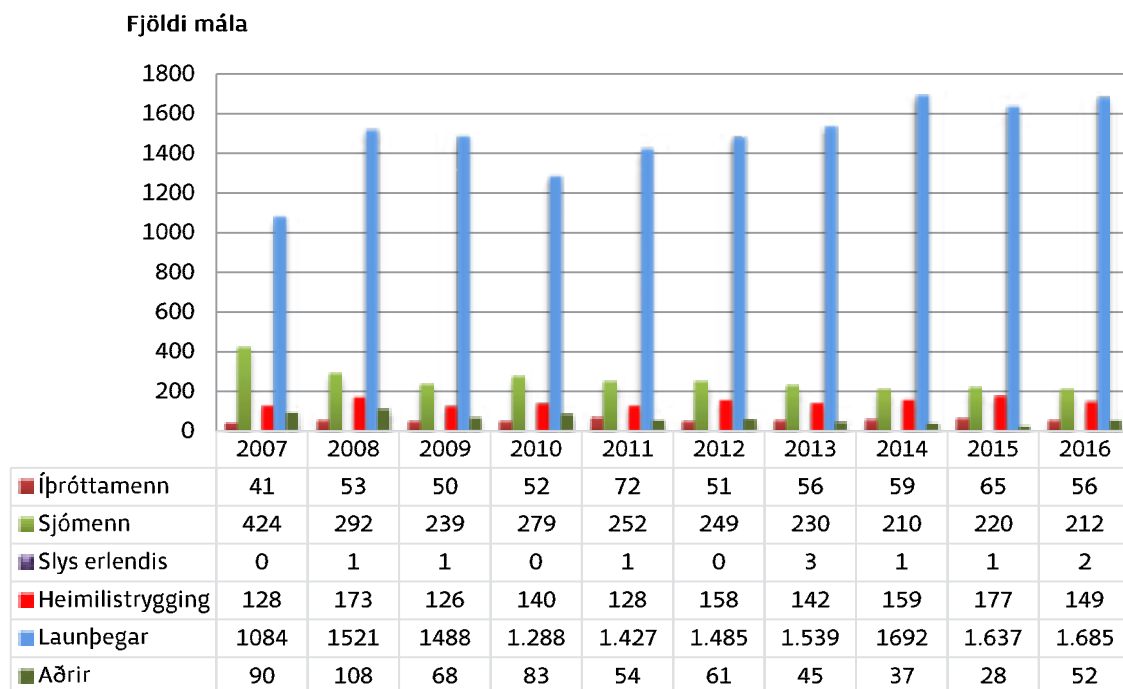
Dagpeningar	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Per diem payments
Einhleypir	1.505	1.558	1.619	1.677	1.727	1.895	Single person
Fyrir hvert barn á framfæri	337	349	363	376	387	425	For each supported child
Greiðslur vegna dauðsfalla							Death benefits / payments
Ekkja eða ekill, greiðsla á mánuði í 8 ár	34.951	36.174	37.585	38.938	40.106	43.996	Payments to widow/widower per month for 8 years
Barnalífeyrir, greiðsla á mánuði með hverju barni á framfæri til 18 ára aldurs	23.411	24.230	25.175	26.081	26.863	29.469	Child pension, payments per month until 18 years of age
Barn 16 ára og eldra á framfæri vegna örorku							Child pension to supporter/caretaker who has a disability assessment, age 16 and
Lágmarksgreiðsla	436.234	451.502	469.111	485.999	500.579	549.135	Minimum payments
Hámarksgreiðsla	1.309.177	1.354.998	1.407.843	1.458.525	1.502.281	1.648.002	Maximum payments
Lágmarksgreiðsla ef önnur greiðsla kemur ekki til	610.989	632.374	657.037	680.690	701.111	769.119	Minimum payment if the caretaker receives no other payments

Tafla 2.5 Tilkynt slys, flokkuð niður á tegund tryggingar 2006-2016
Accidents reported to the State Social Security Institute and Health Insurance 2006-2016

Ár	Slys / Accidents							Dauðaslys / Fatal accidents		
	Samtals	Sjómenn	Íþróttaslys	Íþr.menn í vinnu	Sjúklinga-trygging fyrir 1/1 2001	Slysatr. v/heimilisstörf	Vinnuslys	Samtals	Sjómenn	Aðrir
Year	Total	Seamen	Athletes accidents	Athletes accidents	Medical treatment accidents before 1/1 2001	Homework accidents	Work related accidents	Total	Seamen	Other
2006	1.583	268	44	9	9	140	1.113	6	2	4
2007	1.772	425	41	8	5	128	1.165	4	2	2
2008	2.160	291	53	12	12	173	1.619	5	0	5
2009	1.981	239	50	24	8	127	1.533	3	1	2
2010	1.842	279	52	22	2	140	1.347	4	1	3
2011	1.934	252	72	12	2	128	1.468	1	1	0
2012	2.004	249	51	10	4	158	1.532	3	1	2
2013	2.015	230	55	1	0	142	1.587	3	0	3
2014	2.157	210	59	34	1	159	1.694	2	0	2
2015	2.128	220	53	12	3	177	1.663	1	0	1
2016	2.156	212	56	7	1	149	1.731	5	1	4

Tegundir tilkynntra slysa 2007-2016

Tafla 3.1 Sjúklingatrygging, fjöldi mála 2010-2016

Patient insurance, number of applications 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Fjöldi tilkynntra mála	126	114	119	132	147	148	150	Number of applications
Samtals afgreidd mál	131	84	110	101	127	179	123	Decisions, total
Mál samþykkt	31	19	19	47	59	73	47	Approved
Málum synjað eða vísað á váttryggingafélag	100	65	91	54	68	106	76	Denied / refers to an insurance company

Skýring:

2012: Á árinu 2012 var tölfraediúrvinnslu breytt á þann hátt að til ákvarðana teljast þau mál sem lokið er á árinu. Áður miðaðist dagsetningin við ákvörðun um bótaskyldu, þrátt fyrir að bótauppgjöri í samþykktarmálum væri enn ólokið.

Lög um sjúklingatryggingu tóku gildi þann 1. janúar 2001. Markmið laganna er að auka bótarétt sjúklinga sem bíða heilsutjón vegna áfalla í tengslum við læknismeðferð og jafnframt gera þeim auðveldara fyrir að ná rétti sínum.

Note:

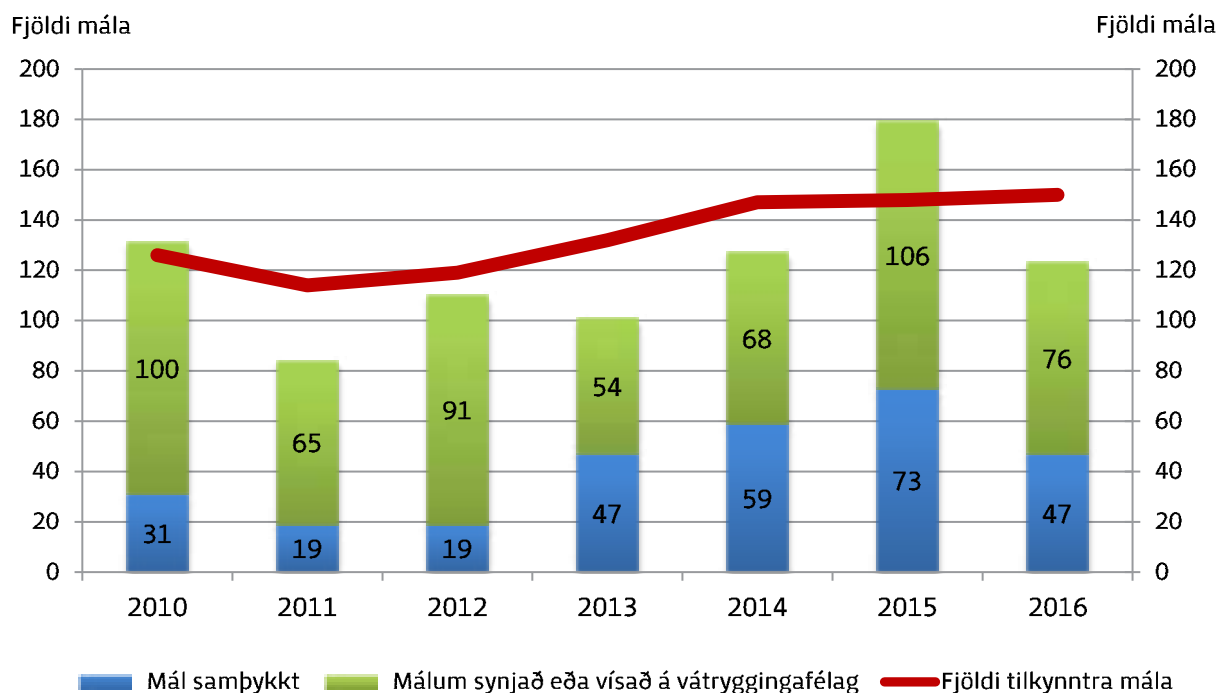
2012: The processing of statistics was slightly altered in 2012. As of 2012, decisions are only considered to be finalised when a case has been closed whereas before, decisions were considered as finalised when liability had been decided on regardless of whether or not the case had been closed.

The Icelandic law on patient insurance came to effect the 1. January 2001. The goal of the law is to increase the right of patients to get compensation for loss that is the result of medical treatment and make it easier for patients to obtain their rights.

Sjúklingatrygging

Fjöldi tilkynntra og afgreiddra mála 2010-2016

Number of applications and decisions

Ársreikningar

Sjúkratryggingar Íslands - ársreikningur 2016

Skýrsla stjórnenda og staðfesting ársreiknings

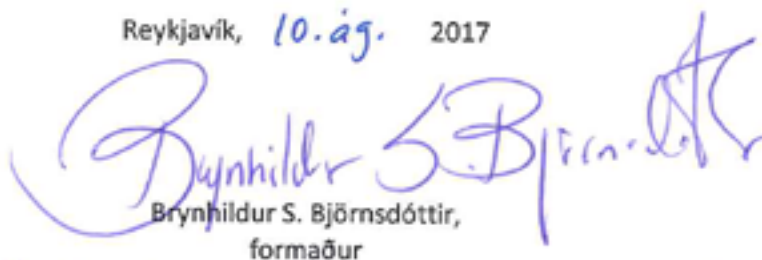
Sjúkratryggingar Íslands (SÍ) starfa samkvæmt lögum nr. 112/2008 um sjúkratryggingar sem tóku gildi þann 1. október 2008. Stofnunin heyrir undir heilbrigðisráðherra og annast framkvæmd sjúkratrygginga og semur um og greiðir fyrir heilbrigðisþjónustu sem veitt er samkvæmt lögum og samningum. Jafnframt hefur stofnunin eftirlit með gæðum og árangri starfsemi þeirra sem veita heilbrigðisþjónustu samkvæmt samningum.

Á árinu 2016 varð 16,3 m.kr. tekjuhalli af rekstri Sjúkratrygginga Íslands. Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir stofnunarinnar 246,3 m.kr., skuldir 222,4 m.kr. og eigið fé var jákvætt um 23,9 m.kr. í árslok 2016.

Ástæða er einnig til að vekja athygli á því að enn er ekki búið að ljúka formlegum skiptum milli SÍ og TR á eignum, réttindum og skyldum í samræmi við ákvæði til bráðabirgða III í lögum um sjúkratryggingar nr. 112/2008.

Stjórn, forstjóri og aðalbókari staðfesta ársreikning Sjúkratrygginga Íslands fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 10. ág. 2017

Brynhildur S. Björnsdóttir,
formaður

Berglind Hallgrímsdóttir

Birna Kr. Svavarsdóttir

Guðmundur Magnússon

Hákon Stefánsson

Steingrímur Ari Arason,
forstjóri

Elisabet H. Guðmundsdóttir,
aðalbókari

Áritun ríkisendurskoðanda

Til stjórnar Sjúkratrygginga Íslands

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sjúkratrygginga Íslands fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Við staðfestum að samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrsu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu Sjúkratrygginga Íslands 31. desember 2016, afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháðir Sjúkratryggingum Íslands og í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að undirbyggja álit okkar.

Ábyrgð stjórnar á ársreikningnum

Stjórn er ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Hún er einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Áritun ríkisendurskoðanda frh.

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit okkar. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Könnnum hvort rekstur og umsvif séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjáraukalaga og annarra laga, lögmæt fyrirmæli, samninga og starfsvenjur þar sem það á við.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur fyrir opinbera aðila.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og mikilvæg atriði sem kunna að koma upp við endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, 10. ágúst 2017

Sveinn Arason,
ríkisendurskoðandi.

Rekstrarreikningur árið 2016

	Skýr.	2016	2015
Tekjur			
Tekjur af samrekstri	1	675.092.586	682.265.611
Aðrar tekjur	2	<u>8.812.957</u>	<u>42.834.512</u>
		<u>683.905.543</u>	<u>725.100.123</u>
Gjöld			
Laun og launatengd gjöld	3	953.285.600	842.060.369
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	4	36.794.854	34.961.504
Funda- og ferðakostnaður	5	7.230.162	5.583.502
Aðkeypt sérfræðipjónusta	6	242.367.491	222.432.367
Rekstur tækja og áhalda	7	10.636.973	64.205.261
Annar rekstrarkostnaður	8	107.064.352	88.646.096
Húsnæðiskostnaður	9	<u>122.183.736</u>	<u>122.424.932</u>
		1.479.563.168	1.380.314.031
Eignakaup	10	<u>8.469.366</u>	<u>13.196.248</u>
		<u>1.488.032.534</u>	<u>1.393.510.279</u>
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag		(804.126.991)	(668.410.156)
Ríkisframlag		<u>787.800.000</u>	<u>714.500.000</u>
Tekjuhalli ársins		<u>(16.326.991)</u>	<u>46.089.844</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

Eignir	Skýr.	2016	2015
Veltufjármunir			
Ríkissjóður	11	5.285.498	25.926.907
Viðskiptakröfur		174.423.443	184.015.315
Handbært fé		66.595.419	126.559.105
		<u>246.304.360</u>	<u>336.501.327</u>
Eignir alls		<u>246.304.360</u>	<u>336.501.327</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
<i>Höfuðstóll:</i>			
Höfuðstóll í ársbyrjun		40.194.650	(5.895.194)
Tekjuafgangur (tekjuhalli) ársins		(16.326.991)	46.089.844
Höfuðstóll	12	<u>23.867.659</u>	<u>40.194.650</u>
Eigið fé		<u>23.867.659</u>	<u>40.194.650</u>
Skuldir			
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir		207.436.701	296.306.677
Skammtímaskuldir		15.000.000	0
Skuldir		<u>222.436.701</u>	<u>296.306.677</u>
Eigið fé og skuldir alls		<u>246.304.360</u>	<u>336.501.327</u>

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Sjúkratrygginga Íslands er gerður í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997, lög um ársreikninga, nr. 3/2006 og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga, nr. 696/1996.

Samkvæmt fjárreiðulögunum eiga A-hluta ríkisstofnanir ekki að eignfæra varanlega rekstrarfjármuni heldur skulu þeir gjaldfærðir á kaupári. Stofnanirnar eiga almennt ekki að taka lán til langs tíma og mega ekki gangast undir skuldbindingar til lengri tíma nema með heimild í fjárlögum.

Skattar

Sjúkratryggingar Íslands eru undanþegnar álagningu tekjuskatta.

Skráning tekna

Tekjur stofnunarinnar eru bókaðar í þeim mánuði sem reikningar eru gefnir út.

Skráning gjalda

Gjöld eru almennt bókuð þegar reikningar berast stofnuninni. Í lok ársins eru áfallin gjöld er tilheyra viðkomandi rekstrarári færð í rekstrarreikning og sem ógreidd gjöld í árslok.

Skammtímakröfur

Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta.

Handbært fé

Handbært fé er innstæða á bankareikningum.

Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna núverandi og fyrrverandi starfsmanna stofnunarinnar er áhvilandi. Í samræmi við reikningsskilareglu A-hluta ríkissjóðs er lífeyrisskuldbinding ekki færð í ársreikning einstakra A-hluta ríkisstofnana heldur er hún færð í einu lagi hjá ríkissjóði.

Skammtímaskuldir

Skammtímaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta.

Bókhald og fjárvarsla

Sjúkratryggingar Íslands annast bókhalds- og greiðsluþjónustu fyrir stofnunina. Fjársýsla ríkisins afgreiðir laun til starfsmanna.

Skýringar

Fjárheimildir og rekstur

Fjárveitingar á fjárlögum til Sjúkratrygginga Íslands voru 739,1 m.kr. Millifærslur af öðrum fjárlagaliðum námu 48,7 m.kr. Þar af voru 30,5 m.kr. vegna undirbúnings við nýtt greiðsluþáttökukerfi læknskostnaðar og þjálfunar og 15,3 m.kr. vegna umsjónar tölvukerfis til útreikninga fjárheimilda og vegna launabóta 2,9 m.kr. Þannig að í heild námu fjárheimildir ársins 2016 því samtals 787,8 m.kr.

Rekstrargjöld, að frádregnum sértekjum, námu samtals 804,1 m.kr. og urðu því 16,3 m.kr. umfram fjárheimildir ársins. Sundurliðun er sem hér greinir:

Í þús. kr.	Fjárlög	Fjárheimild	Reikningur	Frávik
Sértekjur	(699.700)	(699.700)	(683.906)	(15.794)
Laun og launatengd gjöld	881.800	897.700	953.286	(55.586)
Önnur rekstrargjöld	557.000	589.800	526.278	63.522
	739.100	787.800	795.658	(7.858)
Eignakaup	0	0	8.469	(8.469)
	739.100	787.800	804.127	(16.327)

Rekstrarreikningur, sundurliðaður eftir viðfangsefnum í þús.kr. er með eftirgreindum hætti:

	2016	2015
Sértekjur	(683.906)	(725.100)
101 Almennur rekstur	1.488.033	1.393.510
	804.127	668.410

Sundurliðanir

1. Tekjur af samrekstri

Tekjur af samrekstri námu 675,1 m.kr. árið 2016 og lækkuðu um 7,2 m.kr. frá fyrra ári eða um 1,1%. Sjúkratryggingar Íslands höfðu tekjur af þjónustu og umsýslu fyrir slysatryggingar, 66,0 m.kr. og Hjálpartækjamiðstöð (HTM), 609,1 m.kr. Tekjur 2015 fyrir slysatryggingar voru 85 m.kr. og fyrir HTM 597,3 m.kr. Kostnaðarþátttaka HTM í rekstri SÍ nam 65,9 m.kr. en var 60,4 m.kr. árið áður.

2. Aðrar tekjur

Aðrar tekjur námu 8,8 m.kr. á árinu, en voru 42,8 m.kr. árið áður. Endurgreiddur ferðakostnaður lækkar milli ára þar sem ekki lengur er um að ræða afslátt af flugferðum Icelandair til stofnana. Aðrar tekjur lækkuðu um 26,9 m.kr. en árið 2015 voru tekjufærðir fjármunir til sérstakra verkefna sem unnin voru á árinu 2015, eða 27,9 m.kr.

	2016	2015
Endurgreiddur ferðakostnaður	107.125	7.857.832
Styrkir og framlög	0	206.727
Eignasala	113.000	199.000
Aðrar tekjur	6.463.510	33.323.576
Fjármunatekjur	2.129.322	1.247.377
	<u>8.812.957</u>	<u>42.834.512</u>

3. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld námu 953,3 m.kr. á árinu 2016 og hækkuðu um 111,2 m.kr. eða 13,2% frá fyrra ári. Starfsmenn Sjúkratrygginga Íslands voru 120 í árslok 2016, en 113 í árslok árið áður. Ársverk voru 107,0 en voru 100,4 árið 2015. Breyting launaliðarins skýrist af tvennu. Annars vegar vegna nýrra stöðugilda vegna nýrra verkefna og hins vegar vegna kjarasamningshækkana. Starfstengdur kostnaður samanstendur af líkamsræktarstyrkjum, endurmenntun starfsmanna, kostnaði vegna árshátíðar og jólagjöfum til starfsmanna. Reiknað áfallið orlof í árslok 2016 nam 89,7 m.kr. en það var ekki fært upp í ársreikninginn.

Dagvinna	720.694.183	619.139.556
Yfirvinna	26.990.851	24.954.193
Vaktaálag	168.183	87.090
Aukagreiðslur	16.963.701	29.475.380
Launatengd gjöld	178.998.599	161.027.239
Starfstengdur kostnaður	9.470.083	7.376.911
	<u>953.285.600</u>	<u>842.060.369</u>

Skýringar

4. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Undir þennan lið fellur kostnaður sem tengdur er skrifstofuhaldi Sjúkratrygginga Íslands, sem var 36,8 m.kr. árið 2016 og hækkaði um 1,8 m.kr. eða 5,2% frá fyrra ári. Burðargjöld hækkuðu um 4,3 m.kr. milli ára. Skýrist það aðallega af hækkun kostnaðar frá fyrra ári vegna sendinga hjálpartækja eða um 3,6 m.kr., en hjá stærsta flutningsaðilanum fjölgaði sendingum um 17%. Símagjöld lækkuðu um 1,8 m.kr. frá fyrra ári. Skýrist lækkunin af breyttu fyrirkomulagi og aðhaldsaðgerðum.

	2016	2015
Tímarit, blöð og bækur	214.565	253.610
Auglýsingar og kynningar	1.470.123	2.115.399
Símagjöld	2.283.249	4.083.527
Burðargjöld	22.925.029	18.602.654
Útgáfustarfsemi	1.825.452	2.044.997
Afnotagjöld	6.119.655	6.471.695
Skrifstofuvörur	1.956.781	1.374.023
Gjafir	0	15.599
	<u>36.794.854</u>	<u>34.961.504</u>

5. Funda- og ferðakostnaður

Funda- og ferðakostnaður nam 7,2 m.kr. á árinu og hækkaði um 1,6 m.kr. eða 29,5% frá fyrra ári. Ferða- og dvalarkostnaður erlendis hækkaði um 0,7 m.kr. frá fyrra ári en um er að ræða 10 ferðir vegna samstarfs við systurstofnanir erlendis og kynningarferðir. Funda- og ráðstefnugjöld hækkuðu um 0,9 m.kr. Hækkunin er m.a. rakin til norrænnar ráðstefnu Sjúklingatrygginga sem haldin var í Reykjavík á árinu og aukinnar stjórnendafræðslu. Risna hækkar um 0,5 m.kr. milli ára og er hækkunin að stærstum hluta vegna norrænu Sjúklingatryggingarráðstefnunar.

Ferða- og dvalarkostnaður innanlands	168.855	716.072
Ferða- og dvalarkostnaður erlendis	1.893.246	1.168.149
Funda- og ráðstefnugjöld	1.650.119	796.906
Félagsgjöld	183.509	177.855
Risna	847.805	300.037
Akstur	2.486.628	2.424.483
	<u>7.230.162</u>	<u>5.583.502</u>

Skýringar

6. Aðkeypt sérfræðiþjónusta

Aðkeypt þjónusta nam 242,4 m.kr. árið 2016 og hækkaði um 19,9 m.kr. milli ára eða 9,0%. Kostnaður vegna tölvu- og kerfisfræðiþjónustu hækkaði um 44,6 m.kr. eða 31,8% frá fyrra ári. Hækkun kostnaðar skýrist aðallega af hugbúnaðargerð fyrir ný verkefni, s.s. nýtt greiðsluþáttökukerfi, heilsugæslukerfi og öldrunarstofnanir ásamt auknum rekstri tölvukerfa. Sérfræðiþjónusta lækkaði um 9,3 m.kr. frá fyrra ári. Þessi lækkun skýrist aðallega af því að aðkeypt þjónusta verktakalækna í slysatryggingum var færð á réttindaflokkinn á árinu en þessi kostnaður nam 16,8 m.kr. á árinu 2015. Á móti kemur kostnaður vegna þátttöku í spurningavagni Gallup, aukning í aðkeyptri vinnu Ríkiskaupa vegna útboða og kostnaði vegna uppskiptingar tölvukerfa SÍ og TR. Liðurinn Aðkeypt vinna lækkar frá fyrra ári en það skýrist af minni þjónustukaupum af TR, eða um 15,7 m.kr. milli ára en á móti er hækkun á launalið og tölvu- og kerfisfræðiþjónustu.

	2016	2015
Sérfræðiþjónusta	26.055.673	35.367.515
Tölvu- og kerfisfræðiþjónusta	184.710.544	140.124.532
Aðkeypt vinna	29.150.000	44.807.500
Önnur sérfræðiþjónusta	139.190	35.433
Rekstrarsamningar	2.312.084	2.097.387
	<u>242.367.491</u>	<u>222.432.367</u>

7. Rekstur tækja og áhalda

Kostnaður við rekstur tækja og áhalda nam 10,6 m.kr. árið 2016 og lækkaði um 53,6 m.kr. frá fyrra ári. Lækkun kostnaðar skýrist af því að í ársbyrjun 2016 var kostnaður vegna endurnýtingar og viðgerðarþjónustu hjálpartækja fluttur á réttindaflokkinn.

Smátæki og áhöld	4.130.177	5.087.629
Viðgerðir og viðhald	337.886	12.458.684
Varahlutir og viðhaldsvörur	1.525.306	42.215.170
Rekstrarleiga tækja og búnaðar	2.545.346	1.559.147
Netbúnaður, uppsetning	2.098.258	2.884.631
	<u>10.636.973</u>	<u>64.205.261</u>

Skýringar

8. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður nam 107,1 m.kr. á árinu 2016 sem er 18,4 m.kr. hækkun frá fyrra ári. Sameiginleg þjónusta stendur fyrir kostnaðarpátttöku HTM í sameiginlegum rekstrarkostnaði SÍ og skýrist hækkun liðarins um 5,5 m.kr. frá fyrra ári af auknu umfangi í sameiginlegum kostnaði SÍ. Hreinsun og gagnaeyðing hækkaði um 10,5 m.kr. frá fyrra ári. Skýrist hækkunin af aðkeyptri þjónustu HTM við þrif á hjálpartækjum.

	2016	2015
Máltíðir og matvæli	13.972.960	12.394.110
Sameiginleg þjónusta	65.879.003	60.385.721
Rekstrarvörur	2.287.450	2.804.004
Hreinsun og gagnaeyðing	11.772.816	1.301.825
Bílfreiðakostnaður	1.971.643	1.151.117
Aðkeyptur akstur og flutningar	7.445.358	7.294.907
Ýmis annar kostnaður	3.320.792	2.980.558
Fjármagnskostnaður	414.330	333.854
	<u>107.064.352</u>	<u>88.646.096</u>

9. Húsnæðiskostnaður

Húsnæðiskostnaður lækkaði um 0,2 m.kr. frá fyrra ári. Stofnunin er með húsnæði á leigu á fjórðu hæð að Rauðarárstíg 10, Laugavegi 116 og 118. Alþjóðadeild og Þjónustu- og hjálpartækjamiðstöð eru með aðsetur í húsnæði að Vínlandsleið 16 og stofnunin leigir að auki geymslur að Vínlandsleið 14. Leigugjöld hækkuðu um 8,5 m.kr., þar af eru 6,8 m.kr., vegna nýs geymsluhúsnæðis á Vínlandsleið 14. Önnur hækkun er vegna vísitöluhækkunar húsnæðiskostnaðar. Lækkun kostnaðar á viðhaldi fasteigna skýrist að stærstum hluta af því að hluti kostnaðar á þessum lið var endurnýjun hjálpartækja og var færður á réttindaflokk 08206 á árinu 2016 og nam lækkunin 8,2 m.kr.

Leigugjöld	99.327.096	90.858.725
Orka	5.715.256	6.012.793
Viðhald fasteigna	4.548.304	13.522.857
Þrif og sorphirða	8.967.894	7.915.111
Sameiginlegur húsnæðiskostnaður	1.280.870	1.917.039
Öryggisgæsla	716.015	681.527
Annar húsnæðiskostnaður	1.628.301	1.516.880
	<u>122.183.736</u>	<u>122.424.932</u>

Skýringar

10. Eignakaup

Eignakaup námu 8,5 m.kr. á árinu og lækkuðu um 4,7 m.kr. frá árinu 2015. Liðurinn húsgögn hækkaði um 1,1 m.kr. frá fyrra ári og er aukning kostnaðar vegna endurnýjunar. Tölvubúnaður lækkaði um 0,3 m.kr. frá fyrra ári en keyptur var búnaður vegna þráðlauss nets á Vínlandsleið að fjárhæð 0,6 m.kr., en kostnaður annars tölvubúnaður lækkar á móti.

	2016	2015
Tölvubúnaður	2.134.623	2.394.428
Húsgögn	4.034.586	2.888.964
Skrifstofubúnaður	710.689	697.298
Vélasamstæður	1.186.665	904.020
Önnur tæki og búnaður	402.803	295.065
Bírfreiðar	0	6.016.473
	<u>8.469.366</u>	<u>13.196.248</u>

11. Staða við ríkissjóð

Í efnahagsreikningi er gerð sérstök grein fyrir greiðslustöðu Sjúkratrygginga Íslands gagnvart ríkissjóði. Þannig eru greiðslur og framlag færð um viðskiptareikning ríkissjóðs í reikningsskilum stofnunarinnar. Í árslok 2016 nam inneign Sjúkratrygginga hjá ríkissjóði 5,3 m.kr.

Staða 1. janúar 2016	25.926.907
Ríkisframlag	787.800.000
Greiðslur	(815.176.384)
Millifærslur	<u>6.734.975</u>
Staða 31. desember 2016	<u>5.285.498</u>

12. Eigið fé

Skilgreining á framlagi ríkissjóðs og færsluaðferð leiðir það af sér að höfuðstóll Sjúkratrygginga Íslands sýnir uppsafnaðan rekstrarárangur stofnunarinnar gagnvart fjárlögum og fjárheimildum. Í lok ársins 2016 sýnir höfuðstóll Sjúkratrygginga Íslands jákvæða stöðu að fjárhæð 23,9 m.kr. og hafði staðan versnað um 16,3 m.kr. frá árinu á undan, eða sem nemur halla ársins.

Höfuðstóll

Höfuðstóll 1. janúar 2016	40.194.650
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag	(804.126.991)
Ríkisframlag	<u>787.800.000</u>
Höfuðstóll 31. desember 2016	<u>23.867.659</u>

Skýringar

Fimm ára yfirlit í m.kr. á verðlagi hvers árs:

	2016	2015	2014	2013	2012
Rekstur					
Tekjur	683,9	725,1	731,3	709,2	688,9
Gjöld	-1.488,0	-1.393,5	-1.291,8	-1.225,0	-1.159,5
Tekjuafgangur	-804,1	-668,4	-560,5	-515,7	-470,5
Ríkisframlag	787,8	714,5	537,4	508,2	488,2
Tekjuafgangur ársins	-16,3	46,1	-23,1	-7,5	17,7
Efnahagur					
Langtímakröfur	0,0	0,0			0,0
Veltufjármunir	246,3	336,5	283,1	328,6	739,9
Eignir alls	246,3	336,5	283,1	328,6	739,9
Höfuðstóll	23,9	40,2	-5,9	17,2	24,7
Skammtímaskuldir	222,4	296,3	289,0	311,4	715,1
Eigið fé og skuldir alls	246,3	336,5	283,1	328,6	739,9

Sjúkratryggingar - ársreikningur 2016

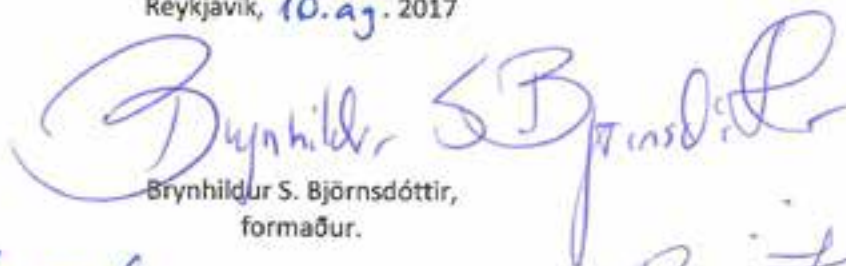
Skýrsla stjórnenda og staðfesting ársreiknings

Fjárlagaliðurinn 08-206 Sjúkratryggingar, heyrir undir velferðarráðuneyti. Um Sjúkratryggingar gilda lög nr. 112/2008. Sjúkratryggingar Íslands annast greiðslur til þeirra sem öðlast réttindi samkvæmt þessum lögum.

Á árinu 2016 varð 135,8 m.kr. tekjuhalli samkvæmt rekstrarreikningi fjárlagaliðarins Sjúkratryggingar. Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir fjárlagaliðarins 5.424,9 m.kr., skuldir 5.560,8 m.kr. og eigið fé var neikvætt um 135,8 m.kr. í árslok 2016.

Stjórn, forstjóri og aðalbókari Sjúkratrygginga Íslands staðfesta ársreikning fjárlagaliðarins Sjúkratryggingar fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 10. ág. 2017

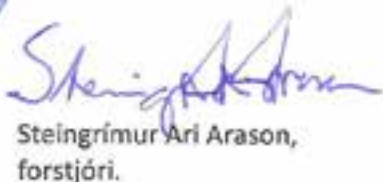

Brynhildur S. Björnsdóttir,
formaður.

Berglind Hallgrímsdóttir

Birna Kr. Svavarsdóttir.

Guðmundur Magnússon.

Hákon Stefánsson

Steingrímur Ari Arason,
forstjóri.

Elisabet H. Guðmundsdóttir,
aðalbókari.

Áritun ríkisendurskoðanda

Til stjórnar Slysatrygginga

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning fjárlagaliðarins 08-206 Sjúkratryggingar fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningssskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Við staðfestum að samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu fjárlagaliðarins 08-206 Sjúkratryggingar 31. desember 2016, afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháðir fjárlagaliðnum 08-206 Sjúkratryggingum og í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að undirbyggja álit okkar.

Ábyrgð stjórnar á ársreikningnum

Stjórn er ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Hún er einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Áritun ríkisendurskoðanda frh.

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit okkar. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Könnum hvort rekstur og umsvif séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjárukalaga og annarra laga, lögmæt fyrirmæli, samninga og starfsvenjur þar sem það á við.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur fyrir opinbera aðila.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og mikilvæg atriði sem kunna að koma upp við endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, 10.8 2017

Sveinn Arason,
ríkisendurskoðandi.

Rekstrarreikningur árið 2016

Tekjur	Skýr.	2016	2015
Seld hjálpertæki		112.131	4.784.234
Aðrar tekjur		0	285.000
		<u>112.131</u>	<u>5.069.234</u>
Gjöld			
Lækniskostnaður	1	10.282.090.865	9.045.882.971
Lyf	2	8.362.349.255	8.557.490.796
Lyf með S-merkingu	3	7.250.791.397	6.565.310.941
Hjálpertæki og næring	4	4.249.952.661	3.661.013.113
Hjúkrun í heimahúsum	5	247.114.128	227.455.792
Þjálfun	6	2.668.654.130	2.275.288.491
Tannlækningar	7	3.157.442.066	2.804.541.603
Sjúkraflutningar og ferðir innanlands	8	783.751.377	764.175.145
Brýn meðferð erlendis	9	1.878.644.237	1.870.505.536
Sjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis	10	505.847.584	494.063.390
Sjúkradagpeningar	11	361.693.005	323.843.448
Annað	12	343.686.713	284.982.155
		<u>40.092.017.418</u>	<u>36.874.553.381</u>
Tekjuhalli fyrir hreinar fjármunatekjur		(40.091.905.287)	(36.869.484.147)
Fjármunatekjur	13	14.944.719	7.517.031
Fjármagnsgjöld	13	(1.001.306)	(1.269.302)
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag		(40.077.961.874)	(36.863.236.418)
Ríkisframlag		<u>39.942.125.396</u>	<u>35.681.600.000</u>
Tekjuafgangur (tekjuhalli) ársins		<u>(135.836.478)</u>	<u>(1.181.636.418)</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

Eignir	Skýr.	2016	2015
Fastafjármunir			
Langtímakröfur	14	24.045.345	44.045.345
		<u>24.045.345</u>	<u>44.045.345</u>
Veltufjármunir			
Ríkissjóður	15	4.533.748.240	109.381.485
Viðskiptakröfur		441.468.265	2.254.114.349
Sjúkrakostnaður vegna EES-landa		405.708.311	241.099.913
Næsta árs afborgun af langtímakröfu	14	20.000.000	8.000.000
Handbært fé			
		<u>5.400.924.816</u>	<u>2.612.595.747</u>
Eignir alls		<u>5.424.970.161</u>	<u>2.656.641.092</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
<i>Höfuðstóll:</i>			
Höfuðstóll í ársbyrjun		(1.181.636.418)	(1.208.842.417)
Fjárheimildir í lokafjárlögum		1.181.636.418	1.208.842.417
Tekjuafgangur (tekjuhalli) ársins		(135.836.478)	(1.181.636.418)
Höfuðstóll	16	<u>(135.836.478)</u>	<u>(1.181.636.418)</u>
Eigið fé		<u>(135.836.478)</u>	<u>(1.181.636.418)</u>
Skuldir			
Skammtímaskuldir			
Yfirdráttarlán		3.552.344.367	1.895.218.580
Staðgreiðsla skatta		12.952.360	1.246.383
Ógreiddur kostnaður		1.995.509.912	1.941.812.547
Skuldir		<u>5.560.806.639</u>	<u>3.838.277.510</u>
Eigið fé og skuldir alls		<u>5.424.970.161</u>	<u>2.656.641.092</u>

Sjóðstreymi árið 2016

	Skýr.	2016	2015
Rekstrarhreyfingar			
<i>Veltufé frá rekstri:</i>			
Tekjuafgangur (tekjuhalli) ársins.....		(135.836.478)	(1.181.636.418)
<i>Veltufé frá rekstri</i>		(135.836.478)	(1.181.636.418)
<i>Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:</i>			
Skammtímakröfur lækkun/(hækkun).....		1.636.037.686	(1.955.346.275)
Viðskiptaskuldir (lækkun)/hækkun.....		1.722.529.129	1.827.780.721
		<u>3.358.566.815</u>	<u>(127.565.554)</u>
Handbært fé frá rekstri		3.222.730.337	(1.309.201.972)
Fjárfestingahreyfingar			
Afborganir veittra lána.....		20.000.000	8.000.000
		<u>20.000.000</u>	<u>8.000.000</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
<i>Breyting á stöðu við ríkissjóð</i>			
Framlag ríkissjóðs.....		(39.942.125.396)	(35.681.600.000)
Greitt úr ríkissjóði.....		36.699.395.059	36.982.801.972
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(3.242.730.337)</u>	<u>1.301.201.972</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé.....		0	0
Handbært fé í ársbyrjun.....		0	0
Handbært fé í lok ársins		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar

Reikningsskilaáðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Sjúkratrygginga er gerður í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997, lög um ársreikninga, nr. 3/2006 og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga, nr. 696/1996.

Samkvæmt fjárreiðulögum eiga A-hluta ríkisstofnanir ekki að eignfæra varanlega rekstrarfjármuni heldur skulu þeir gjaldfærðir á kaupári. Stofnanirnar eiga almennt ekki að taka lán til langs tíma og mega ekki gangast undir skuldbindingar til lengri tíma nema með heimild í fjárlögum.

Skattar

Fjárlagaliðurinn er undanþeginn álagningu tekjuskatts.

Skráning gjalda

Gjöld eru almennt bókuð þegar reikningar berast. Í lok ársins eru áfallin gjöld, er tilheyra viðkomandi rekstrarári, færð á rekstrarreikning og sem ógreidd gjöld í árslok.

Skammtímakröfur

Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta.

Handbært fé

Handbært fé er innstæða á bankareikningi hjá Seðlabanka Íslands, sem heimilt er að yfirdraga.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta.

Bókhald og fjárvarsla

Sjúkratryggingar Íslands annast bókhalds- og greiðsluþjónustu fyrir Sjúkratryggingar.

Skýringar

Fjárheimildir og rekstur

Fjárlög fyrir árið 2016 gerðu ráð fyrir framlögum til Sjúkratrygginga að fjárhæð 36.051,4 m.kr. Í fjárukalögum var fjárheimild hækkuð um 3.637,0 m.kr. Millifært var á liðinn samtals 253,7 m.kr. Þannig námu heildarframlög ársins samtals 39.942,1 m.kr.

Í þús. kr.	Fjárlög	Fjárukalög	Milli fjárl.liða	Fjárheimild
111 Lækniskostnaður	9.272.600	1.010.000	77.925	10.360.525
115 Lyf	7.859.800	600.000	0	8.459.800
116 Lyf með S-merkingu	6.266.400	857.000	100.000	7.223.400
121 Hjálpartæki og næring	3.564.300	450.000	0	4.014.300
125 Hjúkrun í heimahúsum	250.900	0	7.500	258.400
131 Þjálfun	2.417.100	220.000	47.700	2.684.800
135 Tannlækningar	2.964.400	160.000	0	3.124.400
141 Sj.flutn. og ferðir innanlands	773.900	0	0	773.900
145 Brýn meðferð erlendis	1.665.600	340.000	0	2.005.600
151 Sj.kostn. v/veik. og slysa erl.	451.000	0	0	451.000
155 Sjúkradagpeningar	324.800	0	0	324.800
191 Annað	240.600	0	20.600	261.200
	<u>36.051.400</u>	<u>3.637.000</u>	<u>253.725</u>	<u>39.942.125</u>

Gjöld, að frádregnum sértekjum, námu samtals 40.078,0 m.kr. og urðu því 135,8 m.kr. umfram fjárheimildir ársins. Sundurliðun er sem hér greinir:

	Fjárlög	Fjárheimild	Reikningur	Frávik
Sértekjur	0	0	(15.057)	15.057
Laun og launatengd gjöld	0	0	2.651	(2.651)
Önnur rekstrargjöld	6.488.200	6.878.825	7.356.426	(477.601)
Tilfærslur	<u>29.563.200</u>	<u>33.063.300</u>	<u>32.733.942</u>	<u>329.358</u>
	<u>36.051.400</u>	<u>39.942.125</u>	<u>40.077.962</u>	<u>(135.836)</u>

Fjárheimildir og rekstur sundurliðað eftir viðfangsefnum fjárlaga í þús.kr. er með eftirgreindum hætti:

	Fjárlög	Fjárheimild	Reikningur	Frávik
111 Lækniskostnaður	9.272.600	10.360.525	10.282.091	78.435
115 Lyf	7.859.800	8.459.800	8.362.349	97.451
116 Lyf með S-merkingu	6.266.400	7.223.400	7.250.791	(27.391)
121 Hjálpartæki og næring	3.564.300	4.014.300	4.249.953	(235.653)
125 Hjúkrun í heimahúsum	250.900	258.400	247.114	11.286
131 Þjálfun	2.417.100	2.684.800	2.668.654	16.146
135 Tannlækningar	2.964.400	3.124.400	3.157.442	(33.042)
141 Sj.flutn. og ferðir innanlands	773.900	773.900	783.751	(9.851)
145 Brýn meðferð erlendis	1.665.600	2.005.600	1.878.644	126.956
151 Sj.kostn. v/veik. og slysa erl.	451.000	451.000	505.848	(54.848)
155 Sjúkradagpeningar	324.800	324.800	361.693	(36.893)
191 Annað	240.600	261.200	343.687	(82.487)
Seld hjálpartæki	0	0	(112)	112
Fjármagnsliðir	0	0	(13.943)	13.943
	<u>36.051.400</u>	<u>39.942.125</u>	<u>40.077.962</u>	<u>(135.836)</u>

Skýringar

Sundurliðanir

1. Lækniskostnaður

Lækniskostnaður hækkaði um 13,7% á milli ára eða um 1.236,2 m.kr. í samanburði við 9,1% hækkun milli áráanna 2014 og 2015. Kostnaður vegna klínískra sérfræðinga hækkaði um 12,9% eða um 730,7 m.kr. miðað við 10,8% hækkun frá fyrra ári. Að meðaltali hækkaði hluti SÍ um 6,5% vegna hækkunar á einingarverði í rammasamningi sérfræðilækna en magnbreyting á milli ára var 3,8%. Hluti SÍ af heildarkostnaði við sérfræðilæknaþjónustu var 70,6% árið 2016 en 70,5% árið 2015. Kostnaður vegna rannsókna hækkaði um 6,3% eða um 52,9 m.kr. og kostnaður vegna myndgreiningar hækkaði um 14,8% eða um 143,2 m.kr. frá fyrra ári. Einingarverð á myndgreiningu hækkaði á milli ára um 4,7% en einingarverð rannsókna hækkaði að meðaltali um 4% á milli ára. Á árinu var gert átak í að vinna á biðlistum vegna augasteinaaðgerða og nam kostnaður vegna þeirra 77,9 m.kr. Kostnaður vegna rannsókna sjúkrastofnana hækkaði um 44,5% eða um 135,9 m.kr. frá fyrra ári. Kostnaður vegna aðgerða á sjúkrahúsum hækkaði um 48,9% eða um 55,9 m.kr. frá fyrra ári. Það skýrist alfarið af samningi milli SÍ og Landspítala um aortulokuskípti, en þeim fjölgaði úr 9 á árinu 2015 í 21 aðgerð á árinu 2016.

	2016	2015
Sjálfstætt starfandi heimilislæknar	287.799.840	251.595.783
	<u>287.799.840</u>	<u>251.595.783</u>
<i>Sérfræðingar:</i>		
Sérfræðingar, klínískir	6.383.084.032	5.652.395.361
Sérfræðingar, rannsóknir	898.552.475	845.647.084
Sérfræðingar, röntgen	1.110.907.168	967.682.343
Sérfræðingar, efniskaup	582.133.316	536.014.943
	<u>8.974.676.991</u>	<u>8.001.739.731</u>
<i>Annað:</i>		
Aðgerðir á sjúkrahúsum	170.271.154	114.342.641
Endurgreiðslur til sjúklinga v/afsláttarkorta og lækniskostn.	393.296.167	357.076.054
Rannsóknir sjúkrastofnana vegna sjálfstætt starfandi lækna	441.471.143	305.573.490
Annað greitt læknum.	9.415.570	11.442.352
Aðrar heilbrigðisstéttir	5.160.000	4.112.920
	<u>1.019.614.034</u>	<u>792.547.457</u>
	<u>10.282.090.865</u>	<u>9.045.882.971</u>

Skýringar

2. Lyf

Lyfjakostnaður lækkaði um 2,3% milli ára eða um 195,1 m.kr. í samanburði við 2,0% hækkun milli áráanna 2014 og 2015. Gengisþróun var mjög hagfelld árinu þar sem evran var 7,8% ódýrari árið 2016 en árið 2015. Lyfjanotkun jókst þó umtalsvert eða um 5,8% mælt í DDD (skilgreindum dagskömmtum skv. WHO) og hefði gengistyrking krónunnar ekki komið til þá hefði lyfjakostnaður aukist frá fyrra ári.

	2016	2015
Meltingarfæra- og efnaskiptalyf	1.223.432.169	1.181.429.025
Hjarta- og æðasjúkdómalyf	885.001.985	906.686.814
Tauga- og geðlyf	2.570.301.178	2.762.638.622
Öndunarfæralyf	917.160.710	1.004.134.357
Önnur lyf	2.766.453.213	2.702.601.978
	<u>8.362.349.255</u>	<u>8.557.490.796</u>

3. Lyf með S-merkingu

Kostnaður við lyf með S-merkingu og leyfisskyld lyf hækkaði frá fyrra ári um 10,4% eða um 685,5 m.kr. í samanburði við 2,1% hækkun milli áráanna 2014 og 2015. Ástæða kostnaðaraukningar má rekja til ákvörðunar stjórnvalda um innleiðingu fleiri nýrra leyfisskyldra lyfja á árinu og áframhaldandi kostnaðaráhrif vegna nýrra lyfja sem samþykkt voru til innleiðingar á árinu 2015 og eru enn í innleiðingarfasa. Lyf með S-merkingu og leyfisskyld lyf eru lyf sem gefin á dag- og göngudeildum Landspítala og Sjúkrahússins á Akureyri. Einnig er hægt að fá ákveðin S-merkt lyf og leyfisskyld lyf í lyfjaverslunum en sú breyting varð með nýju fyrirkomulagi 2015 um greiðsluþátttöku Sjúkratrygginga.

Landspítali	4.796.848.150	4.176.961.032
Sjúkrahúsið á Akureyri	362.843.812	385.563.172
Aðrar sjúkrastofnanir	243.282.727	110.196.562
Aðrir söluaðilar S merktra lyfja	1.847.816.708	1.892.590.175
	<u>7.250.791.397</u>	<u>6.565.310.941</u>

4. Hjálpartæki og næring

Hækkun heildarkostnaðar vegna hjálpartækja og næringar nam um 16,1% eða 588,9 m.kr. á milli ára í samanburði við 6,6% hækkun á milli áráanna 2014 og 2015. Þar af hækkaði rekstur Hjálpartækjamiðstöðvarinnar um 6,3 m.kr. eða 1,2%.

Hjálpartæki	3.468.374.880	2.880.386.142
Næring og sérfaði	238.364.198	243.747.081
Rekstur hjálpartækjamiðstöðvar	543.213.583	536.879.890
	<u>4.249.952.661</u>	<u>3.661.013.113</u>

Skýringar

5. Hjúkrun í heimahúsum

Kostnaður vegna heimahjúkrunar hækkaði um 19,7 m.kr. eða 8,6% á árinu 2016 í samanburði við 12,6% hækkun milli áráanna 2014 og 2015.

	2016	2015
Hjúkrun vegna langvinnra alvarlegra sjúkdóma	224.187.273	205.981.606
Aðstaða og samráð á heilbr.stofn. vegna heimahjúkrunar	22.926.855	21.474.186
	<u>247.114.128</u>	<u>227.455.792</u>

6. Þjálfun

Heildarkostnaður vegna þjálfunar hækkaði um 393,4 m.kr. eða um 17,3% á milli ára samanborið við 14,5% hækkun milli áráanna 2014 og 2015. Sjúkraþjálfun hækkaði um 17,1% frá fyrra ári eða um 352,8 m.kr. Fjöldi einstaklinga í sjúkraþjálfun jókst um 5,4% árið 2016 og fjöldi koma um 5,1%. Einingaverð í sjúkraþjálfun og iðjuþjálfun hækkaði um 8,8% milli áráanna 2015 og 2016. Talþjálfun hækkaði um 24,6% eða um 34,6 m.kr. samanborið við 37,2% hækkun milli áráanna 2014 og 2015. Aukinn kostnað vegna talþjálfunar má skýra með auknum fjölda talmeinafræðinga sem eru á rammamningi Sí og biðlistar eftir talþjálfum hafa styst. Fjöldi einstaklinga í talþjálfun jókst um 17% árið 2016 og fjöldi koma um 16,2%. Einingarverð í talþjálfun hækkaði um 3,6% frá fyrra ári.

Sjúkraþjálfun	2.416.985.294	2.064.205.646
Iðjuþjálfun	32.699.203	29.070.107
Talþjálfun	175.263.585	140.675.643
Endurgreiðsla á sjúklingahluta þjálfunar	921.576	843.604
Ýmis önnur þjálfun	42.784.472	40.493.491
	<u>2.668.654.130</u>	<u>2.275.288.491</u>

Skýringar

7. Tannlæknakostnaður

Kostnaður vegna tannlækninga hækkaði um 352,9 m.kr. eða 12,6% á árinu 2016 í samanburði við 14,6% hækkun á milli árána 2014 og 2015. Kostnaður vegna tannlækninga barna hækkaði um 18,7% eða um 301,6 m.kr. frá fyrra ári. Gerður var samningur við Tannlæknafélag Íslands á árinu 2013 um frjár tannviðgerðir barna yngri en 18 ára og koma árgangar barna inn í þetta samkomulag í áföngum til ársins 2018. Á árinu 2017 bættust síðustu árgangarnir við og má rekja kostnaðaraukningu að einhverju leyti til þess. Lífeyrisþegum sem fengu endurgreiðslur vegna tannlækninga fjölgaði um tæp 8% milli árána 2015 og 2016 og greiðslur til þeirra hækkuðu um 8,9%.

<i>Tannlækningar fyrir börn, unglinga, aldraða og öryrkja</i>	2016	2015
Börn og unglíngar 17 ára og yngri, 60-100%	1.911.125.151	1.609.480.687
Elli- og örorkulífeyrisþegar á stofnunum, 100%	34.911.629	33.167.372
Elli- og örorkulífeyrisþegar með tekjutryggingu, 75%	462.948.589	420.164.419
Elli- og örorkulífeyrisþegar án tekjutryggingar, 50%	103.659.230	99.108.359
Gæða- og árangursmat	0	55.350
	<u>2.512.644.599</u>	<u>2.161.976.187</u>
<i>Tannlækningar vegna alvarlegra afleiðinga meðfæddra galla, sjúkdóma og slysa</i>		
Börn umfl. 1-3 og andlega þroskah. á visth./sambýlum 90%	12.323.839	11.057.656
Tannréttingar	422.994.726	499.911.600
Aðrar tannlækningar en tannréttingar	209.478.902	131.596.160
	<u>644.797.467</u>	<u>642.565.416</u>
	<u>3.157.442.066</u>	<u>2.804.541.603</u>

8. Sjúkraflutningar og ferðir innanlands

Kostnaður vegna sjúkraflutninga og ferðakostnaðar sjúklinga innanlands hækkaði um 19,6 m.kr. eða um 2,6% frá fyrra ári, miðað við 6,9% hækkun milli árána 2014 og 2015.

Sjúkraflutningar	301.258.844	307.569.126
Ferðakostnaður	481.236.912	455.609.151
Dvalarkostnaður vegna sjúkrahúsinnlagnar barna	1.255.621	996.868
	<u>783.751.377</u>	<u>764.175.145</u>

Skýringar

9. Brýn meðferð erlendis

Fjárlagaliðurinn Brýn meðferð erlendis felur í sér erlendan og innlendan sjúkrakostnað. Innlendi kostnaðurinn byggir m.a. á samningum við Landspítala um sjúkdómsmeðferð sem áður fór fram erlendis. Heildarliðurinn hækkaði um 8,1 m.kr. frá fyrra ári, eða um 0,4%. Kostnaður vegna sjúkdómsmeðferða erlendis hækkaði um 65,1 m.kr. eða 4,3% frá fyrra ári í samanburði við 15,5% lækkun milli árána 2014 og 2015. Þar af er kostnaður að fjárhæð 14,1 m.kr. sem er vegna nýrra reglugerða um lækni meðferð yfir landamæri innan EES. Þá hafa komið upp fleiri mjög kostnaðarsöm mál en oft áður. Innlendi sjúkrakostnaðurinn lækkaði um 15,3% frá fyrra ári eða um 57,0 m.kr.

<i>Erlendur sjúkrakostnaður:</i>	2016	2015
Sjúkdómsmeðferð	911.826.568	901.647.320
Lífæraflutningar og mergskipti	354.592.117	353.592.787
Ferðakostnaður	283.366.611	243.559.825
Lækni meðferð yfir landamæri innan EES	14.104.146	0
	<u>1.563.889.442</u>	<u>1.498.799.932</u>
<i>Innlendur sjúkrakostnaður:</i>		
Beinmergsgræðsla	179.115.210	175.332.200
Nýrnaígræðsla	56.723.745	87.844.400
Kuðungsgræðsla	31.602.760	21.310.489
Góðkynja æxli	37.882.579	0
Tavi aðgerðir	0	34.996.500
Aðrar meðferðir	9.430.501	52.222.015
	<u>314.754.795</u>	<u>371.705.604</u>
	<u>1.878.644.237</u>	<u>1.870.505.536</u>

10. Sjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis

Heildarsjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis hækkaði um 11,8 m.kr. eða 2,4% frá fyrra ári miðað við 14,8% hækkun milli árána 2014 og 2015. Sjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis utan EES hækkaði um 9,0 m.kr. frá fyrra ári eða um 5,7% í samanburði við 137,2% hækkun milli árána 2014 og 2015. Fjöldi sjúkratryggðra sem notuðu þjónustu erlendis utan EES dróst saman frá fyrra ári en á móti kom að um dýrari meðferðir var að ræða.

<i>Sjúkrakostnaður vegna veikinda og slysa erlendis utan EES</i>	2016	2015
Námsmenn	67.205.334	68.445.991
Lífeyrisþegar með tekjutryggingu	61.374.695	41.720.827
Aðrir ferðamenn	39.130.780	48.500.747
	<u>167.710.809</u>	<u>158.667.565</u>
<i>Sjúkrakostnaður vegna alþjóðlegra samninga</i>		
Danmörk	37.616.882	38.097.359
Finnland	8.807.149	6.980.018
Noregur	45.584.185	30.287.501
Svíþjóð	48.557.863	23.131.279
Grænland	2.906.672	2.033.425
Færeyjar	7.346.626	3.041.513
Heimflutningur norðurlandabúa	9.679.760	5.689.937
	<u>160.499.137</u>	<u>109.261.032</u>
EES-lönd	177.637.638	226.134.793
	<u>338.136.775</u>	<u>335.395.825</u>
	<u>505.847.584</u>	<u>494.063.390</u>

Skýringar

11. Sjúkradagpeningar

Kostnaður vegna sjúkradagpeninga hækkaði um 37,8 m.kr. eða 11,7% á milli ára í samanburði við 12,8% hækkun á milli árunna 2014 og 2015. Sjúkradagpeningar hækkuðu um 10,0% í ársbyrjun 2016. Sjúkradagpeningar greinast þannig:

	2016	2015
Fullir sjúkradagpeningar	298.472.720	266.232.649
Hálfir sjúkradagpeningar	58.393.764	54.552.675
Annar kostnaður	4.826.521	3.058.124
	<u>361.693.005</u>	<u>323.843.448</u>

12. Annað

Líðurinn Annað hækkaði um 58,7 m.kr. eða 20,6% milli árunna 2015 og 2016. Kostnaður vegna fæðinga og sængurlegu í heimahúsum hækkaði um 21,4 m.kr. eða 10,7% frá fyrra ári, samanborið við 1,8% hækkun milli árunna 2014 og 2015. Kostnaður vegna húðsjúkdómameðferða hækkaði um 5,3 m.kr. eða 11,8% miðað við 29,7% hækkun milli ára 2014 og 2015. Kostnaður vegna hreyfiseðla hækkaði um 13,6 m.kr. frá fyrra ári eða 41,0%. Þá hefur kostnaður vegna göngudeildarþjónustu áfengis- og fíkniefnameðferðar fallið niður þar sem samningi við SÁÁ var sagt upp.

Kostnaður vegna fæðinga og sængurlegu í heimahúsum.

Aðstoð ljósmæðra við sængurkonur í heimahúsum	220.892.310	199.463.906
	<u>220.892.310</u>	<u>199.463.906</u>

Sérstök húðsjúkdómameðferð

Húðsjúkdómameðferð, ljósaböð	50.506.740	45.169.884
	<u>50.506.740</u>	<u>45.169.884</u>

Annar kostnaður

Hreyfiseðlar	46.882.743	33.261.016
Túlkaþjónusta	24.133.668	0
Afskriftir	192.209	102.148
Lífeyrishækkanir	1.079.043	956.238
Göngudeildarþjónusta áfengis- og fíkniefnameðferðar	0	6.028.963
	<u>72.287.663</u>	<u>40.348.365</u>

	<u>343.686.713</u>	<u>284.982.155</u>
--	--------------------	--------------------

13. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur og aðrar fjármunatekjur	14.944.719	7.517.031
Gengismunur og verðbreyting	(1.001.306)	(1.269.302)
	<u>13.943.413</u>	<u>6.247.729</u>

Skýringar

14. Langtímakrafa

Í samningi um sölu á insúlíndælum er tekið fram að Inter Medica mun greiða andvirði sölnnar á 4 árum, 2015 - 2018. Afborgun ársins 2017 er 20,0 m.kr.

15. Staða við ríkissjóð

Í efnahagsreikningi er gerð sérstök grein fyrir greiðslustöðu Sjúkratrygginga gagnvart ríkissjóði. Þannig eru greiðslur og framlag færð um viðskiptareikning ríkissjóðs í reikningsskilum fjárlagaliðarins. Í árslok 2016 nam inneign Sjúkratrygginga hjá ríkissjóði 4.533,7 m.kr. og hafði hún batnað um 4.424,4 m.kr. á árinu.

Staða 1. janúar 2016	109.381.485
Fjárheimildir í lokafjárlögum 2015	1.181.636.418
Ríkisframlag	39.942.125.396
Greiðslur	(38.051.400.000)
Millifærslur	1.352.004.941
Staða 31. desember 2016	<u>4.533.748.240</u>

16. Eigið fé

Skilgreining á framlagi ríkissjóðs og færsluaðferð leiðir það af sér að höfuðstóll Sjúkratrygginga sýnir uppsafnaðan tekjuafgang þeirra gagnvart fjárlögum og fjárheimildum. Í lok ársins 2016 sýnir höfuðstóll fjárlagaliðarins að 57,9 m.kr. hafa verið notaðar umfram fjárheimildir ársins 2016.

Höfuðstóll

Höfuðstóll 1. janúar 2016	(1.181.636.418)
Fjárheimildir í lokafjárlögum 2015	1.181.636.418
Tekjuafgangur fyrir ríkisframlag	(40.077.961.874)
Ríkisframlag	39.942.125.396
Höfuðstóll 31. desember 2016	<u>(135.836.478)</u>

Fimm ára yfirlit í m.kr. á verðlagi hvers árs:

	2016	2015	2014	2013	2012
Rekstur					
Tekjur		5	57	0	0
Gjöld	(40.078)	(36.868)	(34.668)	(32.178)	(30.934)
Tekjuafgangur	(40.078)	(36.863)	(34.611)	(32.178)	(30.934)
Ríkisframlag	39.942	35.682	33.402	32.464	30.512
Tekjuafgangur ársins	<u>(136)</u>	<u>(1.182)</u>	<u>(1.209)</u>	<u>286</u>	<u>(422)</u>
Efnahagur					
Langtímakröfur	24	44	52	0	0
Veltufjármunir	5.401	2.612	750	1.655	1.776
Eignir alls	<u>5.425</u>	<u>2.656</u>	<u>802</u>	<u>1.655</u>	<u>1.776</u>
Höfuðstóll	(136)	(1.182)	(1.209)	286	(422)
Skammtímaskuldir	5.561	3.838	2.010	1.369	2.199
Eigið fé og skuldir alls	<u>5.425</u>	<u>2.656</u>	<u>802</u>	<u>1.655</u>	<u>1.776</u>

Slysatryggingar - ársreikningur 2016

Fjárlagaliðurinn 08-208, Slysatryggingar heyrði undir velferðarráðuneytið árið 2016 sem er síðasta árið sem gerður er ársreikningur fyrir þennan fjárlagalið. Í tengslum við gildistöku nýrra laga um opinber fjármál var tekin ákvörðun að einfalda framsetningu fjárlaga með því að fækka fjárlagaviðföngum. Frá árinu 2017 sameinast Slysatryggingar, Sjúklingatrygging og sjúkradagpeningar úr Sjúkratryggingum í fjárlagaliðinn 08-211, Bætur vegna slysa og veikinda. Um Slysatryggingar gildir IV. kafli laga nr. 100/2007 um almannatryggingar. Sjúkratryggingar Íslands annast greiðslur til þeirra sem öðlast réttindi samkvæmt þessum lögum.

Á árinu 2016 varð 274,5 m.kr. tekjuafgangur af rekstri Slysatrygginga. Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir stofnunarinnar 327,0 m.kr., skuldir 52,5 m.kr. og eigið fé nam 274,5 m.kr. í árslok 2016.

Stjórn, forstjóri og aðalbókari Sjúkratrygginga Íslands staðfesta ársreikning fjárlagaliðarins Slysatryggingar fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 10. ág. 2017

Brynhildur S. Björnsdóttir
formaður.

Berglind Hallgrímsdóttir.

Birna Kr. Svavarsdóttir.

Guðmundur Magnússon.

Hákon Stefánsson.

Steingrímur Ari Arason,
forstjóri.

Elisabet H. Guðmundsdóttir,
aðalbókari.

Áritun ríkisendurskoðanda

Til stjórnar Slysatrygginga

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning fjárlagaliðarins 08-208 Slysatryggingar fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Við staðfestum að samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrsu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu fjárlagaliðarins 08-208 Slysatryggingar 31. desember 2016, afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháðir fjárlagaliðnum 08-208 Slysatryggingum og í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að undirbyggja álit okkar.

Ábyrgð stjórnar á ársreikningnum

Stjórn er ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Hún er einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Áritun ríkisendurskoðanda frh.

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit okkar. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Könnum hvort rekstur og umsvif séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjáraukalaga og annarra laga, lögmat fyrirmæli, samninga og starfsvenjur þar sem það á við.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur fyrir opinbera aðila.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og mikilvæg atriði sem kunna að koma upp við endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, 10.8.2017

Sveinn Arason,
ríkisendurskoðandi.

Rekstrarreikningur árið 2016

Tekjur	Skýr.	2016	2015
Markaðar tekjur (laun og aflahlutur sjómanna, iðgjöld)	1	277.965.867	55.629.086
Sértekjur (heimilstryggingar, iðgjöld)		<u>81.154.006</u>	<u>70.973.709</u>
		<u>359.119.873</u>	<u>126.602.795</u>
Gjöld			
Bætur vegna lækni- og sjúkrakostnaðar	2	299.935.150	275.216.881
Bætur vegna framfærslu	3	374.796.876	362.851.011
Launþegar, sjómenn skv. 67. gr. almannatryggingalaga	4	<u>100.888.562</u>	<u>92.968.941</u>
		775.620.588	731.036.833
Stjórnunarkostnaður	5	66.000.000	85.000.000
Afskriftir iðgjalda	6	<u>532.847</u>	<u>239.746</u>
		<u>842.153.435</u>	<u>816.276.579</u>
Tekjuhalli fyrir hreinar fjármunatekjur		(483.033.562)	(689.673.784)
Fjármunatekjur (gengishagnaður)		(818.721)	0
(Tekjuhalli) tekjuafgangur fyrir ríkisframlag		(482.214.841)	(689.673.784)
Ríkisframlag		<u>756.700.000</u>	<u>689.900.000</u>
Tekjuafgangur ársins		<u>274.485.159</u>	<u>226.216</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

Eignir	Skýr.	2016	2015
Veltufjármunir			
Ríkissjóður	7	295.933.790	39.498.963
Iðgjöld, óinnheimt	6	29.262.848	23.947.207
Skammtímakröfur, aðrar		1.847.849	1.831.541
		<u>327.044.487</u>	<u>65.277.711</u>
Eignir alls		<u>327.044.487</u>	<u>65.277.711</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
<i>Höfuðstóll:</i>			
Höfuðstóll í ársbyrjun		226.216	140.547.277
Niðurfelldar fjárheimildir skv. lokafjárlögum	(	226.216)	(140.547.277)
Tekjuafgangur ársins		274.485.159	226.216
Höfuðstóll	8	<u>274.485.159</u>	<u>226.216</u>
Eigið fé		<u>274.485.159</u>	<u>226.216</u>
Skuldir			
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir		52.559.328	65.051.495
Skuldir		<u>52.559.328</u>	<u>65.051.495</u>
Eigið fé og skuldir alls		<u>327.044.487</u>	<u>65.277.711</u>

Sjóðstreymi árið 2016

Rekstrarhreyfingar	Skýr.	2016	2015
<i>Veltufé frá rekstri:</i>			
Tekjuafgangur ársins.....		274.485.159	226.216
Veltufé frá rekstri		274.485.159	226.216
<i>Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:</i>			
Skammtímakröfur lækkun/(hækkun).....	(	5.331.949)	3.949.189
Viðskiptaskuldir (lækkun)/hækkun.....	(	12.492.167)	9.412.144
	(	17.824.116)	13.361.333
Handbært fé frá rekstri		256.661.043	13.587.549
Fjármögnunarhreyfingar			
<i>Breyting á stöðu við ríkissjóð</i>			
Framlag ríkissjóðs.....	(	756.700.000)	(689.900.000)
Greitt úr ríkissjóði.....		500.038.957	676.312.451
Fjármögnunarhreyfingar	(	256.661.043)	(13.587.549)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé.....		0	0
Handbært fé í ársbyrjun.....		0	0
Handbært fé í lok ársins		0	0

Skýringar

Reikningsskilaáðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Slysatrygginga er gerður í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997, lög um ársreikninga, nr. 3/2006 og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga, nr. 696/1996.

Samkvæmt fjárreiðulögum eiga A-hluta ríkisstofnanir ekki að eignfæra varanlega rekstrarfjármuni heldur skulu þeir gjaldfærðir á kaupári. Stofnanirnar eiga almennt ekki að taka lán til langs tíma og mega ekki gangast undir skuldbindingar til lengri tíma nema með heimild í fjárlögum.

Skattar

Fjárlagaliðurinn er undanþeginn álagningu tekjuskatts.

Skráning tekna

Tekjur Slysatrygginga eru bókaðar í þeim mánuði, sem þær berast.

Skráning gjalda

Gjöld eru almennt bókuð þegar reikningar berast stofnuninni. Í lok ársins eru áfallin gjöld, er tilheyra viðkomandi rekstrarári, færð á rekstrarreikning og sem ógreidd gjöld í árslok.

Skammtímakröfur

Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta þar sem við á.

Handbært fé

Slysatryggingar halda engan sjóð og eru með fjárvörslu hjá fjárlagalið 08-206 Sjúkratryggingum.

Skammtímaskuldir

Skammtímaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta þar sem við á.

Bókhald og fjárvarsla

Sjúkratryggingar Íslands ríkisins annast bókhalds- og greiðsluþjónustu fyrir Slysatryggingar.

Skýringar

Fjárheimildir og rekstur

Fjárveitingar á fjárlögum til Slysaftrygginga námu samtals 756,7 m.kr. og þar af voru 66,0 m.kr. til stjórnunarkostnaðar.

Rekstrargjöld, að frádrögnum sértekjum, námu samtals 482,2 m.kr. og urðu því 274,5 m.kr. innan fjárheimilda ársins. Sundurliðun er sem hér greinir:

Í þús. kr.	Fjárlög	Fjárheimild	Reikningur	Frávik
Ríkistekjur	(279.000)	(285.000)	(277.966)	(7.034)
Sértekjur	(65.000)	(65.000)	(81.154)	16.154
Önnur rekstrargjöld	0	0	66.000	(66.000)
Tilfærslur	1.100.700	1.106.700	775.335	331.365
	<u>756.700</u>	<u>756.700</u>	<u>482.215</u>	<u>274.485</u>

Rekstrarreikningur sundurliðaður eftir viðfangsefnum í þús.kr.:

	Fjárheimild	2016	2015
Markaðar tekjur	(285.000)	(277.966)	(55.629)
Sértekjur	(65.000)	(81.154)	(70.974)
111 Bætur vegna læknis- og sjúkrakostnaðar	326.100	299.935	275.217
111 Bætur vegna læknis- og sjúkrak. gengishagn.	0	(819)	0
115 Bætur til framfærslu	429.600	374.797	362.851
116 Kaup og aflahlutur sjómanna	285.000	100.889	92.969
121 Stjórnunarkostnaður	66.000	66.000	85.000
Afskriftir iðgjalda	0	533	240
	<u>756.700</u>	<u>482.215</u>	<u>689.674</u>

Sundurliðanir

1. Markaðar tekjur

Markaðar tekjur slysaftrygginga námu 278,0 m.kr. Þær hækkuðu um 222,3 m.kr. eða nærri fimmfölduðust á milli ára. Ástæður þess eru að álagning vegna áranna 2014 og 2013 var lækkuð á árinu 2015 en álagning ársins 2014 var 236,5 m.kr. Hér er um að ræða iðgjöld vegna launa og aflahluts sjómanna skv. 67. gr. almannatryggingalaga og koma til greiðslu samkvæmt skilgreinum frá Fjársýslu ríkisins.

Skýringar

2. Bætur vegna læknis- og sjúkrakostnaðar

Bætur vegna læknis- og sjúkrakostnaðar hækkðu um 24,7 m.kr. frá fyrra ári eða 9,0% í samanburði við 1,9% hækkun milli áráanna 2014 og 2015. Sundurliðun er eftirfarandi:

	2016	2015
Atvinnurekendur aðrir en bændur	4.233.007	3.632.795
Stjórnendur bifreiða	5.603.965	5.849.404
Stjórnendur annarra ökutækja	1.739.687	5.435.447
Íþróttamenn	3.925.830	5.735.258
Launþegar, sjómenn	45.556.514	41.331.936
Launþegar, aðrir en sjómenn	215.215.892	190.835.671
Heimilistrygging	16.470.733	14.573.168
Björgunarmenn	498.866	187.797
Nemendur við iðnnám	0	189.091
Íþróttamenn í vinnu	518.572	1.578.879
Bændur, makar þeirra og börn	3.391.774	3.466.365
Lausavinna	242.117	83.200
Sjúklingatrygging fyrir 1. janúar 2002	2.216.238	2.150.942
Slys erlendis	321.955	166.928
	<u>299.935.150</u>	<u>275.216.881</u>

3. Bætur til framfærslu

Bætur til framfærslu hækkðu um 11,9 m.kr. frá fyrra ári eða 3,3% miðað við 8,2% lækkun milli áráanna 2014 og 2015. Í árslok 2016 voru áætlaðar og færðar til gjalda og skulda eingreiðslur örorkubóta að fjárhæð 33,5 m.kr. Sundurliðun er eftirfarandi:

Atvinnurekendur aðrir en bændur	6.656.051	8.218.222
Stjórnendur bifreiða	10.100.304	9.619.992
Stjórnendur annarra ökutækja	592.800	540.384
Íþróttamenn	6.058.227	5.735.643
Launþegar, sjómenn	59.028.172	55.297.276
Launþegar, aðrir en sjómenn	259.928.625	254.382.488
Heimilistrygging	16.692.886	13.622.216
Björgunarmenn	765.348	4.215.844
Íþróttamenn í vinnu	1.433.526	2.414.200
Bændur, makar þeirra og börn	3.937.114	6.755.314
Sjúklingatrygging fyrir 1. janúar 2001	9.603.823	2.049.432
	<u>374.796.876</u>	<u>362.851.011</u>

Skýringar

4. Launþegar, sjómenn

Bætur vegna kaups og aflahlutar sjómanna skv. 67. gr. almannatryggingalaga hækkuðu milli ára um 7,9 m.kr. eða 8,5% í samanburði við 10,9% hækkun milli árána 2014 og 2015. Hluttur slysatrygginga í kaupi og aflahlut sjómanna fyrir árið 2016 nam 5,6 m.kr.

	2016	2015
Laun og aflahlutur lögskráðra sjómanna	103.810.511	97.299.304
Laun og aflahlutur, viðbót	2.697.292	0
	<u>106.507.803</u>	<u>97.299.304</u>
Hluttur slysatrygginga í kaupi og aflahlut	(5.619.241)	(4.330.363)
	<u>100.888.562</u>	<u>92.968.941</u>

5. Stjórnunarkostnaður

Stjórnunarkostnaður, kostnaðarhlutdeild slysatrygginga í rekstri Sjúkratrygginga Íslands, var 66 m.kr. árið 2016 miðað við 85,0 m.kr. árið áður.

6. Iðgjöld, staða

Iðgjöld heimilistrygginga er valkvæð trygging sem einstaklingar ákveða að taka við útfyllingu skattframtals. Álagning er ákvörðuð í álagningavinnslu skattyfirvalda. Iðgjöld slysatrygginga sjómanna er hluti af álögðu tryggingagjaldi. Álagning er ákvörðuð af skattyfirvöldum. Afskriftir voru kr. 532.847 árið 2016 fyrir báðar tryggingarnar og eru þær ákveðnar af sýslumönnum og Tollstjóranum í Reykjavík.

	Iðgjöld heimilistrygg.	Iðgjöld sjómenn	Iðgjöld samtals 2016	Iðgjöld samtals 2015
Staða 1/1	6.373.947	17.573.260	23.947.207	27.907.984
Álagning	81.154.006	277.965.867	359.119.873	126.602.795
Innheimt	(80.605.404)	(272.665.982)	(353.271.386)	(130.323.826)
Afskrifað	(363.908)	(168.939)	(532.847)	(239.746)
	<u>6.558.641</u>	<u>22.704.206</u>	<u>29.262.847</u>	<u>23.947.207</u>

Skýringar

7. Staða við ríkissjóð

Í efnahagsreikningi er gerð sérstök grein fyrir greiðslustöðu slysatrygginga gagnvart ríkissjóði. Þannig eru greiðslur og framlag færð um viðskiptareikning ríkissjóðs í reikningsskilum fjárlagaliðarins. Í árslok 2016 nam inneign slysatrygginga hjá ríkissjóði 295,9 m.kr. og hafði staðan batnað um 256,4 m.kr. á árinu.

Staða 1. janúar 2016	39.498.963
Lokafjárlög 2015	(226.216)
Ríkisframlag	756.700.000
Markaðar tekjur, innheimtar af ríkissjóði	272.665.982
Greiðslur	(1.100.700.000)
Millifærslur	327.995.061
Staða 31. desember 2016	<u>295.933.790</u>

8. Eigið fé

Skilgreining á framlagi ríkissjóðs og færsluaðferð leiðir það af sér að höfuðstóll slysatrygginga sýnir uppsafnaðan tekjuafgang fjárlagaliðarins gagnvart fjárlögum og fjárheimildum. Í lok ársins 2016 sýnir höfuðstóll fjárlagaliðarins ónotaða fjárheimild að fjárhæð 274,5 m.kr. sem skýrist af tekjuafgangi ársins.

Höfuðstóll

Höfuðstóll 1. janúar 2016	226.216
Lokafjárlög 2015	(226.216)
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag	(482.214.841)
Ríkisframlag	756.700.000
Höfuðstóll 31. desember 2016	<u>274.485.159</u>

Fimm ára yfirlit í m.kr. á verðlagi hvers árs:

	2016	2015	2014	2013	2012
Rekstur					
Tekjur	359	127	305	247	234
Gjöld	(842)	(816)	(834)	(809)	(741)
Tekjuafgangur	<u>(483)</u>	<u>(690)</u>	<u>(529)</u>	<u>(562)</u>	<u>(507)</u>
Ríkisframlag	757	690	670	697	671
Tekjuafgangur ársins	<u>274</u>	<u>0</u>	<u>141</u>	<u>135</u>	<u>164</u>
Efnahagur					
Veltufjármunir	327	65	196	218	247
Eignir alls	<u>327</u>	<u>65</u>	<u>196</u>	<u>218</u>	<u>247</u>
Höfuðstóll	274	0	141	135	164
Skammtímaskuldir	53	65	56	84	82
Eigið fé og skuldir alls	<u>327</u>	<u>65</u>	<u>196</u>	<u>218</u>	<u>247</u>

Sjúklingatrygging - ársreikningur 2016

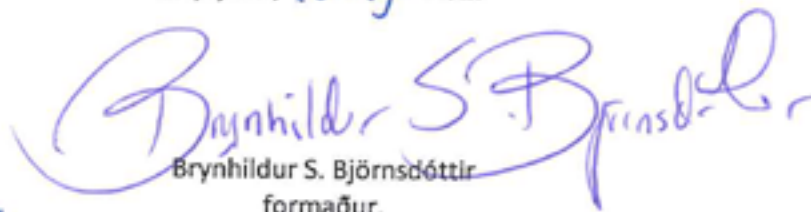
Skýrsla stjórnenda og staðfesting ársreiknings

Fjárlagaliðurinn 08-209 Sjúklingatrygging, heyrði undir heilbrigðisráðuneytið árið 2016 sem er síðasta árið sem gerður er ársreikningur fyrir þennan fjárlagalið. Frá árinu 2017 sameinast hann Slysatryggingum og sjúkradagpeningum úr Sjúkratryggingum í fjárlagaliðnum 08-211, Bætur vegna slysa og veikinda. Um Sjúklingatryggingu gilda lög nr. 111/2000 og lög um skaðabætur nr. 50/1993. Sjúkratryggingar Íslands annast greiðslur til þeirra sem óðlast réttindi samkvæmt þessum lögum.

Á árinu varð 59,3 m.kr. tekjuafgangur af rekstri Sjúklingatryggingar. Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir fjárlagaliðarins 113,3 kr., skuldir 54,0 m.kr. og eigið fé var jákvætt um 59,3 m.kr. í árslok 2016.

Stjórn, forstjóri og aðalbókari Sjúkratrygginga Íslands staðfesta ársreikning fjárlagaliðarins Sjúklingatryggingar fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 10. ág. 2017

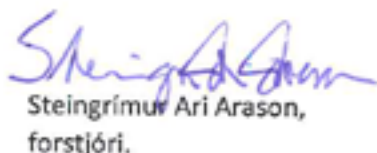

Brynhildur S. Björnsdóttir
formaður.

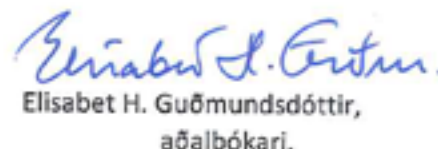

Berglind Hallgrímsdóttir.

Birna Kr. Svavarsdóttir.

Guðmundur Magnússon.

Hákon Stefánsson.

Steingrímur Ari Arason,
forstjóri.

Elisabet H. Guðmundsdóttir,
aðalbókari.

Áritun ríkisendurskoðanda

Til stjórnar Sjúklingatryggingar

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning fjárlagaliðarins 08-209 Sjúklingatryggingar fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Við staðfestum að samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrsu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu fjárlagaliðarins 08-209 Sjúklingatryggingar 31. desember 2016, afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháðir fjárlagaliðnum 08-209 Sjúklingatryggingu og í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að undirbyggja álit okkar.

Ábyrgð stjórnar á ársreikningnum

Stjórn er ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Hún er einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Áritun ríkisendurskoðanda frh.

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit okkar. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Könnum hvort rekstur og umsvif séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjáraukalaga og annarra laga, lögmat fyrirmæli, samninga og starfsvenjur þar sem það á við.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur fyrir opinbera aðila.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og mikilvæg atriði sem kunna að koma upp við endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, 10.8 2017

Sveinn Arason,
ríkisendurskoðandi.

Rekstrarreikningur árið 2016

Gjöld	Skýr.	2016	2015
Sjúklingatrygging	1	<u>250.827.843</u>	<u>389.234.449</u>
		<u>250.827.843</u>	<u>389.234.449</u>
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag		(250.827.843)	(389.234.449)
Ríkisframlag		<u>310.100.000</u>	<u>310.100.000</u>
Tekjuhalli ársins		<u>59.272.157</u>	<u>(79.134.449)</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

Eignir	Skýr.	2016	2015
Veltufjármunir			
Ríkissjóður		113.253.155	0
Viðskiptakröfur		60.000	60.000
		<u>113.313.155</u>	<u>60.000</u>
Eignir alls		<u>113.313.155</u>	<u>60.000</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
<i>Höfuðstóll:</i>			
Höfuðstóll í ársbyrjun		(79.134.449)	(125.853.449)
Niðurfelldar fjárheimildir í lokafjárlögum		79.134.449	125.853.449
Tekjuhalli ársins		59.272.157	(79.134.449)
Höfuðstóll 1		<u>59.272.157</u>	<u>(79.134.449)</u>
Eigið fé		<u>59.272.157</u>	<u>(79.134.449)</u>
Skuldir			
Skammtímaskuldir			
Skuld við ríkissjóð	2	0	21.120.906
Ógreidd gjöld		0	4.307.669
Ógreidd áætluð gjöld		54.040.998	53.765.874
Skuldir		<u>54.040.998</u>	<u>79.194.449</u>
Eigið fé og skuldir alls		<u>113.313.155</u>	<u>60.000</u>

Sjóðstreymi árið 2016

Rekstrarhreyfingar	Skýr.	2016	2015
<i>Veltufé frá rekstri:</i>			
Tekjuafgangur ársins.....		59.272.157	(79.134.449)
	<i>Veltufé frá rekstri</i>	<u>59.272.157</u>	<u>(79.134.449)</u>
<i>Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:</i>			
Skammtíma kröfur lækkun/(hækkun).....		0	(60.000)
Viðskiptaskuldir (lækkun)/hækkun.....		(4.032.545)	25.259.165
		<u>(4.032.545)</u>	<u>25.199.165</u>
Handbært fé frá rekstri		55.239.612	(53.935.284)
Fjármögnunarhreyfingar			
<i>Breyting á stöðu við ríkissjóð</i>			
Framlag ríkissjóðs.....		(310.100.000)	(310.100.000)
Greitt úr ríkissjóði.....		254.860.388	364.035.284
	Fjármögnunarhreyfingar	<u>(55.239.612)</u>	<u>53.935.284</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé.....		0	0
Handbært fé í ársbyrjun.....		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í lok ársins		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur sjúklingatryggingar er gerður í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997, lög um ársreikninga, nr. 3/2006 og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga, nr. 696/1996.

Samkvæmt fjárreiðulögunum eiga A-hluta ríkisstofnanir ekki að eignfæra varanlega rekstrarfjármuni heldur skulu þeir gjaldfærðir á kaupári. Stofnanirnar eiga almennt ekki að taka lán til langs tíma og mega ekki gangast undir skuldbindingar til lengri tíma nema með heimild í fjárlögum.

Skattar

Fjárlagaliðurinn er undanþeginn álagningu tekjuskatts.

Skráning gjalda

Gjöld eru almennt bókuð þegar reikningar berast stofnuninni. Í lok ársins eru áfallin og áætluð gjöld, er tilheyra viðkomandi rekstrarári, færð á rekstarreikning og sem ógreidd gjöld í árslok.

Skammtímakröfur

Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta.

Handbært fé

Sjúklingatrygging heldur engan sjóð og er með fjárvörslu hjá fjárlagalið 08-206 Sjúkratryggingum.

Skammtímaskuldir

Skammtímaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta.

Bókhald og fjárvarsla

Sjúkratryggingar Íslands annast bókhalds- og greiðsluþjónustu fyrir Sjúklingatryggingu.

Skýringar

Fjárheimildir og rekstur

Fjárlög fyrir árið 2016 gerðu ráð fyrir fjárveitingum til Sjúklingatryggingar samtals að fjárhæð 310,1 m.kr.

Heildargjöld námu samtals 250,8 m.kr. og urðu því 59,3 m.kr. innan fjárheimilda ársins. Sundurliðun er sem hér greinir:

Í þús. kr.	Fjárlög	Fjárheimild	Reikningur	Frávik
Önnur rekstrargjöld	0	0	60.544	(60.544)
Tilfærslur	310.100	310.100	190.284	119.816
	<u>310.100</u>	<u>310.100</u>	<u>250.828</u>	<u>59.272</u>

Sundurliðanir

1. Sjúklingatrygging

Kostnaður við Sjúklingatryggingu lækkaði um 138,4 m.kr. eða um 35,6% milli árána 2015 og 2016. Lækkun kostnaðar má rekja til þess að árið 2016 var meðalár í afgreiðslu umsókna meðan að árið 2015 var metár. Lögfræði- og málskostnaður hækkaði um 2,0 m.kr. eða 14,1% vegna aukningar dómsmála en kostnaður er greiddur á þeim tíma sem hann fellur til. Kostnaður vegna varanlegs tjóns, þ.e. miska og örorku lækkaði um 115,0 m.kr. eða um 38,2% milli ára samanborið við 56,5% hækkun milli árána 2014 og 2015. Fjöldi þeirra sem fengu greidda örorku á árinu 2016 var 26 en var 34 árið áður og þeim sem fengu greiddan miska fækkaði úr 60 árið 2015 í 41 á árinu 2016. Áætlaður kostnaður varanlegs tjóns vegna ólokinnna mála í árslok var 54,0 m.kr. Vaxtagjöld vegna réttinda lækkuðu um 18,1 m.kr. eða um 35,4%. Samkvæmt 16. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993, bera bætur fyrir þjáningar, varanlegan miska, tímabundið atvinnutjón og missi framfæranda vexti frá því að tjón varð. Bætur fyrir varanlega örorku bera vexti frá upphafsdegi metinnar örorku. Þessi vaxtagjöld eru því hluti af réttindum þeirra sem fá greitt úr Sjúklingatryggingu.

	2016	2015
Sjúkrakostnaður	903.122	982.435
Tímabundið tjón	18.199.549	39.414.124
Varanlegt tjón	168.175.097	261.940.434
Bætur til maka og útfararkostnaður	0	7.636.000
Sérfræðipjónusta lækna	14.416.253	13.969.625
Málskostnaður	3.005.838	5.077.185
Lögfræðikostnaður	13.042.133	8.984.808
Vaxtagjöld vegna réttinda	33.085.851	51.229.838
	<u>250.827.843</u>	<u>389.234.449</u>

Skýringar

2. Staða við ríkissjóð

Í efnahagsreikningi er gerð sérstök grein fyrir greiðslustöðu Sjúklingatryggingar gagnvart ríkissjóði. Þannig er skuld eða inneign færð um viðskiptareikning ríkissjóðs í reikningskilum fjárlagaliðarins. Í árslok 2016 nam inneign Sjúklingatryggingar við ríkissjóð 113,3 m.kr. og hafði staðan batnað um 134,4 m.kr. frá fyrra ári.

Staða 1. janúar 2016	(21.120.906)
Niðurfelldar fjárheimildir vegna ársins 2015	79.134.449
Ríkisframlag	310.100.000
Greiðslur á árinu	(254.860.388)
Staða 31. desember 2016	<u>113.253.155</u>

3. Eigið fé

Skilgreining á framlagi ríkissjóðs og færsluaðferð leiðir það af sér að höfuðstóll Sjúklingatryggingar sýnir tekjuafgang fjárlagaliðarins gagnvart fjárlögum og fjárheimildum. Í lok ársins 2016 sýnir höfuðstóll fjárlagaliðarins að fjárheimildir umfram útgjöld hafa verið 59,3 m.kr., sem skýrist af tekjuafgangi ársins:

Höfuðstóll

Höfuðstóll 1. janúar 2016	(79.134.449)
Niðurfelldar fjárheimildir í lokafjárlögum	79.134.449
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag	(250.827.843)
Ríkisframlag	310.100.000
Höfuðstóll 31. desember 2016	<u>59.272.157</u>

Fimm ára yfirlit í m.kr. á verðlagi hvers árs:

	2016	2015	2014	2013	2012
Rekstur					
Gjöld	(251)	(389)	(246)	(187)	(88)
Tekjuafgangur/(-halli)	(251)	(389)	(246)	(187)	(88)
Ríkisframlag	310	310	120	140	120
Tekjuafgangur ársins	<u>59</u>	<u>(79)</u>	<u>(126)</u>	<u>(47)</u>	<u>32</u>
Efnahagur					
Veltufjármunir	113	0	0	0	75
Eignir alls	<u>113</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>75</u>
Höfuðstóll	59	(79)	(126)	(47)	32
Skammtímaskuldir	54	79	126	47	43
Eigið fé og skuldir alls	<u>113</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>75</u>

 Sjúkratryggingar Íslands

SJÚKRATRYGGINGAR ÍSLANDS

ÞJÓNUSTUVER:
SKRIFSTOFUR:

VÍNLANDSLEIÐ 16
RAUÐARÁRSTÍG 10

150 REYKJAVÍK
150 REYKJAVÍK

SÍMI: 515 0000

WWW.SJUKRA.IS